

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA „GoBiznes”

„Informacja o istotnych postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia,
o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej OWU
Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Gothaer TU S.A. do wypłaty odszkodowania	§ 3 ust. 1-6; § 4 ust. 1-7; § 5 ust. 1-6 i 8; § 7 ust. 1-3; § 9 ust. 1, 2, 4 i 5; § 10 ust. 1-7 i 11; § 11 ust. 1, 5, 6, 8, 9, 10, 14, 15 i 17; § 12 ust. 1, 2, 5 i 9; § 13 ust. 1, 2, 4 i 7; § 14 ust. 1-5; § 15; § 17 ust. 1; § 18 ust. 1-6; § 19 ust. 1-3; § 20 ust. 1-4; § 22 ust. 2-4; § 23; § 24 ust. 1, 2, 4-8; § 26; § 27; § 28 ust. 1, 2 i 4; § 29 ust. 1-4; § 30 ust. 1 i 2; § 31 ust 3; § 34; § 35 ust. 1-6 i 9; § 36 ust. 1-5; § 37 ust. 1, z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2
	Załącznik nr 1 do OWU Klauzule dodatkowe
	Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II): Klauzula nr 1; Klauzula nr 2 - pkt 1-3; Klauzula nr 3 - pkt 1-3; Klauzula nr 4 - pkt 1-3; Klauzula nr 5 - pkt 1-3; Klauzula nr 6 - pkt 1-3
	Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II) i do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V): Klauzula nr 7; Klauzula nr 8 - pkt 1-3; Klauzula nr 9 - pkt 1-4, 6 i 8; Klauzula nr 10 - pkt 1-3, 5 i 6; Klauzula nr 11 - pkt 1 i 2; Klauzula nr 12 - pkt 1-3; Klauzula nr 13 - pkt 1; Klauzula nr 14 - pkt 1 i 2

	<p>Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V): Klauzula nr 101 - pkt 1–3; Klauzula nr 101a - pkt 1–3; Klauzula 102; Klauzula 120; Klauzula 147 pkt 1</p>
	<p>Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej (Dział VI): Klauzula nr 1 - pkt 1; Klauzula nr 2 - pkt 1; Klauzula nr 3 - pkt 1; Klauzula nr 4 - pkt 1 i 2; Klauzula nr 5 – pkt 1; Klauzula nr 6 - pkt 1 i 2; Klauzula nr 8 - pkt 1; Klauzula nr 9 - pkt 1, 2 i 4; Klauzula nr 10 - pkt 1 i 2; Klauzula nr 11 - pkt 1–3; Klauzula nr 17 - pkt 1; Klauzula nr 21 - pkt 1 i 2; Klauzula nr 22 - pkt 1 i 2; Klauzula nr 23 - pkt 1, 2 i 5; Klauzula nr 24 - pkt 1–3 i 5</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia pojazdów od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 1–3 oraz 9–11</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia rzeczy gości hotelowych od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 1 i 3</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia sprzętu budowlanego od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 1–3,5 i 6 oraz 10-14</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia budynku wspólnoty mieszkaniowej od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 1, 2, 4 i 5</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy budowlanego – pkt 1-4</p>

<p>Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia</p>	<p>§ 3 ust. 7-9; § 4 ust. 6 i 8; § 5 ust. 6, 7, 9, 10, 12 i 13; § 6 ust. 1, 2, 6 i 7; § 7 ust. 4; § 8; § 9 ust. 6 i 7; § 10 ust. 4, 6, 8, 9, 12 i 13; § 11 ust. 4, 5, 7, 9, 10, 12, 13, 14 i 16; § 12 ust. 6-8 i 10; § 13 ust. 4-6 i 8; § 14 ust. 1 i 3 pkt 1, ust. 4-8; § 15 ust. 1; § 16 ust. 2 i 3; § 17; § 18 ust. 5 i 8; § 19 ust. 3 pkt 8, 10 i 12; § 20 ust. 6 i 7; § 21; § 22 ust. 2, 3 i 4; § 24 ust. 8-10; § 25 ust. 3; § 27 ust. 9 i 11; § 28 ust. 3; § 29 ust. 2-6; § 30 ust. 2 pkt. 1-6 i ust. 3-4; § 32 ust. 4 i 5; § 34 ust. 3 i 8; § 35 ust. 5, 7 i 8; § 36 ust. 6 i 7; § 37 ust. 5 i 6; § 38 ust. 3, z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2</p>
	<p>Załącznik nr 1 do OWU Klauzule dodatkowe</p>
	<p>Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II): Klauzula nr 2 - pkt 5-7 i 9; Klauzula nr 3 - pkt 5-7; Klauzula nr 4 - pkt 5 i 6; Klauzula nr 5 - pkt 5-8; Klauzula nr 6 - pkt 1 i 4</p>
	<p>Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II) i do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V): Klauzula nr 7 - pkt 2; Klauzula nr 8 - pkt 2-4; Klauzula nr 9 - pkt 6, 7 i 9; Klauzula nr 10 - pkt 6-8; Klauzula nr 11 - pkt 3; Klauzula nr 12 - pkt 2-5; Klauzula nr 13 - pkt 3 i 4; Klauzula nr 14 - pkt 4</p>
	<p>Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V): Klauzula nr 101 - pkt 4; Klauzula nr 101a - pkt 4 i 5; Klauzula 120 - pkt 2; Klauzula 147 - pkt 2 i 3</p>

	<p>Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej (Dział VI): Klauzula nr 1 - pkt 1 i 2; Klauzula nr 2 - pkt 2 i 3; Klauzula nr 3 - pkt 2 i 3; Klauzula nr 4 - pkt 3 i 4; Klauzula nr 5 – pkt. 2; Klauzula nr 6 - pkt 3-6; Klauzula nr 8 – pkt. 3; Klauzula nr 9 - pkt 3, 5 i 6; Klauzula nr 10 - pkt 3-5; Klauzula nr 11 - pkt 4; Klauzula nr 17 - pkt 2-4; Klauzula nr 21 - pkt 3-5; Klauzula nr 22 - pkt 3 i 4; Klauzula nr 23 - pkt 3, 4, 6 i 7; Klauzula nr 24 - pkt 4, 6 i 7</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia pojazdów od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 4, 7, 8, 12 i 13</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia rzeczy gości hotelowych od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 2 i 4</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia sprzętu budowlanego od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 4, 9 i 15</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia budynku wspólnoty mieszkaniowej od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju – pkt 3</p>
	<p>Warunki szczegółowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy budowlanego – pkt 2-6</p>

Spis treści

Strona

DZIAŁ I	Postanowienia ogólne	10
§ 1	Postanowienia wstępne	10
§ 2	Definicje	10
§ 3	Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia	16
DZIAŁ II	Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju	18
§ 4	Przedmiot ubezpieczenia	18
§ 5	Zakres ubezpieczenia	19
§ 6	Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	20
§ 7	Ustalenie wysokości szkody	21
§ 8	Wyłączenia odpowiedzialności	22
DZIAŁ III	Ubezpieczenie szyb od stłuczenia	23
§ 9	Ubezpieczenie szyb od stłuczenia	23
DZIAŁ IV	Ubezpieczenie mienia w transporcie	24
§ 10	Ubezpieczenie mienia w transporcie	24
DZIAŁ V	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk	26
§ 11	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód materialnych	26
§ 12	Ubezpieczenie danych, programów i wymiennych nośników danych	28
§ 13	Ubezpieczenie dodatkowych kosztów działalności wskutek szkody w sprzęcie elektronicznym	29
DZIAŁ VI	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej	30
§ 14	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	30
§ 15	Czasowy zakres pokrycia	33
§ 16	Suma gwarancyjna	33
§ 17	Ustalenie wysokości odszkodowania	33
DZIAŁ VII	Ubezpieczenie ochrony prawnej i asysty prawnej	33
§ 18	Przedmiot ubezpieczenia	33
§ 19	Zakres ubezpieczenia ochrony prawnej	34
§ 20	Zakres ubezpieczenia asysty prawnej	35
§ 21	Wyłączenia odpowiedzialności	35

§ 22	Suma ubezpieczenia i limity świadczeń	35	
§ 23	Zgłoszenie szkody z ochrony prawnej oraz uzyskanie asysty prawnej	36	
DZIAŁ VIII Grupowe ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków pracowników ubezpieczonego			36
§ 24	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	36	
§ 25	Suma ubezpieczenia	37	
§ 26	Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową	37	
§ 27	Ustalenie wysokości i wypłata świadczenia	38	
DZIAŁ IX Assistance			39
§ 28	Przedmiot ubezpieczenia	39	
§ 29	Przedmiot i zakres ubezpieczenia pomocy medycznej (medical assistance)	39	
§ 30	Przedmiot i zakres ubezpieczenia pomocy w firmie (business assistance)	40	
DZIAŁ X Postanowienia wspólne do wszystkich działów			43
§ 31	Zawarcie, zmiany i rozwiązanie umowy	43	
§ 32	Zapłata, zmiana i zwrot składki	44	
§ 33	Wysokość składki	44	
§ 34	Obowiązki umowne (powinności) Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia i zabezpieczeniem przedmiotu ubezpieczenia	44	
§ 35	Obowiązki Ubezpieczającego w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego	47	
§ 36	Ustalenie wysokości odszkodowania	48	
§ 37	Wypłata odszkodowania i świadczenia	48	
§ 38	Regres ubezpieczeniowy	49	
§ 39	Reklamacje i spory	49	
§ 40	Wejście OWU w życie	50	

Załącznik nr 1 do ogólnych warunków ubezpieczenia

Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II)

KLAUZULA nr 1	Cena zbytu za wyroby gotowe	51
KLAUZULA nr 2	Ubezpieczenie maszyn od awarii	51
KLAUZULA nr 3	Ubezpieczenie od szkód elektrycznych	52
KLAUZULA nr 4	Ubezpieczenie środków obrotowych od szkód powstałych wskutek rozmrożenia	53
KLAUZULA nr 5	Ubezpieczenie maszyn i urządzeń poza miejscem ubezpieczenia	53
KLAUZULA nr 6	Klauzula ubezpieczenia kosztów dodatkowych w aptece	54

Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem (Dział II) i do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V)

KLAUZULA nr 7	Klauzula automatycznego pokrycia	54
KLAUZULA nr 8	Klauzula automatycznego pokrycia nowych lokalizacji	54
KLAUZULA nr 9	Ubezpieczenie dodatkowych kosztów działalności	55
KLAUZULA nr 10	Ubezpieczenia kosztów stałych działalności	56
KLAUZULA nr 11	Włączenia aktów terroru	56
KLAUZULA nr 12	Włączenie prac budowlano-montażowych	56
KLAUZULA nr 13	Ubezpieczenie kosztów wynagrodzenia ekspertów	57
KLAUZULA nr 14	Ubezpieczenie urządzeń i elementów zamontowanych na zewnątrz budynku	57

Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V)

KLAUZULA nr 101	Ubezpieczenie sprzętu przenośnego	57
KLAUZULA nr 101a	Postanowienia szczegółowe dotyczące ubezpieczenia sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach	58
KLAUZULA nr 102	Rozszerzenie terytorialne na cały świat	58
KLAUZULA nr 120	Ubezpieczenie nośników obrazu w urządzeniach fotokopiujących od wszystkich ryzyk	58

KLAUZULA nr 147	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od daty dostawy do uruchomienia	58
Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej (Dział VI)		
KLAUZULA nr 1	Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	59
KLAUZULA nr 2	Włączenie odpowiedzialności za szkody w budynkach i lokalach będących przedmiotem najmu lub użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie innej umowy o podobnym charakterze	59
KLAUZULA nr 3	Włączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu lub innej umowy o podobnym charakterze	59
KLAUZULA nr 4	Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy)	59
KLAUZULA nr 5	Włączenie odpowiedzialności za szkody w środkach transportu należących do osób trzecich powstałe podczas lub wskutek ich załadunku lub rozładunku	60
KLAUZULA nr 6	Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe bezpośrednio lub pośrednio z emisji, wycieku, uwalniania się lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych	60
KLAUZULA nr 8	Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez podwykonawców	60
KLAUZULA nr 9	Włączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego	61
KLAUZULA nr 10	Włączenie odpowiedzialności za szkody powodujące roszczenia pomiędzy ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (odpowiedzialność wzajemna)	61

KLAUZULA nr 11	Włączenie odpowiedzialności cywilnej wspólnoty mieszkaniowej	61
KLAUZULA nr 17	Włączenie odpowiedzialności za czyste szkody majątkowe	62
KLAUZULA nr 21	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą	62
KLAUZULA nr 22	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej farmaceuty	63
KLAUZULA nr 23	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za pojazdy mechaniczne znajdujące się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub stanowiących przedmiot naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego	63
KLAUZULA nr 24	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w pojazdach mechanicznych znajdujących się pod dozorem Ubezpieczonego zaparkowanych na parkingu hotelowym	64

Warunki szczególne ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II) i odpowiedzialności cywilnej (Dział VI)

Warunki szczególne ubezpieczenia pojazdów od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju	64
Warunki szczególne ubezpieczenia rzeczy gości hotelowych od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju	65
Warunki szczególne ubezpieczenia sprzętu budowlanego od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju	66
Warunki szczególne ubezpieczenia budynku wspólnoty mieszkaniowej od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju	67
Warunki szczególne ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy budowlanego	67

DZIAŁ I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Postanowienia wstępne

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia GoBiznes (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych z Gothaer Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. (zwanym dalej Gothaer TU S.A.) na rzecz przedsiębiorców.
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na warunkach odmiennych od postanowień OWU, uzgodnionych przez strony umowy. Wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od OWU, a także zmiany zawartej umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W sprawach niuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, w szczególności Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

§ 2. Definicje

Użyte w OWU pojęcia mają następujące znaczenie:

- 1) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia w związku z wystąpieniem wypadku ubezpieczeniowego objętego umową ubezpieczenia, w szczególności działania podjęte przez straż pożarną, policję i inne wyspecjalizowane do tego jednostki organizacyjne;
- 2) **awaria sprzętu biurowego** – wewnętrzne uszkodzenie sprzętu biurowego, uniemożliwiające jego prawidłowe funkcjonowanie, które nie jest skutkiem użytkowania niezgodnego z instrukcją obsługi oraz nie jest spowodowane celowym, bezpośrednim działaniem człowieka; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 3) **asysta prawna** – udzielenie Ubezpieczonemu przez prawnika Przedstawiciela świadczeń wymienionych w § 20;
- 4) **akt terroru** – nielegalne działanie lub akcja organizowana z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualna lub grupowa, prowadzona przez osoby działające samodzielnie, na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowana przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mająca na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
- 5) **bójka** – wzajemne starcie połączone z naruszeniem nietykalności cielesnej jej uczestników, którzy wspólnie wymieniają uderzenia, występując zarazem jako napastnicy oraz broniący się; udziałem w bójce nie jest włączenie się do zajścia w celu przywrócenia porządku lub spokoju publicznego związane z wykonywaniem obowiązków służbowych oraz działanie w ramach obrony koniecznej;
- 6) **budowla** – obiekt budowlany niebędący budynkiem wybudowany i użytkowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, trwale związany z gruntem wraz z wbudowanymi instalacjami i urządzeniami oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi stanowiącymi całość techniczną i użytkową;
- 7) **budynek** – obiekt budowlany wybudowany i użytkowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeżni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową;
- 8) **choroba przewlekła** – diagnozowany przed zawarciem umowy ubezpieczenia stan chorobowy, charakteryzujący się powolnym rozwojem oraz długookresowym przebiegiem, leczony stale lub okresowo ambulatoryjnie lub będący przyczyną hospitalizacji w okresie 12 miesięcy przed zawarciem umowy ubezpieczenia; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 9) **choroba psychiczna** – choroba zakwalifikowana w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 jako zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99); definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 10) **czysta szkoda majątkowa** – określony w pieniądzu uszczerbek majątkowy niebędący skutkiem szkody rzeczowej ani szkody osobowej; utrata rzeczy nie jest traktowana jako czysta szkoda majątkowa; definicja ma zastosowanie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
- 11) **dane** – informacje zapisane w formie elektronicznej, nadające się do bezpośredniego przetwarzania przez jednostkę centralną komputera lub urządzenia peryferyjne; pojęcie to obejmuje:
  - a) dane zawarte w zbiorach danych, w tym na twardym dysku oraz na zewnętrznych nośnikach danych;
  - b) system operacyjny wraz z programami wchodzącymi w jego skład, o ile został zakupiony na podstawie odrębnego dowodu sprzedaży - w przeciwnym razie traktuje się go jako część składową jednostki centralnej komputera;
  - c) licencyjne, standardowe programy pochodzące z produkcji seryjnej;
  - d) programy pochodzące z produkcji jednostkowej;
- 12) **dewastacja** – celowe zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osobę trzecią, z włączeniem szkód polegających na pomalowaniu lub umieszczeniu napisów (graffiti); ubezpieczenie nie obejmuje szkód, które mogą być objęte ochroną w ramach ubezpieczenia szyb od stłuczenia (Dział III OWU);

- 13) **dym i sadza** – produkty niepełnego spalania ciał stałych, cieczy lub gazu, które nieprzewidzianie i nagle wydobły się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających lub powstałe na skutek pożaru;
- 14) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia, określona kwotowo lub procentowo wartość pomniejszająca wysokość odszkodowania. Jeżeli roszczenie nie przekracza ustalonej w umowie ubezpieczenia franszyzy redukcyjnej, to odpowiedzialność Gothaer TU S.A. nie powstaje;
- 15) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
- 16) **huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wywołana przez samolot podczas przekraczania bariery dźwięku;
- 17) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 16 m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody, potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej; w razie braku możliwości uzyskania potwierdzenia, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru; Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność również za szkody spowodowane przez przedmioty niesione przez huragan;
- 18) **jednostka centralna komputera** – część komputera obejmująca sterowanie, układy wykonujące operacje arytmetyczno-logiczne oraz pamięć komputera, z wyłączeniem zewnętrznych nośników danych;
- 19) **katastrofa budowlana** – niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów ruszowań, elementów urządzeń formujących ścianek szczelnych i obudowy wykopu; nie jest katastrofą budowlaną uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany, jeżeli element ten nadaje się do naprawy lub wymiany, ani uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych z budynkiem bądź awaria instalacji;
- 20) **konsultacja prawna** – udzielenie wyjaśnień o powszechnie obowiązujących przepisach prawa polskiego, orzecnictwie i poglądach doktryny w zakresie problemu prawnego, z którym zgłosił się Ubezpieczony;
- 21) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z zamkniętym budynku lub lokalu oraz schowka - w odniesieniu do wartości pieniężnych, zabezpieczonego zgodnie z § 34 OWU:
  - a) po uprzednim usunięciu przy użyciu narzędzi lub siły zabezpieczeń, z pozostawieniem przez sprawcę śladów włamania, lub po otworzeniu tych zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku włamania do innego budynku (lokalu) lub w wyniku rozboju;
  - b) przez sprawcę, który ukrył się w budynku lub lokalu przed jego zamknięciem, jeżeli ubezpieczony nie był w stanie nawet przy zachowaniu należytej staranności tego faktu odkryć, a sprawca pozostawił ślady stanowiące dowód jego ukrycia się;
- 22) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy na terenach górskich lub falistych;
- 23) **lekarz centrum operacyjnego** – lekarz konsultant centrum operacyjnego; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 24) **lekarz prowadzący leczenie** – lekarz, który prowadzi leczenie Ubezpieczonego poszkodowanego w wyniku nieszczęśliwego wypadku, niebędący ani członkiem rodziny Ubezpieczonego, ani lekarzem centrum operacyjnego; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 25) **lokal** – przestrzeń w budynku wyodrębniona za pomocą przegród budowlanych, wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi stanowiącymi całość techniczną i użytkową, składająca się z jednego lub większej liczby pomieszczeń i użytkowaną wyłącznie przez Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego;
- 26) **maszyny, urządzenia, wyposażenie** – rzeczy ruchome wykorzystywane do prowadzenia działalności stanowiące środki trwałe lub takie, które nie stanowią elementów budynku, budowli lub lokalu, środków obrotowych ani nakładów inwestycyjnych;
- 27) **miejsce zamieszkania** – zgłoszony do centrum operacyjnego przez Ubezpieczonego, w związku z zaistniałym wypadkiem ubezpieczeniowym, adres jego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 28) **mienie pracownicze** – rzeczy osobiste pracowników Ubezpieczonego, w tym własne narzędzia i przedmioty niezbędne do wykonywania pracy lub te, które zazwyczaj lub na żądanie pracodawcy znajdują się w miejscu pracy, o maksymalnej wartości jednostkowej 500 zł, z wyłączeniem wartości pieniężnych, pojazdów mechanicznych oraz wszelkiego rodzaju dokumentów;
- 29) **nakłady inwestycyjne** – wydatki poniesione na remonty kapitalne i adaptacyjne, a także prace wykończeniowe budynku, budowli lub lokalu użytkowanego na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze;
- 30) **napór śniegu** – bezpośrednie działanie nagromadzonego śniegu lub lodu na przedmiot ubezpieczenia lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia przez mienie sąsiednie oddziałujące na przedmiot ubezpieczenia w wyniku działania ciężaru śniegu lub lodu, a także działanie ciężaru śniegu lub lodu, który zsunął się z mienia sąsiedniego na przedmiot ubezpieczenia;

- 31) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie powstałe w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, wbrew swojej woli, doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, skutkujących trwałym uszczerbkiem na zdrowiu, albo zmarł. Za nieszczęśliwy wypadek uważa się również udar mózgu i zawał serca, jeżeli nie były spowodowane wcześniej zdiagnozowanymi stanami chorobowymi;
- 32) **odpowiedzialność za produkt** – odpowiedzialność za szkody wyrządzone wadą produktu, a także błędnym doradztwem dotyczącym jego zastosowania lub dostarczeniem produktu innego niż zamówiony; definicję stosuje się w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
- 33) **odpowiedzialność za wykonane usługi** – odpowiedzialność za szkody wyrządzone wadliwym wykonaniem prac lub usług przekazanych odbiorcy; definicję stosuje się w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
- 34) **opinia prawna** – przyporządkowanie stanu faktycznego do odpowiedniej normy prawa poprzez dokonanie analizy treści otrzymanych informacji lub dokumentów oraz jej interpretację i zasugerowanie korzystnego postępowania dla Ubezpieczonego albo sporządzenie imiennych dokumentów prawnych: odwołania, wezwania, wniosku, skargi, ugody, sprzeciwu, pełnomocnictwa lub zgłoszenia wiaryźliwości;
- 35) **osoba trzecia** – każda osoba niebędąca stroną lub podmiotem stosunku ubezpieczenia;
- 36) **osunięcie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach niespowodowane działalnością ludzką;
- 37) **parking strzeżony** – plac, budynek, lokal lub budowla pod stałym dozorem osób profesjonalnie zajmujących się ochroną mienia i prowadzących rejestr wjeżdżających i wyjeżdżających pojazdów, z wjazdem zabezpieczonym w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osobę nieupoważnioną. Osoba dozorująca powinna być wyposażona w środki łączności umożliwiające wezwanie policji lub załogi interwencyjnej agencji ochrony mienia. Jeżeli parking jest na placu, to plac dodatkowo powinien być oświetlony oraz trwale i w sposób ciągły ogrodzony ze wszystkich stron;
- 38) **parking monitorowany** – plac, budynek, lokal lub budowla monitorowana całodobowo za pomocą kamer, wyposażona w system rejestracji wjeżdżających i wyjeżdżających pojazdów, z wjazdem zabezpieczonym w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osobę nieupoważnioną, bieżącym podglądem z kamer rozmieszczonych na terenie parkingu przekazywanym do osoby, która kontroluje ruch na parkingu. Osoba kontrolująca ruch na parkingu powinna być wyposażona w środki łączności umożliwiające wezwanie policji lub załogi interwencyjnej agencji ochrony mienia. Jeżeli parking jest na placu, to plac dodatkowo powinien być oświetlony oraz trwale i w sposób ciągły ogrodzony ze wszystkich stron;
- 39) **placówka medyczna** – szpital, przychodnia lub gabinet medyczny, działający na podstawie obowiązujących przepisów prawa w ramach systemu opieki zdrowotnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 40) **podlimit** – limit w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej ustalony w ramach sumy gwarancyjnej, stanowiący ograniczenie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. z tytułu ryzyk nim objętych;
- 41) **podwykonawca** – osoba fizyczna niebędąca pracownikiem, osoba prawna lub jednostka nieposiadająca osobowości prawnej, której Ubezpieczony powierzył wykonanie określonych czynności, prac lub usług;
- 42) **pojazd mechaniczny** – pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, motorower, przyczepa, pojazd wolnobieżny, czterokołowiec lekki;
- 43) **porada prawna** – zasugerowanie Ubezpieczonemu zgodnego z prawem postępowania w stanie faktycznym ustalonym podczas konsultacji prawnej;
- 44) **powódź** – zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących;
- 45) **pożar** – działanie ognia, który wydostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 46) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, z wyłączeniem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (nie dotyczy kontraktów menedżerskich); za pracownika uważa się również praktykanta, wolontariusza, stażystę, pracownika tymczasowego, któremu Ubezpieczony powierzył wykonywanie określonych czynności na jego rzecz i pod jego kierownictwem;
- 47) **produkt** – rzecz ruchoma, nawet stanowiąca część innej rzeczy ruchomej lub nieruchomości wytworzona, sprzedana, dostarczona, dystrybuowana, przetwarzana przez Ubezpieczonego albo w jego imieniu, która w chwili powstania szkody nie znajdowała się w posiadaniu Ubezpieczonego, a za którą Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność; za produkt nie uważa się nieruchomości, choćby były wprowadzone do obrotu rynkowego. Na potrzeby ubezpieczenia przyjmuje się, że energia jest również rzeczą;
- 48) **pracownik ochrony** – osoba posiadająca licencję pracownika ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego, wykonująca zadania ochrony na rzecz przedsiębiorstwa posiadającego koncesję Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;
- 49) **przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą zarejestrowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 50) **Przedstawiciel** – podmiot wskazany przez Gothaer TU S.A. profesjonalnie zajmujący się likwidacją szkód z ubezpieczenia ochrony prawnej oraz świadczący asystę prawną;
- 51) **przepięcie** – nagła, krótkotrwała zmiana napięcia zasilającego na wyższe niż przewidziane dla danej instalacji elektrycznej, elektronicznej, maszyny lub urządzenia;
- 52) **reprezentanci Ubezpieczonego** – przedstawiciele Ubezpieczonego, za których uważa się:
- w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora, jego zastępców i pełnomocników;
  - w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu, prokurentów i ich pełnomocników;
  - w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy, prokurentów i ich pełnomocników;
  - w spółkach jawnych – wspólników, prokurentów i ich pełnomocników;
  - w spółkach partnerskich – partnerów lub członków zarządu, prokurentów i ich pełnomocników;
  - w spółkach cywilnych – wspólników i ich pełnomocników;
  - w spółdzielniach, wspólnotach, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu i ich pełnomocników;
  - w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – właściciela, pełnomocników, dyrektorów i ich zastępców;
  - w przypadku podmiotów dla których ustanowiono syndyka, kuratora lub likwidatora – odpowiednio syndyka, kuratora lub likwidatora;
- 53) **rozbój** – dokonanie lub usiłowanie dokonania zaboru mienia przez sprawcę, który w tym celu:
- użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego lub osoby, za którą ponosi on odpowiedzialność lub
  - doprowadził do stanu nieprzytomności lub bezbronności lub działał w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu Ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność lub
  - użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia lub działań w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu osoby trzeciej.
- Za rozbój uznaje się również sytuację, kiedy sprawca postępuje w opisany powyżej sposób bezpośrednio po dokonaniu kradzieży w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy. Działania sprawcy wobec osób, którym Ubezpieczony powierzył pieczęć nad przedmiotami ubezpieczenia, będą traktowane na równi z działaniami wobec Ubezpieczonego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność;
- 54) **rzeczy ruchome osób trzecich** – rzeczy stanowiące własność osób trzecich:
- rzeczy przyjęte przez Ubezpieczonego na podstawie pisemnej umowy do sprzedaży komisowej lub w celu wykonania na tych rzeczach usługi w zakresie zgodnym z zawartą umową;
  - rzeczy ruchome będące w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu lub innej umowy o podobnym charakterze i wykorzystywane w prowadzonej działalności gospodarczej;
- 55) **sejf z atestem** – urządzenie do przechowywania wartości pieniężnych posiadające ważny w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia atest wskazujący klasę odporności na włamanie wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji;
- 56) **sporty wysokiego ryzyka** – rodzaje aktywności fizycznej, które niosą za sobą duże prawdopodobieństwo wypadkowości dla osób je uprawiających. Za sporty wysokiego ryzyka uznaje się sporty należące do następujących dziedzin: alpinizm, himalaizm, alpinizm podziemny, wspinaczka skalna lub lodowa, buldering, parkour, canyoning, trekking na wysokości powyżej 2 500 m n.p.m., sporty i sztuki walki, sporty obronne, jazda konna, nurkowanie przy użyciu aparatów oddechowych i pletwonurkowanie sportowe, freediving, rafting, hydrospeed, kiteboarding, zorbing lub inne sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, sporty lotnicze, skoki ze spadochronem, paralotniarstwo, lotniarstwo, szybownictwo, mountainboarding, sporty motorowe, sporty motorowodne i narciarstwo wodne, a także bungee jumping, B.A.S.E. jumping, jazda na nartach lub snowboardzie poza wyznaczonymi trasami, jazda na rowerze, w tym górskich, motocyklach oraz quadach po terenie obfitym w przeszkody (muldy, koleiny, skocznie itp.) lub po specjalnie przygotowanych trasach (z wyjątkiem miejskich i turystycznych dróg rowerowych), wyczynowa jazda na hulajnodze lub rolkach;
- 57) **sprzęt biurowy** – zakupione jako nowe: kserokopiarka, drukarka, skaner, faks, niszczarka dokumentów, wykorzystywane w miejscu ubezpieczenia na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej, nie starsze niż pięć lat, których pierwszym użytkownikiem jest Ubezpieczony; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 58) **sprzęt elektroniczny** – urządzenia zasilane prądem elektrycznym zbudowane w oparciu o technologie półprzewodnikowe;
- 59) **stan po użyciu alkoholu** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi od 0,2‰ alkoholu lub obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg alkoholu w 1 dm³;

- 60) **substancje niebezpieczne** – pierwiastki chemiczne lub ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostaną uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego, jak również ich mieszaniny, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne lub promieniotwórcze mogą spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska;
- 61) **szkoda** – ubytek wartości przedmiotu ubezpieczenia z powodu uszkodzenia lub zniszczenia lub utrata przedmiotu ubezpieczenia będąca bezpośrednim następstwem wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego objętego umową ubezpieczenia; niniejszej definicji szkody nie stosuje się w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
- 62) **szkoda osobowa** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, wraz z uszczerbkiem poniesionym w ich następstwie; definicja ma zastosowanie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
- 63) **szkoda rzeczowa** – uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy oraz straty pozostające z nimi w normalnym związku przyczynowym poniesione przez tego samego poszkodowanego; definicja ma zastosowanie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
- 64) **szyby** – zamontowane lub zainstalowane na stałe zgodnie z ich przeznaczeniem:
- a) oszklelenie zewnętrzne i wewnętrzne, w tym szyby okienne i drzwiowe, oszklelenie ścian i dachów; szklane przegrody ścienne;
  - b) kolektory i baterie słoneczne;
  - c) szyby stanowiące część składową mebli, gablot, lad chłodniczych;
  - d) lustra i witraże;
  - e) szyldy, reklamy, tablice świetlne, rurki neonowe;
  - f) ceramiczne i kamienne okładziny ścienne;
  - g) ww. elementy wykonane z tworzyw sztucznych;
- 65) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system, w którym suma ubezpieczenia dla każdego przedmiotu ubezpieczenia odpowiada jego najwyższej wartości przewidywanej w okresie ubezpieczenia;
- 66) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek jednego wypadku ubezpieczeniowego;
- 67) **środki obrotowe** – będące własnością Ubezpieczonego wytworzone lub przetworzone produkty gotowe lub znajdujące się w toku produkcji, półprodukty, surowce, towary nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym, materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby niebędące maszynami, urządzeniami lub wyposażeniem; do grupy środków obrotowych nie zalicza się wartości pieniężnych;
- 68) **Tabela norm procentowego uszczerbku na zdrowiu** – wykaz uszkodzeń oraz odpowiadający mu procentowy przedział uszczerbku na zdrowiu przysługujący za dany uszczerbek. Tabela jest dostępna do wglądu w każdej jednostce organizacyjnej Gothaer TU S.A. oraz na stronie internetowej: www.gothaer.pl;
- 69) **transport medyczny** – transport zapewniony Ubezpieczonemu przez centrum operacyjne po nieszczęśliwym wypadku – z miejsca ubezpieczenia do szpitala, dostosowany do jego stanu zdrowia i świadczony, jeżeli stan zdrowia Ubezpieczonego nie wymaga interwencji pogotowia ratunkowego; definicję stosuje się w ubezpieczeniu assistance;
- 70) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje trwałe, nierokujące poprawy upośledzenie czynności lub funkcji narządów lub organów;
- 71) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne, niewywołane działalnością człowieka zaburzenie stanu równowagi we wnętrzu Ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu;
- 72) **udar mózgu** – nagłe wystąpienie zaburzeń czynności mózgu trwających ponad 24 godziny, spowodowane przyczynami naczyniowymi (krwotok, zakrzep, zator). W rozumieniu OWU za udar mózgu nie uważa się przemijających zaburzeń niedokrwienych (TIA - transient ischaemic attack);
- 73) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zawierająca umowę ubezpieczenia na własny albo na cudzy rachunek i zobowiązana do zapłacenia składki;
- 74) **Ubezpieczony** – przedsiębiorca, na rzecz którego zawarto umowę ubezpieczenia; w przypadku ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków ubezpieczonym jest osoba fizyczna, na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia;
- 75) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące niszczący przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot;
- 76) **uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu mechanicznego, jego części lub przewożonego ładunku w przedmiot ubezpieczenia; definicja nie obejmuje pojazdu kierowanego lub eksploatowanego przez Ubezpieczonego oraz szkód w pojazdach i ładunku;
- 77) **upadek obiektów** – niebędący następstwem działania człowieka upadek drzew, masztów, dźwigów, kominów,

sztyldów reklamowych, latarni oświetleniowych oraz innych obiektów budowlanych, budowli lub ich części na przedmiot ubezpieczenia;

- 78) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku;
- 79) **uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków w razie śmierci ubezpieczonego. W razie niewyznaczenia uprawnionego, świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego według następującej kolejności:
- a) małżonkowi,
  - b) dzieciom,
  - c) rodzicom,
  - d) innym ustawowym spadkobiercom;
- 80) **usługi assistance** – zapewnienie w miejscu ubezpieczenia, w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, pomocy organizacyjnej, technicznej, interwencyjnej i ochrony ubezpieczonego mienia oraz świadczenie usług informacyjnych;
- 81) **wartość księgową brutto** – księgowa wartość początkowa środków trwałych uwzględniająca obowiązujące przeszacowania;
- 82) **wartości pieniężne** –
- a) gotówka – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (banknoty i monety);
  - b) czeki, z wyjątkiem czeków zakreślonych, skasowanych lub opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub inną o podobnym charakterze;
  - c) weksle, z wyjątkiem weksli opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa” lub inną o podobnym charakterze;
  - d) inne dokumenty zastępujące gotówkę, z wyłączeniem kart płatniczych, kredytowych, charge i debetowych;
  - e) złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne, perły, biżuteria i wyroby jubilerskie;
- 83) **wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego nieulepszanego:
- a) dla budynku, budowli, lokalu oraz nakładów inwestycyjnych - wartość odpowiadająca kosztom odbudowy przedmiotu ubezpieczenia w tym samym miejscu, z uwzględnieniem tych samych wymiarów, konstrukcji, materiałów i standardu wykończenia;
  - b) dla budynku w budowie – kwota odpowiadająca wartości z kosztorysu materiałów budowlanych oraz robót budowlanych wykonanych i zaplanowanych w okresie ubezpieczenia;
  - c) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia - wartość odpowiadająca cenie nabycia nowego przedmiotu ubezpieczenia, z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, gatunku i rodzaju, wraz z kosztami zwykłego transportu i montażu;
- 84) **wartość rzeczystwa** – wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o zużycie techniczne;
- 85) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów lub pyłów wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, że wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 86) **wyczynowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej podejmowana w celu uzyskania, w drodze indywidualnej lub zbiorowej rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych, polegająca na uprawianiu przez Ubezpieczonego sportu poprzez uczestnictwo w treningach, zawodach, zgrupowaniach i obozach kondycyjnych lub szkoleniowych w ramach klubów sportowych, związków lub organizacji sportowych;
- 87) **wynagrodzenie pełnomocnika Ubezpieczonego** – wynagrodzenie ustalone w wysokości uśrednionych, realnych stawek rynkowych w danego rodzaju sprawach, w miejscowości organu przed którym toczy się spór, w zakresie odpowiadającym nakładowi pracy pełnomocnika Ubezpieczonego;
- 88) **wypadek środka transportu** – nagłe zderzenie się pojazdu mechanicznego z jakimkolwiek innym obiektem z zewnątrz pojazdu, a także przewrócenie się lub wypadnięcie z trasy oraz powodujące szkodę w przewożonym mieniu, zawalenie się mostu lub wiaduktu pod pojazdem niespowodowane przekroczeniem limitu masy całkowitej dozwolonego przy wjeździe na most lub wiadukt;
- 89) **wypadek ubezpieczeniowy** – następujące zdarzenia i szkody objęte ochroną ubezpieczeniową:
- a) w ubezpieczeniu budynków, budynków w budowie, rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych, wartości pieniężnych i sprzętu elektronicznego - zdarzenie nagłe, przyszłe, niepewne i niezależne od woli

Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na rachunek innej osoby, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia i spowodowało szkodę w przedmiocie ubezpieczenia;

- b) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – szkoda rzeczowa lub szkoda osobowa objęta ochroną ubezpieczeniową, która wystąpiła w okresie ubezpieczenia i za którą Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność;
- c) w ubezpieczeniu asysty prawnej – konieczność skorzystania przez Ubezpieczonego z asysty prawnej, o ile konieczność ta została zgłoszona do Przedstawiciela Gothaer TU S.A.;
- d) w ubezpieczeniu ochrony prawnej:
  - w zakresie roszczeń odszkodowawczych – wystąpienie zdarzenia powodującego powstanie szkody;
  - w zakresie prawa karnego i wykroczeniowego – naruszenie przepisów prawa lub podejrzenie naruszenia przepisów prawa (według zarzutu);
  - w zakresie postępowania administracyjnego lub dyscyplinarnego – naruszenie przepisów prawa lub podejrzenie naruszenia przepisów prawa lub wydanie decyzji lub postanowienia naruszającego interes prawny Ubezpieczonego, o ile wniosek (jeżeli jest) o wydanie tej decyzji lub postanowienia został złożony w okresie ubezpieczenia;
  - w pozostałych przypadkach – naruszenie lub domniemanie naruszenia przepisów, obowiązków lub zobowiązań przez Ubezpieczonego, stronę umowy zawartej z Ubezpieczonym lub osobą trzecią;
- e) w ubezpieczeniu assistance:
  - nieszczęśliwy wypadek powstały w okresie ubezpieczenia i w miejscu ubezpieczenia - w odniesieniu do pomocy medycznej (medical assistance);
  - awaria sprzętu biurowego lub zdarzenie, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia, w miejscu ubezpieczenia i spełniające definicję dymu, sadzy, gradu, huraganu, kradzieży z włamaniem, lawiny, naporu śniegu, osunięcia się ziemi, powodzi, pożaru, przepięcia, stłuczenia szyb, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu, uderzenia statku powietrznego, upadku obiektów, wybuchu, a także pęknięcie urządzeń kąpielowych, umywalek, słupek, syfonów, wodomierzy, kotłów, bojlerów, rur dopływowych lub odpływowych (kanalizacyjnych), instalacji grzewczych, instalacji tryskaczowej lub gaśniczej na skutek mrozu, nieumyślne uszkodzenie spowodowane przez osoby trzecie – w odniesieniu do pomocy w firmie (business assistance);

90) **zalenie:**

- a) niezamierzone i niekontrolowane wydostanie się płynów lub pary wodnej z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej, klimatyzacyjnej, gaśniczej lub technologicznej lub z urządzeń stanowiących elementy składowe tych sieci na skutek awarii, w tym pęknięcia rur;
  - b) cofnięcie się wody lub ścieków z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych;
  - c) nieumyślne pozostawienie otwartych kranów lub zaworów w urządzeniach sieci lub instalacji określonych w podpunkcie a);
  - d) samoczynne uruchomienie się automatycznych instalacji gaśniczych, z wyłączeniem przypadków będących następstwem próbnego uruchomienia lub prób naprawy, przebudowy lub modernizacji tych instalacji lub budynku;
  - e) działanie wody pochodzącej z opadów atmosferycznych w postaci deszczu, topniejącego śniegu bądź gradu;
  - f) wydostanie się płynów w wyniku awarii urządzeń połączonych na stałe lub połączeniem giętkim z systemem rur;
  - g) przez osoby trzecie;
  - h) wydostanie się wody z akwarium na skutek stłuczenia, pęknięcia lub samoistnego rozszczelnienia się akwarium lub uszkodzenia jego osprzętu;
- 91) **zapadnięcie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zaważenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, niespowodowane działalnością człowieka;
- 92) **zawał serca** – martwica mięśnia serca powstała w wyniku jego niedokrwienia, wykazująca objawy elektrokardiograficzne, biochemiczne oraz rozpoznana w badaniach obrazowych (ECHO, tomografia komputerowa);
- 93) **zużycie techniczne** – trwałe zmiany fizykochemiczne zachodzące w czasie eksploatacji i pogarszające właściwości użytkowe, techniczne i funkcjonalne mienia.

§ 3. Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia

1. Stosownie do wniosku Ubezpieczającego, umowa ubezpieczenia może dotyczyć:

- 1) mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II);
- 2) szyb od stłuczenia (Dział III);

- 3) mienia w transporcie (Dział IV);
  - 4) sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V);
  - 5) odpowiedzialności cywilnej (Dział VI);
  - 6) ochrony prawnej i asysty prawnej (Dział VII);
  - 7) grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków pracowników Ubezpieczonego (Dział VIII);
  - 8) usług assistance (Dział IX).
2. Na wniosek Ubezpieczającego, do umowy ubezpieczenia mogą być włączone dodatkowe Klauzule wskazane w Załączniku nr 1 do OWU.
3. Budynek, lokale, budowle, nakłady inwestycyjne, środki obrotowe, maszyny, urządzenia, wyposażenie, rzeczy ruchome osób trzecich, wartości pieniężne i sprzęt elektroniczny jest objęty ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu użytkowanym przez Ubezpieczonego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, którego adres został wskazany przez Ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia (miejsce ubezpieczenia).
  4. Środki obrotowe, maszyny, urządzenia, wyposażenie i rzeczy ruchome osób trzecich składowane w miejscu ubezpieczenia poza budynkiem lub lokalem mogą być ubezpieczone w miejscu wskazanym w ust. 3, o ile miejsce ubezpieczenia jest trwale i w sposób ciągle ogrodzone ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,6 m, zamknięte i należycie oświetlone.
  5. Mienie pracownicze jest objęte ochroną ubezpieczeniową w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym pracownicy świadczą pracę na polecenie Ubezpieczonego.
  6. Środki obrotowe, maszyny, urządzenia i wartości pieniężne w transporcie są ubezpieczone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
  7. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
    - 1) wyrządzonych umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, reprezentantów Ubezpieczonego lub osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. W razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie należy się, jeżeli zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. Wyłączenia rażącego niedbalstwa nie stosuje się w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;
    - 2) wyrządzonych przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, o ile miało to wpływ na powstanie szkody;
    - 3) powstałych w związku z działaniami wojennymi, stanem wyjątkowym, stanem wojennym, zamieszkami społecznymi, strajkami, lokautami, sabotażem, działaniem energii jądrowej lub skażeniem radioaktywnym, konfiskatą, nacjonalizacją, zajęciem, zarekwirowaniem lub zniszczeniem na podstawie obowiązujących przepisów prawa;
    - 4) będących następstwem aktu terroru, o ile nie uzgodniono inaczej;
    - 5) za które odpowiedzialność jest regulowana w prawie górniczym i geologicznym;
    - 6) powstałych w związku z niedopełnieniem powinności ubezpieczeniowych określonych w § 34 OWU w zakresie, w jakim nieprzestrzeganie powinności miało wpływ na powstanie szkody;
    - 7) polegających na uszkodzeniu, zmianie, zniszczeniu, ograniczeniu funkcjonalności, dostępności lub działania jakiegokolwiek systemu, sprzętu elektronicznego lub jego elementów, programów, danych, nośników danych służących do przechowywania danych w formie elektronicznej, mikroprocesorów, układów scalonych lub podobnych urządzeń, jeśli ww. zdarzenia nastąpiły w wyniku działania szkodliwego, przestępczego lub złośliwego oprogramowania;
    - 8) powstałych w budynkach i lokalach nieużytkowanych oraz w rzeczach ruchomych, nakładach inwestycyjnych i wartościach pieniężnych, które się w nich znajdują, jeżeli przerwa w użytkowaniu przekracza 60 dni, chyba że Gothaer TU S.A. zostało o tym fakcie powiadomione na piśmie i pisemnie potwierdziło ochronę ubezpieczeniową;
    - 9) spowodowanych systematycznym zawilgacaniem przedmiotu ubezpieczenia, zagrzybieniem, przemarzaniem lub zamrażaniem ścian;
    - 10) spowodowanych przenikaniem wody z gruntu, chyba że przenikanie jest bezpośrednim skutkiem wystąpienia powodzi, a szkody spowodowane przez powódź zostały włączone do umowy ubezpieczenia;
    - 11) powstałych wskutek systematycznego oddziaływania dymu, sadzy lub temperatury;
    - 12) powstałych wskutek powodzi lub osuwania się ziemi na terenach między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu lub w strefie wybrzeża morskiego;
    - 13) powstałych wskutek nieuprawnionych zmian w projektach, prowadzeniem robót budowlanych bez stosownych pozwoleń lub przez osoby nieposiadające stosownych uprawnień;

- 14) powstałych w mieniu przedsiębiorców będących w upadłości lub w likwidacji.
8. Gothaer TU S.A. stosuje wyłączenie albo ograniczenie swojej odpowiedzialności, jeżeli pomiędzy wypadkiem ubezpieczeniowym lub szkodą a okolicznością wskazaną w postanowieniach dotyczących danego wyłączenia albo ograniczenia odpowiedzialności istnieje adekwatny związek przyczynowo-skutkowy, tj. gdy wypadek ubezpieczeniowy lub szkoda są typowym, normalnym następstwem wspomnianej okoliczności.
9. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za:
  - 1) straty niematerialne, utracony zysk;
  - 2) straty wody i innych cieczy, gazu i prądu;
  - 3) kary umowne, grzywny oraz inne kary finansowe lub odszkodowania karne;
  - 4) koszty usunięcia wad materiałowych;
  - 5) koszty konserwacji oraz normalnego utrzymania mienia w stanie użyteczności.

DZIAŁ II. UBEZPIECZENIE MIENIA OD POŻARU I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH ORAZ OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I ROZBOJU

§ 4. Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być wskazane w umowie ubezpieczenia mienie, które stanowi własność Ubezpieczonego lub jest w jego posiadaniu na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego i jest wykorzystywane w celu prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej:
  - 1) budynki, budowle, lokale;
  - 2) środki obrotowe;
  - 3) maszyny, urządzenia i wyposażenie;
  - 4) rzeczy ruchome osób trzecich;
  - 5) mienie pracownicze;
  - 6) wartości pieniężne;
  - 7) nakłady inwestycyjne.
2. Budynki, budowle i lokale zwane są w dalszej części OWU budynkami.
3. Środki obrotowe, maszyny, urządzenia, wyposażenie, rzeczy ruchome osób trzecich i mienie pracownicze zwane są w dalszej części OWU rzeczami ruchomymi.
4. Przedmiotem ubezpieczenia może być również budynek w trakcie budowy, tj. obiekt budowlany, którego budowa nie została zakończona lub nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie obiektu wymaganego zgodnie z obowiązującym prawem, o ile inwestycja jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Budynek w trakcie budowy jest zwany w dalszej części OWU budynkiem w budowie.
5. W przypadku, gdy przedmiotem ubezpieczenia jest budynek wspólnoty mieszkaniowej, w umowie ubezpieczenia mają zastosowanie Warunki szczegółowe ubezpieczenia budynku wspólnoty mieszkaniowej od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju.
6. Każda umowa ubezpieczenia budynku, rzeczy ruchomych i nakładów inwestycyjnych zawarta według postanowień Działu II OWU obejmuje asystę prawną zgodnie z Działem VII OWU oraz usługi assistance i usługi informacyjne wskazane w Dziale IX OWU. Usługi assistance i usługi informacyjne nie są ubezpieczone, jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest budynek w budowie.
7. Jeżeli działalność gospodarcza jest prowadzona w najmowanym budynku, to umowa ubezpieczenia budynku może być zawarta na rzecz właściciela, w tym również osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej.
8. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) akt, dokumentów, rękopisów;
  - 2) prototypów, wszelkich modeli, wzorów i eksponatów muzealnych lub zabytkowych, antyków, dzieł sztuki, zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych oraz przedmiotów mających wartość kolekcjonerską lub unikatową;
  - 3) żywych zwierząt, drzew, krzewów, roślin na pnium i wszelkich upraw;
  - 4) obiektów niepołączonych trwale z gruntem, w tym kiosków, pokryć namiotowych, garaży, szklarni, tuneli foliowych oraz rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych i wartości pieniężnych, które się w nich znajdują;
  - 5) budynków opuszczonych, przeznaczonych do rozbiórki oraz rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych i wartości pieniężnych, które się w nich znajdują;
  - 6) budynków i lokali w budynkach wzniesionych lub eksploatowanych bez wymaganych pozwoleń oraz rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych i wartości pieniężnych, które się w nich znajdują;
  - 7) budynków podlegających systemowi ubezpieczeń obowiązkowych, również w razie gdy obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia nie został wypełniony;

- 8) sieci elektrycznych (linii przesyłowych napowietrznych i kablowych oraz stacji transformatorowo-rozdzielczych) znajdujących się w odległość większej niż 150 m od ściany ubezpieczonego budynku;
- 9) towarów przeterminowanych, wycofanych z obrotu, w tym również wycofanych w wyniku reklamacji lub niedopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 10) wartości pieniężnych przewożonych jako przesyłki kurierskie lub pocztowe, a także przewożonych w związku z prowadzeniem handlu obwoźnego (przenośnego);
- 11) mienia zatrzymanego, skonfiskowanego, zajętego lub zarekwirowanego przez uprawniony podmiot;
- 12) mienia, którego zakup jest potwierdzony dowodem zakupu wystawionym przez nieistniejący w chwili wystawienia podmiot oraz którego zakup jest udokumentowany fałszywym dowodem;
- 13) rzeczy wytworzonych lub wprowadzonych do obrotu bez wymaganych prawem zezwoleń lub koncesji oraz takie, których wytworzenie lub wprowadzenie do obrotu stanowi czyn zabroniony;
- 14) odpadów, mienia przeznaczonego do kasacji albo sprzedaży na złom lub w celu uzyskania innych surowców wtórnych;
- 15) pojazdów, statków wodnych i powietrznych podlegających w myśl odpowiednich przepisów obowiązkom związanym z dopuszczeniem ich do ruchu lądowego, wodnego lub powietrznego, o ile nie uzgodniono inaczej;
- 16) pojazdów mechanicznych, o ile nie uzgodniono inaczej poprzez włączenie do umowy ubezpieczenia Warunków szczegółowych ubezpieczenia pojazdów od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju; wyłączenia nie stosuje się w odniesieniu do wózków jezdniowych podnośnikowych wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej;
- 17) programów komputerowych, chyba że stanowią środki obrotowe;
- 18) mienia składowanego lub zamontowanego w sposób niezgodny z wymaganiami producenta lub dostawcy, chyba że taki sposób składowania lub zamontowania nie miał wpływu na powstanie szkody;
- 19) rzeczy ruchomych i wartości pieniężnych w budynku w budowie;
- 20) utraconych korzyści.

§ 5. Zakres ubezpieczenia

1. Gothaer TU S.A. odpowiada za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe na skutek wystąpienia w miejscu ubezpieczenia wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową. Zakres ubezpieczenia wskazany jest w wariantach ubezpieczenia wymienionych w ustępach poniżej. Wyboru wariantu ubezpieczenia dokonuje Ubezpieczający.
2. W **wariantie podstawowym** zakres ubezpieczenia obejmuje szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem:
  - 1) gradu;
  - 2) huraganu;
  - 3) lawiny;
  - 4) osunięcia ziemi;
  - 5) pożaru;
  - 6) naporu śniegu;
  - 7) trzęsienia ziemi;
  - 8) uderzenia pioruna;
  - 9) upadku statku powietrznego;
  - 10) wybuchu;
  - 11) zapadnięcia się ziemi.
3. W **wariantie rozszerzonym** zakres ubezpieczenia obejmuje szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem wypadków ubezpieczeniowych wskazanych w wariantie podstawowym oraz:
  - 1) dymu i sadzy;
  - 2) huku ponaddzwiękowego;
  - 3) katastrofy budowlanej;
  - 4) uderzenia pojazdu;
  - 5) upadku obiektów;
  - 6) zalania.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia wskazany w wariantach podstawowym i rozszerzonym może zostać rozszerzony o szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem:

- 1) dewastacji;
- 2) kradzieży z włamaniem i rozboju;
- 3) powodzi;
- 4) przepięcia;
- 5) rozboju – w odniesieniu do wartości pieniężnych w transporcie.
5. W ramach ubezpieczenia kradzieży z włamaniem i rozboju zakres ubezpieczenia obejmuje również zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia powstałe w trakcie lub przy próbie dokonania kradzieży z włamaniem lub rozboju.
6. W **wariantcie pełnym** zakres ubezpieczenia obejmuje szkody wskazane w wariantcie rozszerzonym oraz każdy zewnętrzny w stosunku do przedmiotu ubezpieczenia wypadek ubezpieczeniowy powodujący konieczność odbudowy, naprawy, wymiany lub ponownego zakupu, z zastrzeżeniem ust. 7 oraz z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności Gothaer TU S.A. wskazanych w OWU.
7. Zakres ubezpieczenia wskazany w **wariantcie pełnym** nie obejmuje szkód powstałych wskutek dewastacji, kradzieży z włamaniem i rozboju, przepięcia, powodzi, rozboju wartości pieniężnych w transporcie, chyba że Ubezpieczający wnioskuje o włączenie tych ryzyk do zakresu ubezpieczenia i opłacił dodatkową składkę.
8. Na wniosek Ubezpieczającego, ochrona ubezpieczeniowa budynku, rzeczy ruchomych i nakładów inwestycyjnych może zostać rozszerzona o następujące klauzule dodatkowe:
  - 1) Klauzula 1 Ceny zbytu za produkty gotowe;
  - 2) Klauzula 2 Ubezpieczenie maszyn od awarii;
  - 3) Klauzula 3 Ubezpieczenie od szkód elektrycznych;
  - 4) Klauzula 4 Ubezpieczenie środków obrotowych od ryzyka rozmrożenia;
  - 5) Klauzula 5 Ubezpieczenie maszyn i urządzeń poza miejscem ubezpieczenia;
  - 6) Klauzula 6 Ubezpieczenie kosztów dodatkowych w aptece;
  - 7) Klauzula 7 Klauzula automatycznego pokrycia;
  - 8) Klauzula 8 Klauzula automatycznego pokrycia nowych lokalizacji;
  - 9) Klauzula 9 Ubezpieczenie dodatkowych kosztów działalności;
  - 10) Klauzula 10 Ubezpieczenie kosztów stałych działalności;
  - 11) Klauzula 11 Włączenie aktów terroru;
  - 12) Klauzula 12 Włączenie prac budowlano–montażowych;
  - 13) Klauzula 13 Ubezpieczenie kosztów wynagrodzenia ekspertów;
  - 14) Klauzula 14 Ubezpieczenie urządzeń i elementów zamontowanych na zewnątrz budynku.
9. W ubezpieczeniu w wariantcie podstawowym i rozszerzonym oraz w szkodach spowodowanych przez ryzyka wskazane w ust. 4 franszyza redukcyjna nie jest stosowana, o ile nie umówiono się inaczej.
10. W ubezpieczeniu w wariantcie pełnym, dla szkód spowodowanych przez ryzyka inne niż wskazane w ust. 9 stosuje się franszyzę redukcyjną w kwocie 200 zł.
11. W odniesieniu do ubezpieczenia mienia pracowniczego franszyzy redukcyjnej nie stosuje się.
12. W ubezpieczeniu budynków w budowie stosuje się franszyzę redukcyjną w kwocie 200 zł.
13. Jeżeli w umowie ubezpieczenia wprowadzono franszyzy redukcyjne, to odszkodowanie dla każdego z przedmiotów ubezpieczenia odrębnie pomniejsza się o 200 zł:
  - 1) w ubezpieczeniu budynków i nakładów inwestycyjnych;
  - 2) w ubezpieczeniu rzeczy ruchomych;
  - 3) w ubezpieczeniu wartości pieniężnych.

§ 6. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności

1. Suma ubezpieczenia zadeklarowana przez Ubezpieczającego oraz limit odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A.
2. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający. Podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia jest jedna z wartości wybrana przez Ubezpieczającego, tj.:
  - 1) wartość księgową brutto – dla środków trwałych, których stopień amortyzacji nie przekracza 50%, lub
  - 2) wartość odtworzeniową (nowa) – dla rzeczy ruchomych i nakładów inwestycyjnych oraz dla budynków nie starszych niż 40 lat lub takich, które były poddane generalnemu remontowi w ciągu ostatnich 40 lat, przy czym za generalny remont uważa się co najmniej wymianę instalacji wodno–kanalizacyjnej, elektrycznej i gazowej (o ile występuje) oraz wymianę lub naprawę pokrycia dachu, lub

- 3) wartość rzeczywista – dla budynków starszych niż 40 lat oraz dla rzeczy ruchomych.
3. Sumę ubezpieczenia środków obrotowych ustala się w wartości odpowiadającej cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia.
4. Sumę ubezpieczenia rzeczy osób trzecich ustala się w wartości rzeczywistej.
5. W zależności od przedmiotu i zakresu ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia i limity odpowiedzialności ustala się w następujących systemach ubezpieczenia:
- 1) na sumy stałe - suma ubezpieczenia określana jest dla budynków, środków obrotowych, maszyn, urządzeń i wyposażenia oraz budynków w budowie;
  - 2) na pierwsze ryzyko - suma ubezpieczenia na jeden i wszystkie wypadki określana jest dla mienia pracowniczego, rzeczy osób trzecich, wartości pieniężnych i nakładów inwestycyjnych;
  - 3) na pierwsze ryzyko - suma ubezpieczenia na jeden i wszystkie wypadki określana jest dla szkód spowodowanych dewastacją, kradzieżą z włamaniem, rozbojem i przepięciem.
6. W umowie ubezpieczenia mają zastosowanie wskazane poniżej limity odpowiedzialności na jeden i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia. Limity odpowiedzialności odnoszą się do sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia, który uległ szkodzie, i wynoszą:
- 1) 5 000 zł - dla szkód powstałych wskutek graffiti w ramach sumy ubezpieczenia zadeklarowanej dla ryzyka dewastacji;
  - 2) 5% sumy ubezpieczenia na kradzież z włamaniem, nie więcej niż 1 000 zł - dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem bez wejścia sprawcy do budynku;
  - 3) 500 000 zł - łącznie dla szkód powstałych wskutek katastrofy budowlanej, w ramach sumy ubezpieczenia budynków, rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych i wartości pieniężnych;
  - 4) 10% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 50 000 zł - dla szkód spowodowanych przez grad i huragan w rzeczach ruchomych składowanych poza budynkiem; limit odnosi się do sumy ubezpieczenia poszczególnych grup rzeczy ruchomych zadeklarowanych do ubezpieczenia.
7. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych mają zastosowanie limity odpowiedzialności, które zależą od rodzaju urządzenia, w którym są przechowywane:
- 1) 3 000 zł - dla wartości pieniężnych przechowywanych w kasie fiskalnej lub kasie metalowej;
  - 2) 30 000 zł - dla wartości pieniężnych przechowywanych w szafie stalowej lub sejfie bez ważnego atestu;
  - 3) 50 000 zł - dla wartości pieniężnych przechowywanych w sejfie z atestem co najmniej I klasy odporności na włamanie;
  - 4) 100 000 zł - dla wartości pieniężnych przechowywanych w sejfie z atestem co najmniej II klasy odporności na włamanie;
  - 5) 150 000 zł - dla wartości pieniężnych przechowywanych w sejfie z atestem co najmniej III klasy odporności na włamanie.

§ 7. Ustalenie wysokości szkody

1. Wysokość szkody ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania w następujący sposób:
- 1) w budynkach, budowlach, lokalach - według kosztów naprawy lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów:
    - a) ubezpieczonych w wartości księgowej brutto - odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia (pozycji wyszczególnionej w ewidencji środków trwałych) dotkniętego szkodą, w wysokości nieprzekraczającej wartości danej pozycji w ewidencji środków trwałych;
    - b) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej (nowej) – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu;
    - c) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej (nowej), z potrąceniem zużycia technicznego;
  - 2) w nakładach inwestycyjnych – według kosztów naprawy, odbudowy lub remontu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów;
  - 3) w maszynach, urządzeniach, wyposażeniu – według kosztów naprawy lub ceny nabycia nowego przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, gatunku i rodzaju, wraz z kosztami zwykłego transportu i montażu:
    - a) ubezpieczonych w wartości księgowej brutto - odrębnie dla każdej pozycji wyszczególnionej w ewidencji środków trwałych, w wysokości nieprzekraczającej wartości danej pozycji w ewidencji środków trwałych;
    - b) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej (nowej) – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu;

- c) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej (nowej), z potrąceniem zużycia technicznego;
  - 4) w środkach obrotowych – według kosztów ponownego zakupu, wytworzenia, naprawy lub czyszczenia;
  - 5) w rzeczach ruchomych przyjętych do sprzedaży komisowej - według cen przyjęcia do sprzedaży komisowej (bez prowizji komisowej), jednak nie wyższych niż wartość rzeczywista;
  - 6) w rzeczach ruchomych przyjętych w celu wykonania usługi - według wartości rzeczywistej, bez uwzględnienia kosztów usługi wykonanej na tym mieniu;
  - 7) w mieniu pracowniczym – według kosztów naprawy, a w przypadku zniszczenia lub utraty - w wartości rzeczywistej;
  - 8) w gotówce – według wartości nominalnej (walutę obcą przelicza się według średniego kursu waluty ogłaszanego przez NBP);
  - 9) w akcjach na okaziciela niedopuszczonych do publicznego obrotu – według wartości księgowej przypadającej na jedną akcję w dniu sporządzenia bilansu za okres rozrachunkowy poprzedzający dzień zawarcia umowy ubezpieczenia;
  - 10) w akcjach i obligacjach na okaziciela dopuszczonych do publicznego obrotu – według wartości rynkowej, bez prowizji i opłat związanych z obrotem tymi papierami;
  - 11) w złocie, srebrze, platynie, metalach z grupy platynowców, kamieniach szlachetnych oraz perłach – według kosztów ponownego zakupu;
  - 12) w biżuterii, wyrobach jubilerskich, wyrobach ze złota, srebra, platyny, metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych oraz perł – według kosztów ponownego zakupu lub wytworzenia;
  - 13) w pozostałych wartościach pieniężnych – według wartości nominalnej.
2. W odniesieniu do kosztów naprawy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych uszkodzonych lub zniszczonych przy włamaniu lub próbie dokonania kradzieży z włamaniem, wysokość szkody ustala się na podstawie kosztów wymiany lub naprawy według cen z dnia ustalenia odszkodowania.
  3. W razie szkody w budynku, budowli, lokalu, nakładach inwestycyjnych lub budynku w budowie, odszkodowanie jest ustalane w oparciu o kalkulację przedłożoną przez Ubezpieczonego, sporządzoną zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych stosowanych w budownictwie. Kalkulacja podlega weryfikacji przez Gothaer TU S.A.
  4. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
    - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej (emocjonalnej);
    - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

§ 8. Wyłączenia odpowiedzialności

1. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku:
  - 1) zdarzeń niemających charakteru zdarzenia nagłego;
  - 2) utraty wagi lub objętości przedmiotu ubezpieczenia w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego, naturalnego zużycia lub jego naturalnych właściwości;
  - 3) wybuchu wywołanego przez Ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych związanych z charakterem prowadzonej działalności gospodarczej;
  - 4) przebudowy, remontu, naprawy lub rozruchu urządzeń technologicznych lub instalacji użytkowych lub w związku z robotami budowlanymi, tj. w czasie budowy, przebudowy, montażu, remontu lub rozbiórki, o ile nie uzgodniono inaczej;
  - 5) prowadzenia robót ziemnych oraz drgań lub wibracji spowodowanych działaniem człowieka;
  - 6) działania hałasu, wilgoci, pleśni, insektów, bakterii, grzyba, roślin, wirusów lub zwierząt;
  - 7) jakichkolwiek opadów atmosferycznych, jeżeli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu, niezachowanie jego ciągłości, w tym niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy składowe budynku. Wyłączenie to nie ma zastosowania, jeżeli do obowiązków Ubezpieczonego nie należy dbanie o stan techniczny budynku oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczony nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada dowody występowania do właściciela budynku z żądaniem ich usunięcia;
  - 8) powodzi lub zamoczenia środków obrotowych lub rzeczy przyjętych do sprzedaży komisowej lub w celu wykonania usługi, składowanych niżej niż 10 cm nad podłogą, jeżeli podłoga jest położona na poziomie gruntu lub poniżej gruntu, chyba że wysokość składowania nie miała wpływu na powstanie lub rozmiar szkody;
  - 9) naturalnego osiadania budynku;
  - 10) zapadnięcia się, wyniesienia, spękania, skurczenia lub ekspansji elementów konstrukcji budynku takich jak

fundamenty, ściany, podłogi, sufity, chyba że nastąpiły one w bezpośrednim związku z zaistnieniem wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną;

- 11) zamarznięcia instalacji znajdujących się na zewnątrz budynku lub wewnątrz nieogrzewanego budynku, w tym pęknięcia instalacji na skutek zamarznięcia oraz zalania powstałego z tego powodu;
  - 12) zanieczyszczenia i skażenia środowiska;
  - 13) kradzieży bez śladów włamania, niebędącej efektem rozboju, utraty wynikłej z niewyjaśnionego zniknięcia lub której powstanie zostało ujawnione dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji oraz utraty w wyniku przywłaszczenia, zagubienia, sprzedaży, oddania lub zamiany;
  - 14) kradzieży z włamaniem wartości pieniężnych bez wejścia sprawcy do budynku;
  - 15) fermentacji, zmętnienia, wewnętrznego rozkładu i innych procesów zachodzących wewnątrz przedmiotu ubezpieczenia;
  - 16) przerwy lub ograniczenia w dostawie jakiegokolwiek rodzaju mediów, w szczególności energii w jakiejkolwiek postaci.
2. Oprócz wyłączeń wskazanych w ust. 1, w odniesieniu do szkód powstałych w wyniku ryzyk innych niż wskazane w § 5 ust. 3 i 4, Gothaer TU S.A. nie odpowiada za:
- 1) szkody wewnętrzne (awarie), do których doszło w związku z uruchamianiem, użytkowaniem, konserwacją, naprawą lub pracą, w tym w wyniku błędu w obsłudze, awarii urządzeń pomiarowych, regulujących lub zabezpieczających, braku wody, oleju lub smaru, chyba że awaria jest wynikiem wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego niewyłączonego z zakresu ochrony ubezpieczeniowej lub jeżeli uzgodniono inaczej;
  - 2) szkody powstałe wskutek wad materiałowych, wad konstrukcyjnych, wadliwego wykonania lub błędów projektowych;
  - 3) zmiany, które nie naruszają wartości użytkowej przedmiotu ubezpieczenia, w tym wgniecień, pęknięć, odpryśnięć, zarysowań, odpadnięć, pobrudzeń, poplamień, przypaleń, zmian kształtu, przebarwień lub zmian zapachu, chyba że zmiany te są wynikiem wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego niewyłączonego z zakresu ochrony ubezpieczeniowej lub szkoda dotyczy fabrycznie nowych środków obrotowych i obniża ich wartość handlową;
  - 4) koszty wynikające z błędnego lub nieautoryzowanego programowania, perforacji, etykietowania lub wprowadzenia informacji;
  - 5) szkody spowodowane awarią urządzeń lub instalacji zapewniających kontrolowane warunki przechowywania, np. chłodnicze lub grzewcze;
  - 6) usunięcie informacji lub pozbycie się nośników danych.
3. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody, których wartość nie przekracza 200 zł w odniesieniu do rzeczy ruchomych składowanych w miejscu ubezpieczenia poza budynkiem lub lokalem.

DZIAŁ III. UBEZPIECZENIE SZYB OD STŁUCZENIA

§ 9. Ubezpieczenie szyb od stłuczenia

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, Gothaer TU S.A. może rozszerzyć ochronę ubezpieczeniową budynku, rzeczy ruchomych lub nakładów inwestycyjnych o szkody spowodowane stłuczeniem szyb.
2. Przez stłuczenie rozumie się pęknięcie lub rozbicie szyby.
3. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko.
4. Wysokość odszkodowania jest ustalana według kosztów zakupu i wymiany szyby wraz z kosztami demontażu, montażu i zwykłego transportu.
5. W granicach sumy ubezpieczenia Gothaer TU S.A. pokrywa dodatkowo koszty powstałe w bezpośrednim związku z wystąpieniem szkody, przypadające na:
  - 1) naprawę ram i opraw uszkodzonych wskutek stłuczenia przedmiotu ubezpieczenia;
  - 2) ustawienie i rozebranie rusztowań lub wynajęcie dźwigu, o ile jest to niezbędne do dokonania wymiany lub naprawy stłuczonych szyb;
  - 3) zakup i wykonanie znaków reklamowych i informacyjnych na naprawionej lub wymienionej szybie.
6. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
  - 1) szyb stanowiących osprzęt urządzeń technicznych i instalacji;
  - 2) szyb w budynkach w budowie;
  - 3) szyb w pojazdach mechanicznych i innych środkach transportowych;
  - 4) wartości artystycznej witraży i szkła artystycznego, wzorów i eksponatów muzealnych lub zabytkowych, antyków, dzieł sztuki, zbiorów oraz przedmiotów mających wartość kolekcjonerską lub unikatową;

- 5) okładzin podłogowych;
  - 6) szklami;
  - 7) utraconych korzyści.
7. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
- 1) których wartość nie przekracza 100 zł;
  - 2) polegających na zadrapaniu, porysowaniu, poplamieniu, zmianie barwy lub odpryśnięciu fragmentów powierzchni ubezpieczonego przedmiotu;
  - 3) powstałych przy wymianie, montażu lub demontażu przedmiotu ubezpieczenia, a także w czasie prowadzonych prac konserwacyjnych, naprawczych lub remontowych budynku;
  - 4) będących następstwem złego montażu lub niewłaściwej technologii wykonania;
  - 5) będących następstwem niewłaściwego działania neonów.

DZIAŁ IV. UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE

§ 10. Ubezpieczenie mienia w transporcie

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą składki, ochrona ubezpieczeniowa rzeczy ruchomych może być rozszerzona o szkody powstałe w czasie transportu drogowego (cargo) wykonywanego przez Ubezpieczonego transportem własnym lub przewoźnika zawodowego (na podstawie krajowej dokumentacji przewozowej) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być maszyny, urządzenia i środki obrotowe, w tym środki obrotowe sprzedane przez Ubezpieczonego i transportowane do nabywcy transportem własnym.
3. Zakres ubezpieczenia w wariancie podstawowym obejmuje szkody powstałe w wyniku:
  - 1) działania dymu, sadzy i huku ponaddzwiękowego;
  - 2) działania opadów atmosferycznych;
  - 3) huraganu;
  - 4) lawiny;
  - 5) osunięcia lub zapadnięcia się ziemi;
  - 6) powodzi;
  - 7) pożaru;
  - 8) trzęsienia ziemi;
  - 9) uderzenia pioruna;
  - 10) upadku przedmiotu innego niż transportowany na środek transportu;
  - 11) upadku statku powietrznego;
  - 12) wybuchu;
  - 13) wypadku środka transportu,z możliwością rozszerzenia o kradzież ze środka transportu w wyniku włamania, rozbój w czasie transportu oraz kradzież przedmiotu ubezpieczenia wraz ze środkiem transportu (wariant rozszerzony), o ile środek transportu spełnia kryteria określone w ust. 6.
4. Mienie objęte jest ubezpieczeniem od momentu rozpoczęcia załadunku do chwili zakończenia rozładunku w miejscu przeznaczenia, jednak nie dłużej niż przez 7 dni roboczych. Ubezpieczenie obejmuje również niezbędne przeładunki mienia oraz jego przejściowe składowanie (magazynowanie) pomiędzy poszczególnymi etapami transportu.
5. Ubezpieczający jest zobowiązany do:
  - 1) wydania przewoźnikowi, z którego usług korzysta, instrukcji dotyczących powierzanego mienia, w szczególności w przypadku ładunków wymagających szczególnego traktowania podczas przewozu (np. kontrola temperatury, wilgotności);
  - 2) przygotowania, opakowania i zabezpieczenia ładunku na czas transportu w sposób zgodny z normami mającymi w tym zakresie zastosowanie lub, w razie braku takich norm, w sposób zwyczajowo przyjęty dla tego rodzaju mienia;
  - 3) w przypadku transportu wykonywanego przez przewoźnika obcego - złożenia reklamacji do przewoźnika w ciągu 7 dni od daty rozładunku.
6. Gothaer TU S.A. odpowiada za szkody spowodowane kradzieżą ze środka transportu lub kradzieżą wraz ze środkiem transportu po pokonaniu wszystkich zabezpieczeń - pod warunkiem, że transport odbywa się z zachowaniem następujących środków bezpieczeństwa:

- 1) środek transportu jest wyposażony w twarde, zamknięte nadwozie;
  - 2) środek transportu jest wyposażony w sprawny alarm antywłamaniowy;
  - 3) środek transportu po zaparkowaniu jest prawidłowo zamknięty na zamek, alarm antywłamaniowy jest uruchomiony, a wszystkie okna i inne otwory pozwalające na dostęp do wnętrza pojazdu są prawidłowo zamknięte;
  - 4) przedmiot ubezpieczenia nie jest widoczny z zewnątrz pojazdu;
  - 5) w godzinach 22.00 – 6.00 środek transportu pozostawiony bez opieki osoby dokonującej przewozu zaparkowany jest:
    - a) na parkingu strzeżonym;
    - b) w garażu zamkniętym na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe lub dwie kłódki wielozastawkowe albo zdalnie sterowaną automatyczną bramę garażową;
    - c) na parkingu monitorowanym przy hotelu lub motelu;
    - d) w miejscu załadunku lub wyładunku na oświetlonej, trwale i w sposób ciągły ogrodzonej ze wszystkich stron i zamkniętej posesji.
7. Kierujący środkiem transportu zobowiązany jest do zabrania z pojazdu dowodu rejestracyjnego, kluczyków, kart kodu dostępu i pilotów w razie oddalenia się od pojazdu, niezależnie od odległości i czasu, na jaki się oddalił.
8. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
- 1) przewozów dokonywanych w obrębie miejsca ubezpieczenia;
  - 2) wartości pieniężnych;
  - 3) towarów niebezpiecznych, których przewóz jest zabroniony w rozumieniu umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR);
  - 4) rzeczy przewożonych w ramach tzw. handlu obwoźnego, rozumianego jako dokonywanie sprzedaży bezpośrednio ze środka transportu na trasie transportu;
  - 5) danych bez względu na nośnik;
  - 6) programów komputerowych, chyba że stanowią środki obrotowe;
  - 7) przesyłek pocztowych i kurierskich;
  - 8) rzeczy uszkodzonych lub zdekompletowanych;
  - 9) ruchomości domowych przewożonych jako mienie przesiedleńcze, tj. przedmiotów stanowiących wyposażenie gospodarstwa domowego i przedmiotów osobistego użytku członków tego gospodarstwa;
  - 10) ładunków ponadgabarytowych i ciężkich, wymagających specjalistycznych środków transportu i pozwolenia na przejazd pojazdu ponadnormatywnego;
  - 11) akt, dokumentów, rękopisów;
  - 12) prototypów, wszelkich modeli, wzorów i eksponatów muzealnych lub zabytkowych, antyków, dzieł sztuki, zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych oraz przedmiotów mających wartość kolekcjonerską lub unikatową;
  - 13) żywych zwierząt;
  - 14) towarów przeterminowanych, wycofanych z obrotu, w tym również wycofanych w wyniku reklamacji lub niedopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 15) mienia zatrzymanego, skonfiskowanego, zajętego lub zarekwirowanego przez uprawniony podmiot;
  - 16) mienia, którego zakup jest potwierdzony dowodem zakupu wystawionym przez nieistniejący w chwili wystawienia podmiot, oraz mienia, którego zakup jest udokumentowany fałszywym dowodem;
  - 17) rzeczy wytworzonych lub wprowadzonych do obrotu bez wymaganych prawem zezwoleń lub koncesji oraz takich, których wytworzenie lub wprowadzenie do obrotu stanowi czyn zabroniony;
  - 18) mienia przeznaczonego do kasacji albo sprzedaży na złom lub w celu uzyskania innych surowców wtórnych;
  - 19) pojazdów, statków wodnych i powietrznych podlegających w myśl odpowiednich przepisów prawa obowiązkom związanym z dopuszczeniem ich do ruchu lądowego, wodnego lub powietrznego, w tym pojazdów mechanicznych, o ile nie uzgodniono inaczej;
  - 20) utraconych korzyści.
9. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
- 1) naturalnych ubytków wagi, miary i objętości mieszczących się w granicach obowiązujących lub zwyczajowo przyjętych norm;
  - 2) nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania rzeczy w środku transportu oraz przekroczenia norm wagowych załadowania środka transportu, jeżeli czynności tych dokonuje Ubezpieczony lub jego pracownik;
  - 3) niewłaściwego opakowania lub jego braku, jeżeli miały związek z powstaniem szkody, a winę za powyższe nieprawidłowości ponosi Ubezpieczony;

- 4) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu rzeczy danego rodzaju, jeżeli Ubezpieczony o tym wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć (nie dotyczy transportu obcego);
  - 5) wypadku środka transportu należącego do Ubezpieczonego lub użytkowanego przez niego, jeżeli przyczyną wypadku był zły stan techniczny tego środka transportu, o którym Ubezpieczony wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć, jego niezdatność do przewozu rzeczy danego rodzaju bądź działanie albo zaniechanie kierowcy w stanie po użyciu alkoholu lub po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (nie dotyczy transportu obcego);
  - 6) zmian wilgotności atmosferycznej oraz opadów deszczu, śniegu, gradu i wahań temperatury, chyba że szkoda powstała na skutek wypadku środka transportu.
10. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego i powinna odpowiadać maksymalnej wartości przewożonych przedmiotów na jeden środek transportu.
  11. Wysokość odszkodowania w odniesieniu do środków obrotowych sprzedanych przez Ubezpieczonego i transportowanych do nabywcy transportem własnym ustala się według wartości określonej w dokumencie sprzedaży, a w odniesieniu do pozostałego mienia - na zasadach określonych w § 7 OWU.
  12. W ubezpieczeniu mienia w transporcie nie stosuje się franszyzy redukcyjnej, o ile nie umówiono się inaczej.
  13. Jeżeli w umowie ubezpieczenia wprowadzono franszyzę redukcyjną, to odszkodowanie pomniejsza się o kwotę 400 zł.

DZIAŁ V. UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH RYZYK

§ 11. Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód materialnych

1. Na wniosek Ubezpieczającego, przedmiotem ubezpieczenia może być wymieniony w wykazie stanowiącym załącznik do umowy ubezpieczenia sprzęt elektroniczny nie starszy niż pięć lat, który stanowi własność Ubezpieczonego lub jest w jego posiadaniu na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego i jest wykorzystywany w celu prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej, pod warunkiem, że sprzęt ten jest zainstalowany i gotowy do eksploatacji po pozytywnym zakończeniu okresu rozruchu próbnego i testów, co oznacza, że jego normalne działanie rozpoczęło się lub może się w razie potrzeby rozpocząć.
2. Wykaz zgłoszonego do ubezpieczenia sprzętu, o którym jest mowa w ust. 1, powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) rodzaj sprzętu, model, numer fabryczny lub ewidencyjny;
  - 2) jednostkowe sumy ubezpieczenia i wartości.
3. Gothaer TU S.A. może odstąpić od wymogu załączenia wykazu ubezpieczonego sprzętu elektronicznego, jeżeli ubezpieczeniu podlegają wszystkie sprzęty elektroniczne będące w posiadaniu Ubezpieczonego.
4. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) prototypów, modeli i wzorów;
  - 2) pojazdów, statków wodnych i powietrznych (w tym dronów);
  - 3) urządzeń CB, instrumentów muzycznych, sprzętu elektronicznego wykorzystywanego w przemyśle rozrywkowym, telebimów;
  - 4) sprzętu elektronicznego znajdującego się w:
    - a) obiektach niepołączonych trwale z gruntem, w tym kioskach, namiotach, garażach, szklarniach, tunelach foliowych;
    - b) budynkach opuszczonych lub przeznaczonych do rozbiórki;
    - c) budynkach wzniesionych lub eksploatowanych bez wymaganych pozwoleń;
    - d) budynkach w budowie;
  - 5) sieci elektrycznych (linii przesyłowych napowietrznych i kablowych) oraz stacji transformatorowo-rozdzielczych;
  - 6) mienia zatrzymanego, skonfiskowanego, zajętego lub zarekwirowanego przez uprawniony podmiot;
  - 7) mienia, którego zakup jest potwierdzony dowodem zakupu wystawionym przez nieistniejący w chwili wystawienia podmiot;
  - 8) mienia przeznaczonego do kasacji albo sprzedaży na złom lub w celu uzyskania innych surowców wtórnych;
  - 9) mienia składowanego lub zamontowanego w sposób niezgodny z wymaganiami producenta lub dostawcy, chyba że taki sposób składowania lub zamontowania nie miał wpływu na powstanie lub rozmiar szkody;
  - 10) utraconych korzyści.

5. Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia w miejscu ubezpieczenia wskazanym przez Ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia i w trakcie okresu ubezpieczenia, będące bezpośrednim następstwem wypadku ubezpieczeniowego powodującego konieczność naprawy lub wymiany uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu albo ponownego nabycia w przypadku kradzieży z włamaniem lub rozboju, z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności Gothaer TU S.A. i innych postanowień OWU.
6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody będące skutkiem:
  - 1) błędów w obsłudze sprzętu elektronicznego, w tym polegających na nieostrożności, zaniedbaniu, niewłaściwym użytkowaniu lub wynikających z braku odpowiednich kwalifikacji;
  - 2) kradzieży z włamaniem i rozboju;
  - 3) dewastacji;
  - 4) pożaru, w tym działania ognia, dymu i sadzy, oraz polegające na osmoleniu, a także będące wynikiem wybuchu, bezpośredniego lub pośredniego uderzenia pioruna lub upadku statku powietrznego;
  - 5) zalania;
  - 6) huraganu i innych czynników atmosferycznych, jak mróz, śnieg, deszcz lub grad;
  - 7) lawiny lub osunięcia się ziemi;
  - 8) niewłaściwych parametrów prądu zasilania, w tym w szczególności przepięcia i przetężenia;
  - 9) innych, wyraźnie niewyłączonych przyczyn.
7. Zakres ubezpieczenia wskazany w ust. 5 nie obejmuje szkód będących skutkiem powodzi, chyba że Ubezpieczający zawniósł o włączenie powodzi do zakresu ubezpieczenia i opłacił dodatkową składkę.
8. Każda umowa ubezpieczenia sprzętu elektronicznego zawarta zgodnie z postanowieniami Działu V OWU obejmuje asystę prawną zgodnie z Działem VII OWU oraz usługi assistance i usługi informacyjne wskazane w Dziale IX OWU.
9. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt przenośny, to w umowie ubezpieczenia zastosowanie ma Klauzula 101 Ubezpieczenie sprzętu przenośnego lub 101a Postanowienia szczegółowe dotyczące sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach w odniesieniu do sprzętu zainstalowanego w pojazdach.
10. Pośrednie nośniki obrazu objęte są ochroną ubezpieczeniową w zakresie wskazanym dla wariantu rozszerzonego w § 5 ust. 3 OWU, z włączeniem kradzieży z włamaniem i rozboju, chyba że umówiono się inaczej poprzez włączenie do umowy ubezpieczenia Klauzuli 120 Ubezpieczenie nośników obrazu w urządzeniach fotokopiujących od wszystkich ryzyk.
11. Suma ubezpieczenia jest ustalana przez Ubezpieczającego w systemie sum stałych, na podstawie wartości odtworzeniowej (nowej) lub wartości księgowej brutto. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A.
12. W umowie ubezpieczenia, w ramach sumy ubezpieczenia, ma zastosowanie limit odpowiedzialności na jeden i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia w kwocie 5 000 zł dla szkód powstałych wskutek pomalowania lub umieszczenia napisów na przedmiocie ubezpieczenia (graffiti).
13. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody:
  - 1) spowodowane zdarzeniami niemającymi charakteru zdarzenia nagłego;
  - 2) spowodowane wadami lub usterkami istniejącymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub w chwili jej zawierania, o których Ubezpieczający lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność, wiedziały lub przy zachowaniu należytej staranności mogły się dowiedzieć;
  - 3) za które, na podstawie obowiązujących przepisów prawa lub postanowień umowy, odpowiedzialne są osoby trzecie, a w szczególności: dostawcy, producenci, sprzedawcy, serwisanci, spedytorzy, przewoźnicy lub inni usługodawcy bądź podwykonawcy;
  - 4) powstałe w wyniku zamierzonego przekroczenia parametrów eksploatacyjnych (przeciążenie), doświadczeń lub eksperymentów;
  - 5) wynikające z naturalnego zużycia lub starzenia się ubezpieczonych przedmiotów w związku z ich normalnym użytkowaniem lub eksploatacją, a także wynikające z korozji, oksydacji lub powolnego i systematycznego oddziaływania czynników atmosferycznych;
  - 6) o charakterze wyłącznie estetycznym, nieograniczające w żaden sposób funkcjonalności;
  - 7) w elementach i materiałach, które z uwagi na swoje przeznaczenie i warunki pracy ulegają szybkiemu zużyciu lub podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia i zaleceniami producenta. Wyłączenie to dotyczy w szczególności materiałów pomocniczych, wymiennych elementów, np. głowic do drukarek, taśm do drukarek, pasków i łańcuchów napędowych, wymiennych nośników danych, źródeł światła (np. żarówek), bezpieczników, baterii oraz wszelkich materiałów eksploatacyjnych (np. tonery i tusze do drukarek). Wyłączenie niniejsze nie ma zastosowania, gdy szkody w ww. elementach towarzyszą uszkodzeniu lub utracie ubezpieczonych przedmiotów wskutek wypadku ubezpieczeniowego;

- 8) powstaje w wyniku:
- wybuchu wywołanego przez Ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych związanych z charakterem prowadzonej działalności gospodarczej;
  - przebudowy, remontu, naprawy lub rozruchu urządzeń technologicznych lub instalacji użytkowych lub w związku z robotami budowlanymi, tj. w czasie budowy, przebudowy, montażu, remontu lub rozbiórki, o ile nie uzgodniono inaczej;
  - przewodzenia robót ziemnych oraz drgań lub wibracji spowodowanych działaniem człowieka;
  - działania hałasu, wilgoci, pleśni, insektów, bakterii, grzyba, roślin, wirusów lub zwierząt;
  - jakichkolwiek opadów atmosferycznych, jeżeli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu, niezachowanie jego ciągłości, w tym niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy składowe budynku. Wyłączenie to nie ma zastosowania, jeżeli do obowiązków Ubezpieczonego nie należy dbanie o stan techniczny budynku oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczony nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada dowody występowania do właściciela budynku z żądaniem ich usunięcia;
  - kradzieży bez śladów włamania i niebędącej efektem rozboju, utraty wynikłej z niewyjaśnionego zniknięcia lub której powstanie zostało ujawnione dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji oraz utraty w wyniku przywłaszczenia, zagubienia, sprzedaży, oddania lub zamiany;
- 9) stanowiące koszty okresowych badań eksploatacyjnych, przeglądów i napraw konserwacyjnych.
14. Wysokość szkody w sprzęcie elektronicznym ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania według kosztów naprawy lub ceny nabycia nowego przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, gatunku i rodzaju, wraz z kosztami zwykłego transportu i montażu:
- ubezpieczonego w wartości księgowej brutto - odrębnie dla każdej pozycji wyszczególnionej w ewidencji środków trwałych, w wysokości nieprzekraczającej wartości danej pozycji w ewidencji środków trwałych;
  - ubezpieczonego w wartości odtworzeniowej (nowej) – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu.
15. W odniesieniu do sprzętu elektronicznego starszego niż pięcioletni w momencie wystąpienia szkody, wysokość szkody ustala się na podstawie cen rynkowych, tj. cen obowiązujących na rynku wtórnym dla sprzętu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w miejscu najbardziej zbliżonym do miejsca ubezpieczenia.
16. W ubezpieczeniu stosuje się franszyzę redukcyjną w kwocie 200 zł.
17. Na wniosek Ubezpieczającego, ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o następujące klauzule dodatkowe:
- Klauzula 7 Klauzula automatycznego pokrycia;
  - Klauzula 8 Klauzula automatycznego pokrycia nowych lokalizacji;
  - Klauzula 9 Ubezpieczenia dodatkowych kosztów działalności;
  - Klauzula 10 Ubezpieczenie kosztów stałych działalności;
  - Klauzula 11 Włączenie aktów terroru;
  - Klauzula 12 Włączenie prac budowlano–montażowych;
  - Klauzula 13 Ubezpieczenie kosztów wynagrodzenia ekspertów;
  - Klauzula 14 Ubezpieczenia urządzeń i elementów zamontowanych na zewnątrz budynku;
  - Klauzula 102 Rozszerzenie terytorialne na cały świat;
  - Klauzula 120 Ubezpieczenie nośników obrazu w urządzeniach fotokopiujących od wszystkich ryzyk;
  - Klauzula 147 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od daty dostawy do uruchomienia.

§ 12. Ubezpieczenie danych, programów i wymiennych nośników danych

- Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, Gothaer TU S.A. może rozszerzyć ochronę ubezpieczeniową sprzętu elektronicznego ubezpieczonego na podstawie § 11 OWU o ubezpieczenie danych i programów nadających się do bezpośredniego przetwarzania przez elektroniczne systemy przetwarzania danych oraz zewnętrznych nośników danych.
- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody w danych, programach i nośnikach danych polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu tych danych, programów lub nośników danych w następstwie zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną w ramach § 11 OWU.
- Sumę ubezpieczenia dla danych, programów i zewnętrznych nośników danych ustala Ubezpieczający w systemie na pierwsze ryzyko:
  - dla danych i programów - na podstawie niezbędnych i uzasadnionych kosztów odtworzenia danych i programów,
  - dla wymiennych nośników danych - na podstawie kosztu odtworzenia tych nośników.

4. Suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A.
5. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest wykonywanie raz na 14 dni kopii zapasowych i archiwizacji danych oraz zabezpieczenie tych kopii i archiwum przed kradzieżą, zniszczeniem lub zaginięciem w schowku ogniotrwałym lub poza miejscem ubezpieczenia.
6. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
  - 1) nośników danych niewymiennych, zamontowanych na stałe w urządzeniach nieprzewidzianych do wymiany;
  - 2) danych zapisanych wyłącznie w pamięci głównej jednostki centralnej lub w pamięci operacyjnej;
  - 3) danych zapisanych lub przetworzonych po zaistnieniu wypadku ubezpieczeniowego.
7. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody:
  - 1) spowodowane oddziaływaniem pola magnetycznego, elektrycznego lub elektromagnetycznego;
  - 2) polegające na utracie, zniekształceniu lub pozbawieniu możliwości odczytu lub przetworzenia danych, a powstałe wskutek nieuwagi lub ich pomyłkowego usunięcia;
  - 3) powstałe w wyniku wadliwego działania napędów dyskowych.
8. Gothaer TU S.A. nie pokrywa dodatkowych kosztów związanych z zakupem nowej licencji, jeżeli są spowodowane szkodą w elemencie zabezpieczającym dane lub programy przed kopiowaniem bądź dostępem.
9. Wysokość szkody w danych, programach i nośnikach danych ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania w następujący sposób:
  - 1) w danych – według kosztu odtworzenia, tj. wprowadzenia danych z nośników zawierających zapasowe kopie lub koszty ręcznego wprowadzenia danych z oryginalnych dokumentów;
  - 2) w programach – według kosztów ponownej instalacji, wymiany lub odtworzenia programów lub systemów operacyjnych;
  - 3) dla wymiennych nośników danych – według kosztu ich ponownego zakupu.
10. W ubezpieczeniu stosuje się franszyzę redukcyjną w kwocie 200 zł.

§ 13. Ubezpieczenie dodatkowych kosztów działalności wskutek szkody w sprzęcie elektronicznym

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, Gothaer TU S.A. może rozszerzyć ochronę ubezpieczeniową sprzętu elektronicznego ubezpieczonego na podstawie § 11 OWU o koszty dodatkowe.
2. Kosztami dodatkowymi są niezbędne i uzasadnione koszty, które Ubezpieczony musi ponieść w następstwie zaistnienia szkody w sprzęcie elektronicznym w celu przywrócenia normalnego funkcjonowania prowadzonej działalności gospodarczej:
  - 1) jednorazowe koszty restartu systemu, przeniesienia baz danych i koniecznego przeprogramowania;
  - 2) koszty użytkowania zewnętrznych systemów przetwarzania danych;
  - 3) koszty wynajęcia zastępczych urządzeń lub pomieszczeń;
  - 4) koszty koniecznego opracowania i zastosowania awaryjnych procedur i metod pracy;
  - 5) dodatkowe wynagrodzenia dla pracowników oddelegowanych do likwidacji skutków szkody;
  - 6) koszty usług osób trzecich.
3. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie na pierwsze ryzyko.
4. Gothaer TU S.A. pokrywa koszty dodatkowe od dnia powstania szkody tak długo, jak długo szkoda powoduje konieczność ponoszenia kosztów dodatkowych w celu uniknięcia zakłócenia lub przerwania działalności, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy.
5. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za dodatkowe koszty poniesione przez Ubezpieczonego, jeżeli szkoda w sprzęcie elektronicznym nie jest objętą ochroną ubezpieczeniową na podstawie § 11 OWU.
6. Ponadto Gothaer TU S.A. nie odpowiada za dodatkowe koszty powstałe w wyniku:
  - 1) decyzji właściwych władz lub organów, która uniemożliwia lub opóźnia naprawę zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu elektronicznego lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez Ubezpieczonego;
  - 2) braku środków finansowych na naprawę lub ponowny zakup sprzętu elektronicznego w miejsce sprzętu uszkodzonego lub utraconego;
  - 3) przeprowadzenia przeglądów lub modernizacji, które wydłużyły czas trwania przerwy lub zakłócenia w działalności Ubezpieczonego;
  - 4) innowacji lub ulepszeń dokonanych przy okazji naprawy zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu elektronicznego;
  - 5) nalożenia na Ubezpieczonego kar pieniężnych, grzywnien lub odszkodowań w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązań wskutek zaistniałej szkody w sprzęcie elektronicznym;

- 6) szkód w urządzeniach wspomagających;
  - 7) nieuzasadnionej zwłoki ze strony Ubezpieczonego w ponownym podjęciu działalności.
7. Wysokość szkody w kosztach dodatkowych ustala się jako sumę niezbędnych kosztów poniesionych na uniknięcie zakłócenia lub przerwy w działalności prowadzonej przez Ubezpieczonego, stanowiących nadwyżkę ponad koszty ponoszone normalnie w toku prowadzenia działalności przed powstaniem szkody.
8. W ubezpieczeniu stosuje się franszyzę redukcyjną w kwocie 200 zł.

DZIAŁ VI. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

§ 14. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Na wniosek Ubezpieczającego, przedmiotem ubezpieczenia może być odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone osobom trzecim czynem niedozwolonym (odpowiedzialność deliktowa) lub wskutek nienależytego wykonania zobowiązania przez Ubezpieczonego lub jego pracownika z prowadzeniem działalności gospodarczej określonej w umowie ubezpieczenia (odpowiedzialność kontraktowa) oraz z tytułu posiadania lub użytkowania mienia wykorzystywanego w tej działalności, w tym za pojazdy wolnobieżne.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody wyrządzone z winy nieumyślnej, w tym również wskutek rażącego niedbalstwa.
3. Zakres ubezpieczenia jest wskazywany przez Ubezpieczającego we wniosku o ubezpieczenie i może obejmować:
  - 1) odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone osobom trzecim czynem niedozwolonym (odpowiedzialność deliktowa) lub wskutek nienależytego wykonania zobowiązania przez Ubezpieczonego lub jego pracownika (odpowiedzialność kontraktowa) oraz z tytułu posiadania lub użytkowania mienia wykorzystywanego w prowadzeniu działalności (w tym za pojazdy wolnobieżne), z wyłączeniem odpowiedzialności cywilnej za produkt, obejmującej również odpowiedzialność za wykonaną usługę, lub
  - 2) odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone osobom trzecim czynem niedozwolonym (odpowiedzialność deliktowa) lub wskutek nienależytego wykonania zobowiązania przez Ubezpieczonego lub jego pracownika (odpowiedzialność kontraktowa) oraz z tytułu posiadania lub użytkowania mienia wykorzystywanego w prowadzeniu działalności (w tym za pojazdy wolnobieżne), z włączeniem odpowiedzialności cywilnej za produkt, obejmującej również odpowiedzialność za wykonane usługi.
4. W odniesieniu do ubezpieczenia firm prowadzących działalność budowlaną zastosowanie mają Warunki szczegółowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy budowlanego.
5. Odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego jest ubezpieczona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że szkoda została wyrządzona poza jej granicami przez produkt wprowadzony do obrotu przez Ubezpieczonego i nabyty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym Ubezpieczony nie przygotowywał go do eksportu ani nie wiedział, że zostanie wywieziony za granicę Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną za produkt, to powyższa zasada ma zastosowanie także w odniesieniu do rzeczy będących przedmiotem naprawy, obróbki, czyszczenia lub innych czynności wykonanych na tych rzeczach w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych na terytorium USA, Kanady i terytoriów pozostających pod ich jurysdykcją.
6. Zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie obejmuje:
  - 1) szkód wyrządzonych umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność. W odniesieniu do odpowiedzialności za produkt oraz za szkody wyrządzone wadliwym wykonaniem prac lub usług, jeżeli Ubezpieczony lub osoba albo osoby, za które ponosi odpowiedzialność, wiedziały o wadliwości produktu lub usługi, to ich działanie lub zaniechanie jest traktowane jako umyślne. Szkody powstałe w związku z wykonywaniem działalności bez wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji w sytuacji, gdy są one wymagane przepisami prawa, będą traktowane jako wyrządzone z winy umyślnej;
  - 2) szkód spowodowanych w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przez Ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność, jeżeli stan ten miał wpływ na powstanie szkody;
  - 3) szkód wyrządzonych osobom bliskim Ubezpieczonego — małżonkowi, osobie, z którą pozostaje w konkubinacie, rodzeństwu, wstępnym, zstępny, teściom, zięciowi, synowej, ojczymowi, macosze, pasierbowi, pasierbicy, przysposobionym i przysposabiającym;
  - 4) roszczeń o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania, roszczeń związanych z wykonaniem zastępczym oraz zwrotu kosztów poniesionych na poczet wykonania zobowiązania;
  - 5) szkód powstałych w przedmiocie wykonywanej lub wykonanej pracy lub usługi;
  - 6) szkód wyrządzonych spółkom, w których Ubezpieczony jest udziałowcem, współnikiem lub akcjonariuszem, a także współnikiem oraz osobom bliskim współników;
  - 7) szkód spowodowanych dewastacją lub aktem terroru;

- 8) szkód wyrządzonych w związku z:
  - a) działalnością objętą systemem ubezpieczeń obowiązkowych, również w razie gdy obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia nie został wypełniony;
  - b) wykonywaniem umowy przewozu lub spedycji;
  - c) posiadaniem lub użytkowaniem pojazdów szynowych, urządzeń i statków wodnych lub powietrznych (w tym dronów);
  - d) organizowaniem imprez masowych w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych;
  - e) czynnościami życia prywatnego;
  - f) naruszeniem dóbr osobistych, praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub nazw oraz przepisów o nieuczciwej konkurencji;
- 9) szkód objętych obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, również w razie, gdy obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia nie został wypełniony;
- 10) szkód wynikających z umownego przyjęcia odpowiedzialności cywilnej innej osoby (podmiotu) albo umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej ponad odpowiedzialność uregulowaną przepisami prawa;
- 11) szkód polegających na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, w tym umownych, grzywnien sądowych lub administracyjnych, zadatków, kar umownych, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków lub opłat manipulacyjnych i odsetek, świadczeń pieniężnych zasądzanych w postępowaniu karnym, świadczeń o charakterze karnym, w szczególności zadośćuczynień i nawiązek, oraz jakichkolwiek innych zobowiązań o charakterze publicznoprawnym;
- 12) szkód powstałych w związku z:
  - a) niedostarczeniem energii lub dostarczeniem energii o niewłaściwych parametrach;
  - b) zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą dokumentów;
  - c) składowaniem odpadów;
  - d) używaniem sztucznych ogni, fajerwerków lub innych materiałów wybuchowych;
  - e) odwołaniem imprezy niemasowej;
- 13) szkód powstałych w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego, a także spowodowanych przez organizmy modyfikowane genetycznie;
- 14) szkód wyrządzonych:
  - a) w wartościach pieniężnych i innych dokumentach zastępujących w obrocie gotówkę, w tym w kartach elektronicznych oraz kartach wydawanych przez instytucje finansowe;
  - b) w antykach, dziełach sztuki, zbiorach filatelistycznych, numizmatycznych, oraz przedmiotach mających wartości kolekcjonerską lub unikatową;
  - c) w ładunku podczas prac ładunkowych;
  - d) przez powolne i długotrwałe działanie temperatury, gazów, pary, cieczy, wilgoci, pyłu, sadzy, dymu, wstrząsów, drgań, hałasu, a także przez tworzenie się zagrzebienia;
  - e) przez wibracje;
  - f) przez powolne i długotrwałe zapadanie lub obsuwanie się ziemi;
  - g) przez azbest, formaldehyd, wyroby tytoniowe, krew lub produkty krwiopochodne;
  - h) przez zwierzynę łowną lub leśną oraz przy wypasie zwierząt;
  - i) służbom ochrony i porządkowym, policji, straży pożarnej, służbie zdrowia, wykonawcom, zawodnikom oraz szdзіom uczestniczącym w imprezie niemasowej, a także szkód wyrządzonych przez te osoby;
- 15) szkód wynikających z:
  - a) wprowadzającej w błąd reklamy lub ogłoszenia;
  - b) niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania daty wynikającej z faktu, że w systemach komputerowych czy oprogramowaniu, sprzęcie komputerowym lub innych systemach elektronicznych pola przechowujące oznaczenie roku są odtwarzane z niewystarczającą liczbą znaków;
  - c) przeniesienia choroby zakaźnej przez zwierzęta należące, hodowane lub sprzedawane przez Ubezpieczonego, gdy Ubezpieczony wiedział o chorobie lub powinien wiedzieć przy dotożeniu należytej staranności;
- 16) szkód, co do których obowiązek naprawienia wynika z przepisów rękomi lub gwarancji;
- 17) szkód regulowanych przepisami Dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym w środowisku naturalnym;

- 18) szkód wynikłych z posiadania lub użytkowania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innego sprzętu wywołującego drgania lub wibracje, oraz wynikłych z prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych, chyba że w umowie ubezpieczenia mają zastosowanie Warunki szczegółowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy budowlanego.
7. W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za produkt zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
- 1) spowodowanych wadą produktu, który przed wprowadzeniem do obrotu nie był wystarczająco przetestowany w zakresie wykorzystania lub funkcjonowania zgodnie z przeznaczeniem, z uwzględnieniem obowiązujących standardów nauki i techniki;
  - 2) wyrządzonych przez produkt użyty w lotnictwie lub statkach kosmicznych, jak również szkód związanych z produkcją, konserwacją oraz obsługą statków powietrznych lub kosmicznych;
  - 3) wyrządzonych przez nieprzetworzone produkty rolne, naturalne i pochodzące z myśliwstwa;
  - 4) wyrządzonych przez produkt zawierający silikon wykorzystywany do celów medycznych;
  - 5) wyrządzonych przez produkt zawierający krew ludzką, osocze lub substancje krwiopochodne;
  - 6) spowodowanych przez środki antykoncepcyjne;
  - 7) spowodowanych przez wyroby tytoniowe;
  - 8) powstałych w samym produkcie;
  - 9) poniesionych przez osoby trzecie z powodu wadliwości produktu końcowego, powstającego dopiero w wyniku połączenia lub zmieszania produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego z innymi wyrobami; niniejsze wyłączenie nie dotyczy odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone przez wadliwy produkt końcowy;
  - 10) poniesionych przez osoby trzecie z powodu wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przerobione za pomocą maszyn, urządzeń i ich części wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego; niniejsze wyłączenie nie dotyczy odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone przez wadliwy produkt końcowy;
  - 11) poniesionych przez osoby trzecie z powodu wadliwości produktu końcowego, powstającego w wyniku dalszego przetworzenia lub dalszej obróbki produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego; niniejsze wyłączenie nie dotyczy odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone przez wadliwy produkt końcowy;
  - 12) w postaci wszelkich nakładów poniesionych przez osoby trzecie na usunięcie, demontaż lub odstonięcie wadliwych produktów oraz na montaż, umocowanie lub położenie produktu bez wad;
  - 13) wyrządzonych przez dostarczoną lub wyprodukowaną energię oraz szkód wynikłych z niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o parametrach innych niż uzgodnione.
8. Jeżeli nie uzgodniono inaczej poprzez włączenie do ubezpieczenia klauzul wymienionych poniżej, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
- 1) powstałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Klauzula nr 1);
  - 2) w budynkach lub lokalach, z których Ubezpieczony korzysta na podstawie umowy najmu lub innej umowy o podobnym charakterze (Klauzula nr 2);
  - 3) w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu lub innej umowy o podobnym charakterze (Klauzula nr 3);
  - 4) będących następstwem wypadków przy pracy (Klauzula nr 4);
  - 5) wyrządzonych w środkach transportu należących do osób trzecich, powstałych podczas lub wskutek ich załadunku lub rozładunku (Klauzula nr 5);
  - 6) związanych z zanieczyszczeniem środowiska naturalnego (Klauzula nr 6);
  - 7) wyrządzonych przez podwykonawców Ubezpieczonego (Klauzula nr 8);
  - 8) w rzeczach ruchomych znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub powierzonych Ubezpieczonemu w celu wykonania usługi (Klauzula nr 9);
  - 9) powodujących roszczenia pomiędzy ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (Klauzula nr 10);
  - 10) wyrządzonych przez wspólnotę mieszkaniową (Klauzula nr 11);
  - 11) polegających na wystąpieniu czystych szkód majątkowych (Klauzula nr 17)
  - 12) wyrządzonych przez świadczeniodawcę niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą (Klauzula nr 21);
  - 13) powstałych w związku z działalnością zawodową farmaceuty lub technika farmacji (Klauzula nr 22);
  - 14) w pojazdach mechanicznych znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub powierzonych Ubezpieczonemu w celu wykonania usługi (Klauzula nr 23);
  - 15) w pojazdach mechanicznych znajdujących się pod dozorem Ubezpieczonego, zaparkowanych na parkingu hotelowym (Klauzula nr 24).

§ 15. Czasowy zakres pokrycia

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia i roszczenia z ich tytułu zostały zgłoszone przed upływem terminu przedawnienia.
2. Ochroną ubezpieczeniową są objęte wszystkie szkody powstałe z tej samej przyczyny - pod warunkiem, że pierwsza z nich wystąpiła w okresie ubezpieczenia. W takiej sytuacji ochroną ubezpieczeniową są objęte wszystkie szkody, nawet jeśli wystąpiły po upływie okresu ubezpieczenia.
3. W razie wątpliwości co do momentu powstania szkody osobowej, przyjmuje się, że jest to dzień, w którym poszkodowany po raz pierwszy skonsultował się z lekarzem w związku z objawami, które były przedmiotem roszczenia.

§ 16. Suma gwarancyjna

1. Suma gwarancyjna jest określana przez Ubezpieczającego.
2. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w odniesieniu do jednego i wszystkich wypadków w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód rzeczowych i osobowych.
3. Dla wskazanych klauzul dodatkowych Ubezpieczający deklaruje podlimit odpowiedzialności, w kwocie nie wyższej niż suma gwarancyjna.

§ 17. Ustalenie wysokości odszkodowania

1. W granicach swej odpowiedzialności, poza wypłatą należnego odszkodowania, Gothaer TU S.A. pokrywa koszty wynagrodzenia ekspertów powołanych w uzgodnieniu z Gothaer TU S.A. w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody. W przypadku szkód powstałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, koszty pokrywane są ponad sumę gwarancyjną, a w przypadku szkód powstałych poza granicami terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w ramach sumy gwarancyjnej. Jeżeli wysokość roszczeń wynikających z wypadku przekracza sumę gwarancyjną, Gothaer TU S.A. pokryje koszty w proporcji odpowiadającej stosunkowi sumy gwarancyjnej do wysokości roszczeń.
2. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za dodatkowe koszty powstałe w związku z brakiem zgody Ubezpieczonego na zawarcie przez Gothaer TU S.A. ugody z poszkodowanym (o ile poszkodowany wyraził zgodę na jej treść) lub zaspokojenie jego roszczeń. Powyższe stosuje się także wówczas, gdy kwota zasądnionego odszkodowania jest wyższa, niż wynikać to miało z proponowanej ugody (o ile poszkodowany wyraził zgodę na jej treść).
3. Gothaer TU S.A. nie pokrywa kosztów wykonania przez Ubezpieczonego zarządzenia tymczasowego sądu o zabezpieczeniu roszczenia o naprawienie szkody.
4. W ubezpieczeniu stosuje się franszyzę redukcijną w kwocie 200 zł w odniesieniu do szkód rzeczowych. W przypadku szkody rzeczowej wyczerpującej sumę gwarancyjną, franszyza redukcyjna nie jest stosowana.

DIZIAŁ VII. UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ I ASYSTY PRAWNEJ

§ 18. Przedmiot ubezpieczenia

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, Gothaer TU S.A. może rozszerzyć ochronę ubezpieczeniową o ubezpieczenie ochrony prawnej i asysty prawnej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia ochrony prawnej jest pokrycie kosztów wymienionych w § 19 w celu obrony interesów prawnych Ubezpieczonego.
3. Ochrona ubezpieczeniowa asysty prawnej jest świadczona do każdej umowy ubezpieczenia bez konieczności opłacania dodatkowej składki.
4. Przedmiotem ubezpieczenia asysty prawnej jest organizacja świadczeń wymienionych w § 20 w celu obrony interesów prawnych Ubezpieczonego. Limity świadczeń są wskazane w § 22 ust. 4.
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły i zostały zgłoszone do Gothaer TU S.A. w okresie ubezpieczenia.
6. W razie wystąpienia kilku szkód z ochrony prawnej pozostających w związku materialnym lub formalnym, za datę wystąpienia przyjmuje się wystąpienie pierwszej z nich i wszystkie są traktowane jako jeden wypadek ubezpieczeniowy ze zsumowaną wartością przedmiotu sporu.
7. Gothaer TU S.A. realizuje świadczenia ochrony prawnej i asysty prawnej przez Przedstawiciela. Numery telefonu, faksu oraz adres e-mail Przedstawiciela są zamieszczone w dokumencie ubezpieczenia.
8. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) sporów pozostających poza jurysdykcją polskiego prawa;
  - 2) sporów z zakresu prawa: celnego, zamówień publicznych, handlowego, autorskiego, patentowego, znaków towarowych lub pozostałego dot. własności intelektualnej, karnoskarbowego, podatkowego, budowlanego oraz dotyczącego dotacji z funduszy Unii Europejskiej;
  - 3) spraw związanych z posiadaniem lub użytkowaniem pojazdu mechanicznego;
  - 4) sporów zaistniałych pomiędzy Ubezpieczonym a Ubezpieczającym lub członkami ustawowych organów Ubezpieczonego;

- 5) sporów, dla których koszt obrony interesu prawnego Ubezpieczonego jest rażąco wyższy (powyżej 150%) niż wartość przedmiotu sporu (o ile można go wyznaczyć);
  - 6) sporów, które wystąpiły w wyniku winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby, za którą ponosi on odpowiedzialność;
  - 7) sporów, które wystąpiły w wyniku pozostawania Ubezpieczonego lub osoby, za którą ponosi on odpowiedzialność, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
  - 8) zdarzeń, w których Ubezpieczony lub osoba, za którą ponosi on odpowiedzialność, wykonywała czynności objęte sporem bez wymaganych prawem polskim uprawnień, zezwoleń, certyfikatów;
  - 9) sporów zaistniałych na skutek przeniesienia roszczenia na Ubezpieczonego lub roszczeń osób trzecich, których Ubezpieczony dochodzi w własnym imieniu;
  - 10) sporów, w których wartość przedmiotu sporu (o ile może być wyznaczona) nie przekracza 200 zł (nie dotyczy asysty prawnej).
9. W razie powstania sporu pomiędzy Ubezpieczonym a Gothaer TU S.A., spór może być poddany pod rozstrzygnięcie sądu polubownego lub rozstrzygnięty w inny, zapewniający porównywalną gwarancję obiektywności sposob.

§ 19. Zakres ubezpieczenia ochrony prawnej

1. Ochrona prawna zapewnia pokrycie niezbędnych i celowych kosztów obrony interesów prawnych Ubezpieczonego, które Ubezpieczony poniósł lub do poniesienia których jest obowiązany w związku ze sporami prawnymi, które zaistniały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz są rozpoznawane według prawa polskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ochrona prawna obejmuje sprawy związane z działalnością gospodarczą Ubezpieczonego, z zakresu:
  - 1) prawa pracy (Ubezpieczony występujący jako pracodawca);
  - 2) prawa ubezpieczeń społecznych (Ubezpieczony występujący jako pracodawca);
  - 3) prawa dyscyplinarnego samorządów zawodowych;
  - 4) prawa rzeczowego na nieruchomości wskazanej jako siedziba lub oddział firmy Ubezpieczonego;
  - 5) prawa administracyjnego;
  - 6) prawa ochrony danych osobowych;
  - 7) prawa cywilnego;
  - 8) prawa egzekucyjnego;
  - 9) prawa karnego.
3. Koszty, o których mowa w ust. 1, obejmują:
  - 1) wynagrodzenie jednego adwokata lub radcy prawnego Ubezpieczonego w postępowaniu:
    - a) sądowym;
    - b) administracyjnym;
    - c) przedsądowym;
    - d) polubownym;
    - e) dyscyplinarnym;
    - f) egzekucyjnym;
  - 2) koszty i opłaty sądowe i administracyjne;
  - 3) wynagrodzenie biegłego;
  - 4) koszty stawiennictwa świadków;
  - 5) koszty tłumaczenia przysięgłego nakazanego przez sąd lub inny organ władzy publicznej;
  - 6) koszty czynności notarialnych, do dokonania których Ubezpieczony został prawomocnie zobowiązany;
  - 7) koszty procesu strony przeciwnej, jeżeli Ubezpieczony został prawomocnie zobowiązany do ich pokrycia (w tym oskarżyciela posiłkowego);
  - 8) w razie wymierzenia kary pozbawienia wolności - koszty wywołane przez maksymalnie dwa wnioski (na zdarzenie) z wymienionych: o ułaskawienie, odroczenie wykonania kary lub warunkowe przedterminowe zwolnienie;
  - 9) koszty postępowania egzekucyjnego, w tym także powództwa przeciw egzekucyjnego;
  - 10) koszty postępowania polubownego albo arbitrażowego w wysokości nie wyższej niż te, które zostałyby poniesione przed sądem powszechnym;
  - 11) koszty postępowania dyscyplinarnego;

- 12) wpłacenie poręczenia majątkowego w celu uniknięcia tymczasowego aresztowania Ubezpieczonego, do wysokości 50% sumy ubezpieczenia, w formie nieoprocentowanej pożyczki.
4. Ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru reprezentującego go adwokata lub radcy prawnego. Ubezpieczony może również zażądać, aby to Gothaer TU S.A. wskazał mu pełnomocnika.

§ 20. Zakres ubezpieczenia asysty prawnej

1. Asysta prawna obejmuje spory prawne z zakresu określonego w § 19 ust. 2, które zaistniały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz są rozpoznawane według prawa polskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Świadczenie asysty prawnej obejmuje:
  - 1) udzielenie konsultacji prawnej;
  - 2) udzielenie porady prawnej;
  - 3) udzielenie opinii prawnej;
  - 4) udzielenie informacji prawnej, rozumianej jako:
    - a) przysyłanie wzorów umów i pism prawnych powszechnego obrotu;
    - b) informowanie o procedurze prawnej prowadzenia sporów prawnych i ochrony swoich praw;
    - c) informowanie o kosztach prowadzenia sporów prawnych;
    - d) przysyłanie tekstów aktualnych oraz historycznych aktów prawnych;
    - e) udzielanie informacji teleadresowych o sądach, prawnikach, notariuszach;
    - f) pomoc w znalezieniu adwokata lub radcy prawnego, który podejmie się prowadzenia danej sprawy.
3. Asysta prawna zostanie udzielona Ubezpieczonemu w oparciu o przedstawiony przez niego opis problemu i stan faktyczny. Jeżeli po uzyskaniu asysty prawnej Ubezpieczony po raz kolejny zwróci się do Przedstawiciela z wnioskiem o udzielenie asysty prawnej w tej samej sprawie, podając informacje mające wpływ na wynik analizy prawnej problemu, wówczas udzielone przez Przedstawiciela świadczenie traktuje się i liczy jako nowe – kolejne świadczenie.
4. Świadczenia asysty prawnej udzielane są, o ile to możliwe, na bieżąco lub najpóźniej w ciągu 3 dni roboczych od daty otrzymania przez Przedstawiciela wniosku o udzielenie asysty prawnej wraz z dokumentami niezbędnymi do udzielenia asysty prawnej, chyba że Ubezpieczony i Przedstawiciel umówili się inaczej.
5. Asysta prawna udzielana jest Ubezpieczonemu przy zastosowaniu poniższych form przekazu:
  - 1) telefonicznie, na wskazany przez Ubezpieczonego numer telefonu;
  - 2) pocztą elektroniczną, na wskazany przez Ubezpieczonego adres e-mail;
  - 3) faksem, na wskazany przez Ubezpieczonego numer faksu.
6. Asysta prawna nie obejmuje spraw, w których niezbędna jest analiza, weryfikacja lub sporządzenie dokumentów o łącznej objętości przekraczającej 10 kart A4.
7. Gothaer TU S.A. nie zwraca kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego w celu uzyskania asysty prawnej lub świadczeń do niej zbliżonych u podmiotu innego niż Przedstawiciel.

§ 21. Wyłączenia odpowiedzialności

1. Gothaer TU S.A. nie pokrywa kosztów:
  - 1) których pokrycie jest objęte ubezpieczeniem obowiązkowym odpowiedzialności cywilnej (również w razie gdy obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia nie został wypetniony);
  - 2) które Ubezpieczony musi lub musiał ponieść tylko dlatego, że jego przeciwnik wystąpił z powództwem wzajemnym albo też przedstawił zarzut potrącenia, a obrona przed tymi roszczeniami nie jest objęta ubezpieczeniem, albo też koszty te zobowiązana jest ponieść osoba trzecia;
  - 3) związanych z ugodowym załatwieniem sprawy, jeżeli koszty te nie zostały ustalone w stosunku odpowiadającym temu, w jakim uwzględnione zostały roszczenia obu stron.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zapłaty mandatów, grzywien, ceł, podatków i innych podobnych opłat natury publicznoprawnej, które nie zostały wyraźnie wskazane w § 19 ust. 3.

§ 22. Suma ubezpieczenia i limity świadczeń

1. Suma ubezpieczenia ochrony prawnej jest wskazana w dokumencie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia jest określona na jedno i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia.
2. Wynagrodzenie pełnomocnika Ubezpieczonego nie może przekraczać sześciokrotności stawek minimalnych ustalonych na podstawie odpowiedniego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokatów lub radców prawnych.
3. Wynagrodzenie pełnomocnika Ubezpieczonego w postępowaniu przedsądowym, administracyjnym, polubow-

nym i egzekucyjnym nie może przekraczać stawek minimalnych ustalonych na podstawie odpowiedniego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokatów lub radców prawnych i zaliczane jest w poczet wynagrodzenia z tytułu późniejszego zastępstwa procesowego.

4. Ubezpieczonemu przysługuje w okresie ubezpieczenia możliwość skorzystania z:
  - 1) świadczeń informacji prawnej w liczbie trzech na dobę, nie więcej jednak niż do dwudziestu w ciągu danego miesiąca kalendarzowego;
  - 2) łącznie do sześciu świadczeń konsultacji prawnej i porady prawnej, nie więcej jednak niż jednego świadczenia miesięcznie;
  - 3) łącznie do dwóch świadczeń opinii prawnej, nie więcej jednak niż jednego świadczenia miesięcznie.

§ 23. Zgłoszenie szkody z ochrony prawnej oraz uzyskanie asysty prawnej

1. W celu zgłoszenia szkody z ochrony prawnej lub konieczności uzyskania asysty prawnej Ubezpieczony zobowiązany jest złożyć do Przedstawiciela wniossek. Wniosek może być złożony przy zastosowaniu jednej z poniższych form przekazu:
  - 1) telefonicznie, pod numer telefonu wskazany w dokumencie ubezpieczenia, czynnym 7 dni w tygodniu w godzinach od 9.00 do 21.00;
  - 2) pocztą elektroniczną, na adres e-mail wskazany w dokumencie ubezpieczenia;
  - 3) faksem, na numer wskazany w dokumencie ubezpieczenia.
2. Wniosek o udzielenie asysty prawnej powinien zawierać następujące dane:
  - 1) imię, nazwisko i dane kontaktowe zgłaszającego;
  - 2) imię, nazwisko lub nazwa Ubezpieczonego;
  - 3) numer dokumentu ubezpieczenia;
  - 4) temat i opis problemu prawnego, którego ma dotyczyć asysta prawna;
  - 5) określenie rodzaju i celu oczekiwanej pomocy prawnej;
  - 6) wskazanie środka przekazu, za pośrednictwem którego ma zostać udzielona asysta prawna, z podaniem odpowiednio numeru telefonu, faksu lub adresu e-mail.
3. Wniosek o udzielenie świadczenia z zakresu ochrony prawnej powinien być złożony na formularzu udostępnionym przez Gothaer TU S.A. na stronie www.gothaer.pl, o ile Ubezpieczony ma możliwość jego pozyskania.
4. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo do żądania od Ubezpieczonego dodatkowych informacji lub dokumentów, jeżeli są one niezbędne do weryfikacji tożsamości Ubezpieczonego lub osoby składającej wniosek o udzielenie asysty prawnej, a także do udzielenia Ubezpieczonemu asysty prawnej.
5. Ubezpieczony, który zamierza skorzystać z ochrony ubezpieczeniowej w ramach ochrony prawnej, jest zobowiązany:
  - 1) zawiadomić Gothaer TU S.A. o zaistnieniu i okolicznościach wypadku ubezpieczeniowego, przekazać wszelkie dokumenty dotyczące tego wypadku oraz wskazać lub oddać do dyspozycji istniejące dowody;
  - 2) informować Gothaer TU S.A. o stanie sprawy oraz, w razie konieczności, przedsięwziąć niezbędne kroki w celu dalszego wyjaśnienia stanu faktycznego;
  - 3) jeśli nie narusza to w uzasadniony sposób jego praw:
    - a) złożyć tylko powództwo częściowe i wstrzymać się z dochodzeniem pozostałych roszczeń do momentu upromocnienia się orzeczenia co do części roszczenia;
    - b) wstrzymać się z dochodzeniem swych roszczeń na drodze sądowej do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, o ile może mieć ono znaczenie dla rozstrzygnięcia danego sporu;
    - c) uzgodnić z Gothaer TU S.A. wszelkie czynności wywołujące powstanie kosztów, w szczególności wnoszenie pozwów i środków zaskarżenia;
    - d) unikać czynności, których dokonanie mogłoby się przyczynić do nieuzasadnionego zwiększenia kosztów albo mogłoby utrudnić ich zwrot od strony przeciwnej;
    - e) przedłożyć Gothaer TU S.A. bez zbędnej zwłoki otrzymane od pełnomocników, biegłych oraz sądów rachunki, pokwitowania i inne dokumenty o podobnym charakterze.

DZIAŁ VIII. GRUPOWE UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW PRACOWNIKÓW UBEZPIECZONEGO

§ 24. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, ochrona ubezpieczeniowa może być rozszerzona o ubezpieczenie zdrowia i życia Ubezpieczonego oraz jego pracowników.

2. Ochroną ubezpieczeniową mogą być objęci Ubezpieczony oraz wszyscy jego pracownicy bądź wybrane przez Ubezpieczonego osoby, wskazane przez Ubezpieczającego w imiennej liście dołączonej do umowy ubezpieczenia.
3. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczony ma prawo wystąpić z ubezpieczenia, składając w Gothaer TU S.A. pisemne oświadczenie. Wystąpienie ma skutek w dniu następnym po złożeniu oświadczenia, chyba że osoba występująca z umowy ubezpieczenia ustaliła z Gothaer TU S.A. inaczej.
4. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w zakresie podstawowym lub pełnym.
5. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie podstawowym obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków, które zaistniały podczas wykonywania pracy i podczas drogi do lub z pracy.
6. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie pełnym obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków, które zaistniały podczas wykonywania pracy, podczas drogi do lub z pracy oraz w życiu prywatnym (ochrona całodobowa).
7. Wszystkie osoby objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia są ubezpieczone w tym samym zakresie.
8. Ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i obejmuje następujące świadczenia:
  - 1) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, w wysokości 1% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie więcej jednak niż 100% tej sumy ubezpieczenia;
  - 2) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego zaistniałej w wyniku nieszczęśliwego wypadku, w wysokości 100% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
9. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następstwa:
  - 1) wszelkich chorób lub stanów chorobowych, nawet takich, które wystąpiły nagle;
  - 2) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to, przez kogo były wykonywane;
  - 3) wyczynowego uprawiania sportów lub uprawiania sportów wysokiego ryzyka;
  - 4) wszelkich zdarzeń powstałych przed datą rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, a zgłoszonych w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.
10. Świadczenie nie przysługuje ponadto, jeżeli zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową wystąpiło wskutek:
  - 1) umyślnego działania Ubezpieczonego, w tym także działania polegającego na usiłowaniu lub popełnieniu przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa, samookaleczenia lub świadomego spowodowania rozstroju zdrowia;
  - 2) wypadku powstałego w czasie prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii lub bez wymaganych uprawnień do prowadzenia tego pojazdu, chyba że stan po użyciu alkoholu lub użycie ww. środków lub brak uprawnień nie miały wpływu na zająście wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową;
  - 3) zatrucia alkoholem, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub środkami zastępczymi w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
  - 4) działania Ubezpieczonego w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków wskazanych w pkt 3), chyba że użycie alkoholu lub tych środków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową;
  - 5) postępowania się przez Ubezpieczonego petardami, środkami pirotechnicznymi i innymi podobnie działającymi przedmiotami;
  - 6) działań wojennych, stanu wyjątkowego, udziału w marszach protestacyjnych i wiecach;
  - 7) zamieszek, bójek i rozruchów, aktów terroru lub sabotażu;
  - 8) skażenia jądrowego, chemicznego bądź napromieniowania.

§ 25. Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego.
2. W stosunku do wszystkich osób objętych ubezpieczeniem stosuje się jednakową wysokość sumy ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w tym zakresie w stosunku do każdej osoby objętej ochroną ubezpieczeniową.

§ 26. Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową

1. W razie zajścia wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków, Ubezpieczony jest obowiązany:

- 1) starać się o złagodzenie skutków wypadku przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu;
  - 2) zawiadomić Gothaer TU S.A. o zajściu wypadku ubezpieczeniowego, nie później niż w ciągu 14 dni od daty wypadku, chyba że wskutek wypadku nie mógł tego uczynić - w takiej sytuacji powinien to uczynić w terminie 14 dni od ustąpienia przyczyny jego niezgłoszenia. Zawiadomienie o zajściu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również spadkobierca Ubezpieczonego. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany jako uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - 3) dostarczyć do Gothaer TU S.A.:
    - a) dokumentację medyczną stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność prowadzenia danego sposobu leczenia, jak również dokumentację z prowadzonego leczenia;
    - b) wypełniony formularz zgłoszenia szkody;
    - c) inne dokumenty wskazane Ubezpieczonemu w trybie likwidacji szkody, niezbędne do ustalenia zasadności roszczeń i wysokości świadczenia;
  - 4) zabezpieczyć dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia;
  - 5) umożliwić Gothaer TU S.A. zasięgnięcie informacji dotyczących okoliczności nieszczęśliwego wypadku, w szczególności u lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują opiekę nad Ubezpieczonym po wypadku, zwalniając ich z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej poprzez własnoręczne podpisanie oświadczenia przy zgłaszaniu roszczenia z tytułu nieszczęśliwego wypadku;
  - 6) w razie takiego zalecenia - poddać się badaniu przez lekarzy wskazanych przez Gothaer TU S.A.
2. W razie śmierci Ubezpieczonego, uprawniony jest zobowiązany przedłożyć:
    - 1) odpis aktu zgonu lub jego kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem;
    - 2) kopię karty zgonu Ubezpieczonego zawierającą rozpoznanie przyczyny zgonu albo kopię innego dokumentu stwierdzającego przyczynę zgonu, wystawionego przez lekarza lub uprawniony podmiot.
  3. W razie niewskazania uprawnionego przez Ubezpieczonego, występujący o wypłatę świadczenia zobowiązany jest przedłożyć kopię dokumentu potwierdzającego związek rodzinny z Ubezpieczonym (np. stwierdzenie nabycia spadku w dziedziczeniu ustawowym), potwierdzoną za zgodność z oryginałem.

§ 27. Ustalenie wysokości i wypłata świadczenia

1. Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku jest ustalane po określeniu przez Gothaer TU S.A. stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
2. Stopień trwałego uszczerbku jest ustalany na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych oraz Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu obowiązującej w Gothaer TU S.A. w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, bez konieczności badania osoby ubezpieczonej przez lekarza orzecznika, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Jeżeli ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu na podstawie dokumentów medycznych nie jest możliwe, to stopień ten ustala się na podstawie badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A.
4. Rodzaj i wysokość świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią Ubezpieczonego.
5. Ustalenie związku przyczynowo-skutkowego, o którym mowa w ust. 4, następuje na podstawie dostarczonych przez Ubezpieczonego albo uprawnionego dowodów, a także na podstawie wyników badań, o których mowa w ust. 3.
6. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji dostarczonych dokumentów oraz zasięgania opinii lekarzy specjalistów.
7. Ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu powinno nastąpić niezwłocznie po zakończeniu leczenia, w tym ewentualnego leczenia rehabilitacyjnego. W razie dłuższego leczenia, ostateczny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony najpóźniej w dwunastym miesiącu od dnia nieszczęśliwego wypadku.
8. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego.
9. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu uwzględnia się wcześniejszą utratę lub uszkodzenie organu, narządu lub układu w taki sposób, że stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem właściwym dla danego organu po wypadku a stopniem uszczerbku istniejącym przed wypadkiem.
10. Jeżeli Ubezpieczony, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i zmarł przed ustaleniem trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem tego wypadku, świadczenie ustala się według przypuszczalnego, określonego procentowo przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A. stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu. Świadczenie w takim przypadku otrzymuje uprawniony na zasadach wynikających z OWU lub obowiązujących przepisów prawa.

11. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu z tytułu uszczerbku na zdrowiu, uwzględniając uprzednio wypłaconą kwotę. Świadczenie wypłaca się pod warunkiem, że śmierć nastąpiła w ciągu dwunastu miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
12. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo-skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłaca się spadkobiercom Ubezpieczonego.

DZIAŁ IX. ASSISTANCE

§ 28. Przedmiot ubezpieczenia

1. W ramach ubezpieczenia budynków, rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych oraz sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk Gothaer TU S.A. włącza do zakresu ubezpieczenia usługi assistance i usługi informacyjne polegające na udzieleniu pomocy Ubezpieczonemu w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego.
2. Usługi assistance i usługi informacyjne są świadczone przez Gothaer TU S.A. za pośrednictwem centrum operacyjnego Mondial Assistance Sp. z o.o. Numer telefonu do centrum operacyjnego jest podany w dokumencie ubezpieczenia.
3. Usługi assistance i usługi informacyjne nie są świadczone w ubezpieczeniu budynku w budowie, w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, ochrony prawnej i następstw nieszczęśliwych wypadków.
4. Wymienione w OWU usługi assistance są świadczone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 29. Przedmiot i zakres ubezpieczenia pomocy medycznej (medical assistance)

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i pokrycie kosztów pomocy medycznej udzielonej Ubezpieczonemu i jego pracownikom przez centrum operacyjne, w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje:
  - 1) wizytę lekarską po nieszczęśliwym wypadku w miejscu ubezpieczenia - w razie nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, gdy Ubezpieczony wymaga wizyty lekarza, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszty wizyty lekarskiej po nieszczęśliwym wypadku w miejscu ubezpieczenia. Centrum operacyjne organizuje wizytę lekarską w placówce medycznej lub organizuje i pokrywa koszty dojazdów i honorariów lekarza do miejsca ubezpieczenia lub miejsca zamieszkania, o ile, w opinii dyspozytora pogotowia ratunkowego, nie jest konieczna interwencja pogotowia ratunkowego;
  - 2) transport medyczny do szpitala po nieszczęśliwym wypadku w miejscu ubezpieczenia - w razie nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, gdy Ubezpieczony wymaga pobytu w szpitalu, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszt transportu medycznego do szpitala po nieszczęśliwym wypadku w miejscu ubezpieczenia, o ile, w opinii dyspozytora pogotowia ratunkowego, nie jest konieczna interwencja pogotowia ratunkowego;
  - 3) dostarczenie leków - w razie nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, gdy Ubezpieczony wymaga leczenia na podstawie zwolnienia lekarskiego i zażywania leków zaordynowanych przez lekarza prowadzącego leczenie, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszty dostarczenia leków do miejsca zamieszkania. Centrum operacyjne nie ponosi odpowiedzialności za braki w asortymencie leków w aptekach. Koszty leków pokrywa Ubezpieczony.
3. Centrum operacyjne pokrywa koszty usług pomocy medycznej (medical assistance) wymienionych w ust. 2 do łącznej kwoty 1 000 zł w odniesieniu do jednego wypadku ubezpieczeniowego.
4. Ubezpieczonemu przysługuje możliwość zgłoszenia maksymalnie dwóch wypadków ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia.
5. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
  - 1) popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa umyślnego lub jego usiłowania w rozumieniu ustawy Kodeks karny, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub ich usiłowania w rozumieniu ustawy Kodeks karny skarbowy, wykroczenia lub jego usiłowania w rozumieniu ustawy Kodeks wykroczeń lub naruszenia innych powszechnie obowiązujących przepisów karnych;
  - 2) wypadków, do których doszło przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
  - 3) umyślnego samookaleczenia, samobójstwa lub jego usiłowania przez Ubezpieczonego;
  - 4) działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, wybuchu nuklearnego, epidemii, pandemii, wycieków, zanieczyszczeń, skażeń, reakcji jądrowej, skażenia spowodowanego bronią jądrową lub promieniotwórczością;
  - 5) nieszczęśliwego wypadku oraz jego następstw, które wystąpiły przed okresem ochrony ubezpieczeniowej;
  - 6) leczenia eksperymentalnego i niepotwierdzonego badaniami;
  - 7) zabiegów ze wskazań estetycznych, niezależnie od powodu ich wykonania;
  - 8) leczenia stomatologicznego bez względu na to, czy jest wykonywane przez lekarza stomatologa, czy chirurga twarzowo-szczękowego;

- 9) wad wrodzonych;
  - 10) zarażenia się HIV, AIDS lub chorobami przekazywanymi drogą płciową;
  - 11) wszelkich chorób somatycznych i chorób psychicznych;
  - 12) nieprzestrzegania zaleceń lekarza;
  - 13) leczenia medycznego, zachowawczego lub zapobiegawczego, chyba że było ono zalecone przez lekarza centrum operacyjnego;
  - 14) uprawiania sportów wysokiego ryzyka;
  - 15) wyczynowego lub zawodowego uprawiania sportu polegającego na regularnych lub intensywnych treningach, przy jednoczesnym udziale w zawodach, imprezach czy obozach kondycyjnych i szkoleniowych, również w ramach przynależności do klubów sportowych, związków i organizacji sportowych, niezależnie od faktu, czy czerpany jest dochód z uprawianej dyscypliny sportu;
  - 16) katastrof naturalnych, działania ognia lub innych żywiołów;
  - 17) opóźnienia lub braku świadczenia Gothaer TU S.A. wskutek strajków, niepokojów społecznych, zamieszek, aktów terroryzmu, sabotażu, wojny, wojny domowej, promieniowania radioaktywnego;
  - 18) opóźnienia lub braku świadczenia ze strony Gothaer TU S.A. wskutek działania siły wyższej, tj. zewnętrznego, niemożliwego do przewidzenia i zapobiegnięcia zdarzenia, które uniemożliwiło lub spowodowało opóźnienie wykonania świadczenia;
  - 19) użycia biologicznych lub chemicznych materiałów, substancji lub składników w celu spowodowania zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego;
  - 20) spożycia alkoholu, zażycia środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, leków niezarejestrowanych przez lekarza, użytych niezgodnie z zaleceniem lekarskim lub wskazaniem ich użycia, o ile zachowanie powodujące szkodę pozostawało w bezpośrednim związku przyczynowo-skutkowym ze spożyciem tych substancji.
6. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje kosztów:
- 1) leczenia eksperymentalnego i niepotwierzonego badaniami;
  - 2) leczenia ze wskazań estetycznych, niezależnie od powodu ich wykonania;
  - 3) leczenia stomatologicznego;
  - 4) pomocy medycznej związanej ze skutkami wojen, działań wojennych, konfliktów zbrojnych, zamieszek, rozruchów, zamachów stanu, aktów terroru, powstania, strajków oraz skażeń chemicznych lub radioaktywnych, materiałów nuklearnych, spalania paliwa jądrowego, azbestozy;
  - 5) rutynowych badań fizykalnych, w tym badań i testów ginekologicznych, szczepień i innych leków zapobiegawczych;
  - 6) świadczeń i usług medycznych w związku z wypadkami ubezpieczeniowymi, które miały miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 7) wypłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

§ 30. Przedmiot i zakres ubezpieczenia pomocy w firmie (business assistance)

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i pokrycie kosztów pomocy udzielonej Ubezpieczonemu przez centrum operacyjne w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje:
  - 1) interwencję specjalisty: ślusarza, hydraulika, elektryka, dekarza, szklarza, stolarza, technika urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych. W razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia, gdy wystąpi ryzyko utraty lub dalszego uszkodzenia ubezpieczonego mienia, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny odpowiedniego specjalisty. W przypadku stłuczenia szyb, Gothaer TU S.A. pokryje koszty koniecznego oszklenia zastępczego, usług ekspresowych, ustawienia rusztowań lub użycia dźwigu oraz naprawy uszkodzonych elementów mocujących szybę w ramie. Koszty materiałów i części zamiennych pokrywa Ubezpieczony. Centrum operacyjne pokrywa koszty interwencji specjalisty do łącznej kwoty 500 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy, do dwóch razy w okresie ubezpieczenia;
  - 2) dozór mienia. W razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia, gdy ubezpieczone mienie nie uległo zniszczeniu lub uszkodzeniu, a występuje konieczność jego zabezpieczenia, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszt jego dozoru przez pracownika ochrony, przez okres 48 godzin od momentu zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego. Centrum operacyjne pokrywa koszty dozoru mienia do łącznej kwoty 1 000 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy, w ramach wspólnego limitu dla usług: dozór mienia, transport ocalałego mienia, przechowywanie ocalałego mienia oraz ekipa sprzątająca po szkodzię, nie więcej niż jeden raz w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do wszystkich wyżej wymienionych usług;
  - 3) transport ocalałego mienia. W razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia, gdy ubezpieczone mienie nie uległo zniszczeniu lub uszkodzeniu, a występuje konieczność jego zabezpieczenia poza miejscem ubezpieczenia, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszt transportu ocalałego mie-

nia samochodem ciężarowym o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego. Centrum operacyjne pokrywa koszty transportu ocalałego mienia do łącznej kwoty 1 000 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy, w ramach wspólnego limitu dla usług: dozór mienia, transport ocalałego mienia, przechowywanie ocalałego mienia oraz ekipa sprzątająca po szkodzie, nie więcej niż jeden raz w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do wszystkich wyżej wymienionych usług;

- 4) przechowywanie ocalałego mienia. W razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia, gdy ubezpieczone mienie nie uległo zniszczeniu lub uszkodzeniu, a występuje konieczność jego zabezpieczenia poza miejscem ubezpieczenia, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszt przechowywania ocalałego mienia w miejscu wskazanym przez Ubezpieczonego. Centrum operacyjne pokrywa koszty przechowywania ocalałego mienia do łącznej kwoty 1 000 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy, w ramach wspólnego limitu dla usług: dozór mienia, transport ocalałego mienia, przechowywanie ocalałego mienia oraz ekipa sprzątająca po szkodzie, nie więcej niż jeden raz w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do wszystkich wyżej wymienionych usług;
- 5) sprzątnięcie miejsca ubezpieczenia po szkodzie. W razie wystąpienia pożaru lub zalania w miejscu ubezpieczenia, gdy zachodzi potrzeba posprzątania miejsca ubezpieczenia po zaistniałej szkodzie, centrum operacyjne organizuje i pokrywa koszt interwencji ekipy sprzątającej po szkodzie. Centrum operacyjne pokrywa koszty ekipy sprzątającej po szkodzie do łącznej kwoty 1 000 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy, w ramach wspólnego limitu dla usług: dozór mienia, transport ocalałego mienia, przechowywanie ocalałego mienia oraz ekipa sprzątająca po szkodzie, nie więcej niż jeden raz w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do wszystkich wyżej wymienionych usług;
- 6) naprawę sprzętu biurowego. W razie awarii sprzętu biurowego w miejscu ubezpieczenia, centrum operacyjne, w terminie 3 dni roboczych od dnia przyjęcia zgłoszenia, organizuje i pokrywa koszty dojazdu, robocizny specjalisty oraz ewentualnego transportu sprzętu biurowego. Koszty materiałów i części zamiennych ponosi Ubezpieczony. Warunkiem podjęcia interwencji jest przedstawienie dowodu zakupu i gwarancji sprzętu biurowego. W razie ich braku, wiek sprzętu biurowego zostanie zweryfikowany przez specjalistę. Centrum operacyjne pokrywa koszty naprawy sprzętu biurowego do kwoty 300 zł, nie więcej niż jeden raz w okresie ubezpieczenia;
- 7) infolinię o usługodawcach. W ramach infolinii o usługodawcach centrum operacyjne gwarantuje Ubezpieczonemu dostęp do informacji o przedsiębiorcach świadczących następujące rodzaje usług:
  - a) ślusarskie;
  - b) hydrauliczne;
  - c) dotyczące urządzeń i instalacji grzewczych i klimatyzacyjnych;
  - d) elektryczne;
  - e) dekarские;
  - f) szklarskie;
  - g) stolarskie;
  - h) murarskie;
  - i) malarskie;
  - j) glazurnicze;
  - k) parkieciarskie;
- 8) Concierge. W ramach usługi Concierge centrum operacyjne umożliwia skorzystanie z następujących świadczeń, obejmujących:
  - a) rezerwację biletów lotniczych lub kolejowych;
  - b) rezerwację hotelu;
  - c) rezerwację biletów do kin i teatrów;
  - d) rezerwację w restauracjach;
  - e) rezerwację samochodu zastępczego;
  - f) zamawianie taxi;
  - g) dostawę kwiatów;
  - h) informację o rozrywkach i imprezach;
  - i) informacje sportowe;
  - j) pomoc przy wybraniu najdogodniejszej trasy przejazdu;
  - k) rezerwacje sal konferencyjnych w centrum biznesowym lub hotelu;
  - l) organizację i wynajęcie oraz podstawienie limuzyny z kierowcą poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i kraju zamieszkania Ubezpieczonego.

Wszelkie koszty związane z wykonaniem powyższych usług ponosi Ubezpieczony;

- 9) infolinię prawną. W ramach infolinii prawnej centrum operacyjne dostarczy Ubezpieczonemu wzory umów, pism oraz wszelkich szablonów wymaganych w sporach cywilnoprawnych;
  - 10) infolinię HR. W ramach infolinii HR centrum operacyjne zapewni Ubezpieczonemu dostęp do informacji na temat:
    - a) efektywnych systemów motywacyjnych, wartościowania stanowisk, konstrukcji siatek płac, budowy systemów premiowych, konstruowania pakietów świadczeń;
    - b) formułowania strategii i polityki personalnej;
    - c) ryzyka inwestycyjnego w dziedzinie zarządzania kapitałem ludzkim;
    - d) atrakcyjnych szkoleń dla pracowników;
    - e) wiz i pozwoleń na pracę.
3. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody:
- 1) powstałe na skutek popełnienia przestępstwa umyślnego lub jego usiłowania w rozumieniu ustawy Kodeks karny, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub ich usiłowania w rozumieniu ustawy Kodeks karny skarbowy, wykroczenia lub jego usiłowania w rozumieniu ustawy Kodeks wykroczeń lub naruszenia innych powszechnie obowiązujących przepisów karnych, z wyjątkiem kradzieży z włamaniem;
  - 2) powstałe przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
  - 3) powstałe wskutek umyślnego samookaleczenia, popełnienia lub usiłowania popełnienia samobójstwa przez Ubezpieczonego;
  - 4) spowodowane opóźnieniem lub brakiem świadczenia Gothaer TU S.A. wskutek strajków, niepokoїв społecznych, zamieszek, aktów terroryzmu, sabotażu, wojny, wojny domowej, promieniowania radioaktywnego;
  - 5) spowodowane opóźnieniem lub brakiem świadczenia ze strony Gothaer TU S.A. wskutek siły wyższej, tj. zewnętrznego, niemożliwego do przewidzenia i zapobiegnięcia zdarzenia, które uniemożliwiło lub spowodowało opóźnienie wykonania świadczenia;
  - 6) wynikające z użycia biologicznych lub chemicznych materiałów, substancji lub składników w celu spowodowania zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego;
  - 7) wynikające z utraty danych;
  - 8) wynikające z chemicznych, termicznych lub celowych uszkodzeń sprzętu biurowego oraz wywołane nimi wady;
  - 9) powstałe bezpośrednio wskutek spożycia przez Ubezpieczonego alkoholu, zażycia środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
  - 10) spowodowane aktami dewastacji;
  - 11) powstałe na skutek niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją użytkowania sprzętu biurowego.
4. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje kosztów:
- 1) usług związanych z uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają właściwe służby administracyjne lub pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego, w tym awarie instalacji ciepłej i zimnej wody, pionów kanalizacyjnych, pionów centralnego ogrzewania, instalacji gazowej, przyłączy do budynku;
  - 2) usług elektryka lub technika urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych, związanych z uszkodzeniami żarówek, przedłużaczy, żyrandoli;
  - 3) usług związanych z konserwacją sprzętu biurowego w miejscu ubezpieczenia;
  - 4) usług związanych z naprawą sprzętu biurowego powstałych przed rozpoczęciem okresu ochrony ubezpieczeniowej;
  - 5) wypłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę;
  - 6) wynikających z naturalnego zużycia elementów sprzętu biurowego, w tym tonera, atramentu, baterii, czytnika lasera, żarówki;
  - 7) usług naprawy i transportu do autoryzowanego serwisu sprzętu biurowego będącego na gwarancji udzielonej przez producenta, importera lub autoryzowanego dystrybutora;
  - 8) czynności przewidzianych w instrukcji obsługi lub instalacji, do wykonania których zobowiązany jest Ubezpieczony lub użytkujący we własnym zakresie i na własny koszt, w tym zainstalowanie, konserwacja sprzętu biurowego, instalacja oprogramowania;
  - 9) materiałów i części zamiennych wykorzystanych do dokonania naprawy.

DZIAŁ X. POSTANOWIENIA WSPÓLNE DO WSZYSTKICH DZIAŁÓW

§ 31. Zawarcie, zmiany i rozwiązanie umowy

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na pisemny wniosek Ubezpieczającego. Wniosek stanowi integralną część umowy ubezpieczenia. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
  - 1) okres ubezpieczenia;
  - 2) nazwę, siedzibę, REGON lub PESEL Ubezpieczającego, a także takie dane Ubezpieczonego, o ile jest to umowa na cudzy rachunek;
  - 3) adres Ubezpieczającego do korespondencji;
  - 4) adres miejsca ubezpieczenia;
  - 5) rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej w miejscu ubezpieczenia;
  - 6) przedmiot i zakres ubezpieczenia;
  - 7) wnioskowane sumy ubezpieczenia i limity odpowiedzialności, z podaniem rodzajów wartości stanowiących podstawę ich ustalenia;
  - 8) dotychczasową historię wypadków powodujących szkody za ostatnie 3 lata (liczba, przyczyny i wysokość szkód, z podziałem na poszczególne lata), również w sytuacji, gdy wcześniejszego ubezpieczenia nie było;
  - 9) informację o wystąpieniu powodzi w miejscu ubezpieczenia w ciągu ostatnich 10 lat.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy. Okres ubezpieczenia jest wskazany w umowie ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się od dnia oznaczonego w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
4. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a jeżeli jest przedsiębiorcą - w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia Gothaer TU S.A. nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, to termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Gothaer TU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
5. Sumy ubezpieczenia, suma gwarancyjna i limity odpowiedzialności mogą być podwyższone lub obniżone na pisemny wniosek Ubezpieczającego pod warunkiem uzyskania zgody Gothaer TU S.A. Podwyższenie sumy ubezpieczenia, sumy gwarancyjnej lub limitów odpowiedzialności może powodować wzrost składki za ubezpieczenie proporcjonalnie do kwoty wzrostu i okresu ubezpieczenia. W takim przypadku Ubezpieczający jest zobowiązany do opłacenia dodatkowej składki w terminie wyznaczonym przez Gothaer TU S.A. w dokumencie ubezpieczenia.
6. Umowa ubezpieczenia zawarta na czas określony może być wypowiedziana przez Gothaer TU S.A. ze skutkiem natychmiastowym w sytuacjach wskazanych w przepisach prawa, a także w razie:
  - 1) popełnienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, przestępstwa pozostającego w związku z zawarciem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia;
  - 2) niewyrażenia przez Ubezpieczonego zgody na dokonanie lustracji w miejscu ubezpieczenia lub utrudniania dokonania tej lustracji.
7. Umowa ubezpieczenia wygasa:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
  - 2) z dniem wypowiedzenia w trybach określonych w ust. 4 i 6 powyżej oraz § 32 ust. 4;
  - 3) z dniem ustania odpowiedzialności Gothaer TU S.A. na podstawie § 32 ust. 5 zdanie pierwsze;
  - 4) z chwilą przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nowego właściciela, jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia;
  - 5) z chwilą ustania odpowiedzialności Gothaer TU S.A., w szczególności w razie wyczerpania sumy ubezpieczenia na skutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań, w części dotyczącej przedmiotu ubezpieczenia, który uległ szkodzie.
8. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę na podstawie zgodnego oświadczenia zbywcy i nabywcy, pod warunkiem uzyskania zgody Gothaer TU S.A.
9. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, na nabywcę przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy. Zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

10. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
11. Zasad określonych w ust. 8–10 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia wypadku przewidzianego w umowie.

§ 32. Zapłata, zmiana i zwrot składki

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Gothaer TU S.A.
2. Wysokość i termin zapłaty składki określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Składka może być rozłożona na raty. Wysokość oraz terminy zapłaty pierwszej i kolejnych rat określa się w umowie ubezpieczenia.
4. Jeżeli Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Gothaer TU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka, a Gothaer TU S.A. przysługuje składka za cały okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
5. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki spowoduje ustanie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. z upływem 7. dnia od daty otrzymania przez Ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki i braku zapłaty w tym terminie. W braku wezwania ze strony Gothaer TU S.A. ochrona ubezpieczeniowa nie ustaje, a Gothaer TU S.A. przysługuje składka za cały okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
6. Jeżeli zapłata składki lub jej raty dokonywana jest przelewem bankowym, kartą płatniczą lub przekazem pocztowym, za zapłatę uważa się chwilę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym lub datę operacji kartą płatniczą pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W innym razie, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Gothaer TU S.A. pełną kwotą wymaganej składki lub jej raty.
7. Wpłacenie kwoty niższej niż wynikająca z umowy ubezpieczenia nie jest uznawane za opłacenie składki lub jej raty.
8. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona umowy ubezpieczenia może w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
9. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 33. Wysokość składki

1. Wysokość składki określa się w umowie ubezpieczenia, na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, z uwzględnieniem indywidualnej oceny ryzyka.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej jest zależna od:
  - 1) sum ubezpieczenia (sumy gwarancyjnej);
  - 2) okresu ubezpieczenia;
  - 3) rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczonego;
  - 4) zastosowanych zniżek i zwyżek;
  - 5) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – dodatkowo od wysokości obrotów;
  - 6) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – dodatkowo od liczby Ubezpieczonych.

§ 34. Obowiązki umowne (powinności) Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia i zabezpieczeniem przedmiotu ubezpieczenia

1. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, obowiązany jest podać do wiadomości Gothaer TU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które Gothaer TU S.A. zapytywało we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia albo w innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Gothaer TU S.A. umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest obowiązany pisemnie zawiadamiać Gothaer TU S.A. o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 lub ust. 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2.

4. Ubezpieczony obowiązany jest do przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności:
  - 1) przepisów prawa budowlanego;
  - 2) przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
  - 3) przepisów prawa dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami;
  - 4) zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń.
5. W związku z zawarciem umowy ubezpieczenia Ubezpieczony jest obowiązany do:
  - 1) podejmowania stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia lub powiększenia się szkody;
  - 2) bieżącej konserwacji i dbałości o instalacje i urządzenia doprowadzające i odprowadzające wodę, parę wodną lub inne ciecze oraz stosowania odpowiednich środków zabezpieczających instalacje przed mrozem i urządzeń narażonych na jego działanie;
  - 3) przestrzegania postanowień dotyczących zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia;
  - 4) bieżącej konserwacji i dbałości o urządzenia i systemy zabezpieczające.
6. Ubezpieczający jest obowiązany do prowadzenia ewidencji ubezpieczonego mienia zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w formie księgi rachunkowej lub podatkowej księgi przychodów i rozchodów, oraz przechowywania dokumentacji księgowej, w tym umów, faktur i rachunków, a także zabezpieczenia jej przed kradzieżą, zniszczeniem lub zaginięciem - w celu umożliwienia, w razie szkody, ustalenie wartości przedmiotu ubezpieczenia.
7. Jeżeli Ubezpieczony rozlicza się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku od przychodów, to jest on zobowiązany do:
  - 1) w ubezpieczeniu środków obrotowych:
    - a) przeprowadzenia inwentaryzacji zgodnie z przepisami w tym zakresie oraz przechowywania arkuszy inwentaryzacyjnych;
    - b) przechowywania dowodów zakupu;
    - c) ewidencjonowania przychodów;
  - 2) w ubezpieczeniu maszyn, urządzeń i wyposażenia:
    - a) posiadania wykazu środków trwałych;
    - b) przechowywania dowodów zakupu (faktur, umów) wystawionych na Ubezpieczonego.
8. W razie naruszenia przez Ubezpieczonego obowiązków wskazanych w ust. 6 i 7, Gothaer TU S.A. może zmniejszyć odszkodowanie w takim stopniu, w jakim naruszenie uniemożliwiło ustalenie okoliczności lub rozmiaru szkody.
9. W razie ubezpieczenia kradzież z włamaniem i rozboju Ubezpieczony jest zobowiązany do zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia w sposób wskazany w ustępach poniższych.
10. Ściany, sufity, podłogi, dachy i piwnice budynku powinny być wykonane z twardych materiałów, których zniszczenie lub pokonanie nie jest możliwe bez użycia narzędzi. Wszystkie otwory w ścianach, sufitach, podłogach, dachu są w należytym stanie technicznym, zamknięte i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dostęp osób trzecich bez dokonania włamania.
11. Pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych materiałów azurowych, a także z brezentu lub powłok z tworzyw sztucznych (w tym budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty), nie są uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone.
12. Wszystkie klucze do budynku, lokalu, klatek schodowych oraz sejfów i urządzeń do przechowywania wartości pieniężnych są w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego lub osób przez niego uprawnionych i powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą lub dostępem do nich osób nieuprawnionych. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych), Ubezpieczony obowiązany jest bezzwłocznie wymienić zamki (kłódki) na własny koszt.
13. Sztaby, skoble oraz inne okucia zewnętrznych zabezpieczeń otworów drzwiowych i okiennych powinny być wmurowane w ściany lub przytwierdzone do muru od wewnątrz pomieszczenia w taki sposób, aby nie można ich było zdemontować od zewnątrz tego pomieszczenia.
14. Wszystkie drzwi do budynku lub lokalu, w których znajduje się przedmiot ubezpieczenia powinny spełniać równocześnie następujące wymogi:
  - 1) są w należytym stanie technicznym, tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, że ich wyłamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;
  - 2) drzwi oszklone powinny być wyposażone w zamki lub zasuwki, których nie można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie;
  - 3) są zamykane na co najmniej dwa różne zamki wielozastawkowe lub na dwie różne kłódki wielozastawkowe zawieszona na oddzielnych skoblach lub jeden zamek o podwyższonej odporności na włamaniem posiadają

jący atest wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji lub drzwi posiadają podwyższoną odporność na włamanie potwierdzoną atestem wydanym zgodnie z obowiązującymi normami przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji;

- 4) drzwi dwuskrzydłowe powinny posiadać wewnętrzne rygle (górný i dolny) unieruchamiające jedno ze skrzydeł.
15. Wszystkie zewnętrzne otwory oszklone w lokalach, w których znajduje się przedmiot ubezpieczenia, powinny być w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte w sposób stanowiący przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodem będą pozostawione ślady włamania.
16. Wszystkie zewnętrzne otwory oszklone w pomieszczeniach znajdujących się w piwnicach, suterenach lub na parterze, a także w pomieszczeniach znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z przybudówek, balkonów, tarasów, dachów lub drabinek, jak również otwory na strychach i w piwnicach, z których jest przejście do dalszych pomieszczeń, powinny być na całej powierzchni zabezpieczone przeciw włamaniową osłoną mechaniczną, o której mowa w ust. 17, lub szybami antywłamaniowymi co najmniej klasy P3 (P3A), posiadającymi atest wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji.
17. Za przeciw włamaniowe osłony mechaniczne uznaje się kraty stałe lub ruchome, rolety i okiennice. Przeciw włamaniowe osłony mechaniczne powinny być takiej konstrukcji i tak założone, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez uprzedniego ich usunięcia lub uszkodzenia za pomocą narzędzi i siły. Ruchome kraty, rolety i okiennice winny być zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową, chyba że warunki techniczne tych osłon przewidują inny sposób ich zablokowania od wewnątrz lokalu.
18. Jeżeli budynek lub lokal, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, połączony jest z innym budynkiem lub lokalem użytkowanym przez osobę trzecią, drzwiami, oknem lub innymi otworami, to otwory te powinny być zabezpieczone w sposób określony w ust. 9-16.
19. W razie braku zabezpieczeń przeciwkradzieżowych wskazanych w ust. 16, za wystarczające uważa się spełnienie jednego z kryteriów:
  - 1) w miejscu ubezpieczenia ustanowiono dozór osobowy całodobowy lub w godzinach po zakończeniu działalności Ubezpieczonego, przy czym za dozór osobowy uważa się strzeżenie miejsca ubezpieczenia przez strażników firmy ochrony mienia lub pracownika Ubezpieczonego. Osoba sprawująca dozór powinna być wyposażona w środki łączności (telefon, krótkofalówka) oraz mieć określony zakres czynności, które powinna podjąć w razie próby włamania lub rozboju;
  - 2) lokal, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, jest wyposażony w sprawny, konserwowany zgodnie z zaleceniem producenta elektroniczny system alarmujący o włamaniu w miejscu ubezpieczenia lub w centrum alarmowym firmy ochrony mienia.
20. Jeżeli Ubezpieczonym jest podmiot prowadzący działalność w budynku biurowym, budynku centrum handlowego lub handlowo-rozrywkowego, w którym dozór osobowy jest sprawowany całodobowo przez pracowników firmy ochrony mienia:
  - 1) w obrębie stoiska lub w boksie - to wymogi określone w ust. 10-16 stosuje się do zabezpieczeń budynku, z zastrzeżeniem, że za wystarczające zabezpieczenie drzwi zewnętrznych do budynku uważa się zamknięcie jednym zamkiem wielozastawkowym (kłódką wielozastawkową), elektronicznym zamkiem sztyfowym lub zamkiem otwieranym kartą magnetyczną;
  - 2) w lokalu - to za wystarczające zabezpieczenie drzwi wewnętrznych do lokalu znajdującego się wewnątrz budynku uważa się zamknięcie jednym zamkiem wielozastawkowym, elektronicznym zamkiem sztyfowym lub zamkiem otwieranym kartą magnetyczną.
21. W odniesieniu do mienia składowanego (przechowywanego) poza budynkiem lub lokalem, za prawidłowo zabezpieczony uważa się plac spełniający łącznie poniższe warunki:
  - 1) będący pod stałym dozorem osobowym, opisanym w ust. 19 pkt 1) powyżej;
  - 2) trwale i w sposób ciągły ogrodzony do wysokości co najmniej 1,6 m;
  - 3) zamknięty - brama wjazdowa zamknięta na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową albo szlaban;
  - 4) należycie oświetlony.
22. Szafy stalowe i sejfy z atestem, w których są przechowywane wartości pieniężne, o wadze poniżej 300 kg powinny być trwale przymocowane do podłogi lub ściany budynku w sposób uniemożliwiający ich oderwanie bez użycia siły i narzędzi.
23. Wartości pieniężne w czasie transportu powinny pozostawać pod dozorem Ubezpieczonego lub innej osoby pełnoletniej, za którą ponosi on odpowiedzialność, oraz powinny być transportowane z zachowaniem zasad i wymagań dotyczących ochrony wartości pieniężnych określonych w przepisach prawa.
24. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia, po przeprowadzeniu indywidualnej oceny ryzyka Gothaer TU S.A. ma prawo uzależnić udzielenie ochrony ubezpieczeniowej od zainstalowania przez Ubezpieczonego dodatkowych zabezpieczeń przedmiotu ubezpieczenia.

§ 35. Obowiązki Ubezpieczającego w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, Ubezpieczony jest zobowiązany do:
  - 1) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
  - 2) niezwłocznego powiadomienia straży pożarnej, policji lub innych służb, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają obecności tych służb w miejscu jej powstania;
  - 3) niezwłocznego zawiadomienia o zajściu wypadku Gothaer TU S.A., z podaniem, o ile to możliwe, przyczyny, przedmiotu, zakresu i okoliczności szkody. Zawiadomienie o zajściu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również spadkobierca Ubezpieczonego. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany jako uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - 4) niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi Gothaer TU S.A. w celu przeprowadzenia oględzin, chyba że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. Postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli Gothaer TU S.A. nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej zgłoszenia do Gothaer TU S.A.;
  - 5) niezwłocznego powiadomienia administratora zarządzającego budynkiem o każdej szkodzie spowodowanej zalaniem.
2. W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczony jest dodatkowo zobowiązany:
  - 1) poinformować niezwłocznie Gothaer TU S.A. w sytuacji, gdy osoba poszkodowana dochodzi wobec niego roszczeń lub gdy Ubezpieczony powziął informację o wszczęciu w jego sprawie lub przeciwko niemu postępowania przygotowawczego bądź o wytoczeniu powództwa;
  - 2) udzielić pełnomocnictw i upoważnień niezbędnych Gothaer TU S.A. do podjęcia działań zmierzających do wyjaśnienia sprawy oraz obrony przed roszczeniami osób trzecich, a w szczególności umożliwić przedstawicielowi Gothaer TU S.A. lub osobom działającym na jego zlecenie dokonanie czynności mających na celu ustalenie przyczyn, rozmiarów i okoliczności szkody.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany do udzielenia przedstawicielowi Gothaer TU S.A. wszelkich wyjaśnień, przekazania informacji i dokumentacji niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania i rozmiarów szkody, złożenia szczegółowego wykazu utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów ubezpieczenia wraz z dokumentacją, na podstawie której sporządzono rachunek strat.
4. Jeżeli za powstanie szkody są odpowiedzialne osoby trzecie, to Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest zobowiązany do zabezpieczenia możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec nich.
5. W razie zgłoszenia roszczenia z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, Ubezpieczony nie jest uprawniony, bez zgody Gothaer TU S.A., do podejmowania działań zmierzających do uznania lub zaspokojenia roszczenia ani też do zawarcia ugody z poszkodowanym. W razie naruszenia powyższego, Gothaer TU S.A. zwolnione jest z obowiązku wypłaty odszkodowania lub może je zmniejszyć stosownie do wpływu, jaki działanie Ubezpieczonego miało na zobowiązania stron, chyba że z uwagi na okoliczności sprawy Ubezpieczony nie mógł postąpić inaczej.
6. W razie zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego z ubezpieczenia assistance:
  - 1) Ubezpieczony lub inna osoba działająca w jego imieniu ma obowiązek niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin od daty zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego, powzięcia informacji o jego zaistnieniu lub pojawieniu się konieczności skorzystania z usługi assistance, powiadomić o nim centrum operacyjne pod numerem telefonu wskazanym w dokumencie ubezpieczenia;
  - 2) Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego lub od chwili powzięcia przez Ubezpieczonego informacji o nim, zgłosić kradzież z włamaniem policji;
  - 3) w razie zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego, Ubezpieczony lub inna osoba działająca w jego imieniu jest zobowiązana skontaktować się telefonicznie z centrum operacyjnym i podać:
    - a) imię i nazwisko;
    - b) dokładny adres miejsca powstania szkody;
    - c) adres miejsca ubezpieczenia;
    - d) adres miejsca zamieszkania (w przypadku usług medical assistance);
    - e) numer dokumentu ubezpieczenia,
    - f) numer telefonu, pod którym można skontaktować się z Ubezpieczonym lub wskazaną przez niego osobą;
    - g) opis zdarzenia i rodzaj wymaganej pomocy;
    - h) adres korespondencyjny;

- 4) Ubezpieczony jest zobowiązany postępować zgodnie z dyspozycjami centrum operacyjnego oraz umożliwić centrum operacyjnemu dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień;
- 5) jeżeli Ubezpieczony (ani inna osoba działająca w jego imieniu) nie dopełnił obowiązku zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego, nie postępował zgodnie z dyspozycjami centrum operacyjnego lub nie zapobiegł zwiększeniu szkody, centrum operacyjne ma prawo zmniejszyć świadczenie o kwotę kosztów, jakie wynikły z braku zgłoszenia szkody lub niepostępowania zgodnie z dyspozycjami centrum operacyjnego, chyba że zgłoszenie nie było możliwe w powodu działania siły wyższej, tj. zewnętrznego, niemożliwego do przewidzenia i zapobiegnięcia zdarzenia, które uniemożliwiło skontaktowanie się z centrum operacyjnym;
- 6) w razie braku zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego na skutek siły wyższej, tj. zewnętrznego, niemożliwego do przewidzenia i zapobiegnięcia zdarzenia, które uniemożliwiło skontaktowanie się z centrum operacyjnym, roszczenie zostanie rozpatrzone po przedłożeniu przez Ubezpieczonego pełnej dokumentacji, niezbędnej do ustalenia zasadności roszczenia i wysokości świadczenia, tj. kserokopii diagnozy lekarskiej, dokumentów stwierdzających przyczynę i zakres udzielonej pomocy medycznej lub dotyczących innych kosztów objętych zakresem ubezpieczenia oraz oryginałów rachunków i oryginałów dowodów ich zapłaty.
7. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1), to Gothaer TU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
8. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa naruszył obowiązek określony w ust. 1 pkt 3), to Gothaer TU S.A. może zmniejszyć odszkodowanie w takim stopniu, w jakim przyczyniło się to do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
9. W przypadku uzyskania przez Gothaer TU S.A. nowych informacji, mających związek z ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokości odszkodowania, Gothaer TU S.A. pisemnie lub drogą elektroniczną, poinformuje Ubezpieczonego, poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, jakie dodatkowe dokumenty są niezbędne do ustalenia odszkodowania.

§ 36. Ustalenie wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody z uwzględnieniem kosztów oraz zasad wskazanych w ustępach poniższych.
2. W granicach sum ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności określonych w OWU, odszkodowanie obejmuje uzasadnione i udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania dostępnych Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
3. W ubezpieczeniu budynków, rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych i sprzętu elektronicznego odszkodowanie obejmuje udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie przypadające na koszty rozbiórki i demontażu niezdatnych do użytku elementów, ich wywóz, składowanie lub utylizację, a także niezbędne w procesie naprawy przedmiotów dotkniętych szkodą koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonych przedmiotów. Limit odpowiedzialności wynosi 5% wartości szkody na każdy wypadek ubezpieczeniowy, nie więcej niż 100 000 zł ponad sumę ubezpieczenia.
4. W ramach sumy ubezpieczenia budynków, rzeczy ruchomych, nakładów inwestycyjnych i sprzętu elektronicznego odszkodowanie obejmuje udokumentowane koszty poszukiwania, usunięcia przyczyn awarii oraz przywrócenia stanu sprzed rozpoczęcia poszukiwań w instalacjach wodno-kanalizacyjnych i grzewczych do limitu 5% sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie, nie więcej niż 10 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy.
5. W ramach sumy ubezpieczenia dla ryzyka kradzieży z włamaniem i rozboju Gothaer TU S.A. pokrywa koszty naprawy lub wymiany zabezpieczeń przeciwkradzieżowych budynku lub lokalu (w tym dachu, stropu, ścian, podłóg, drzwi, zamków, okien, szyb, osłon mechanicznych) oraz sefów, uszkodzonych lub zniszczonych w trakcie lub przy usiłowaniu dokonania kradzieży z włamaniem do kwoty nie wyższej niż 10 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy.
6. Od wyliczonego odszkodowania za szkodę w mieniu potrąca się wartość pozostałości po szkodzie, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
7. Jeżeli Ubezpieczonemu przysługuje prawo do odliczania podatku VAT naliczanego przy nabyciu mienia, wówczas wysokość szkody ustala się według wartości netto (bez podatku VAT). Zapisu zdania poprzedzającego nie stosuje się w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków.

§ 37. Wypłata odszkodowania i świadczenia

1. Gothaer TU S.A. wypłaca odszkodowanie lub świadczenie w złotych na podstawie uznania roszczenia poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku prowadzonego przez siebie postępowania wyjaśniającego przebieg wypadku oraz zasadność roszczeń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądownego.

2. Gothaer TU S.A. jest obowiązane wypłacić odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.
4. Bezsporną część odszkodowania lub świadczenia Gothaer TU S.A. jest obowiązane spełnić w terminie przewidzianym w ust. 2.
5. Każda wypłata odszkodowania pomniejsza sumę ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie.
6. Suma gwarancyjna w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej ulega każdorazowemu zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania. Niniejszą zasadę stosuje się również do podlimitów sumy gwarancyjnej. Wypłata odszkodowania w ramach podlimitu powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej i podlimitu. Jeżeli na skutek wypłaty odszkodowania z zakresu ogólnego (nieograniczonego podlimitami) suma gwarancyjna zostanie obniżona do wysokości podlimitu, wówczas kolejna wypłata obniży zarówno sumę gwarancyjną, jak i dany podlimit.
7. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków nie ulega zmniejszeniu o kwotę wypłaconego świadczenia.
8. Na wniosek Ubezpieczającego, za zgodą Gothaer TU S.A. i za zapłatą dodatkowej składki, suma ubezpieczenia, suma gwarancyjna lub limit odpowiedzialności mogą być przywrócone do pierwotnej wysokości.

§ 38. Regres ubezpieczeniowy

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez Gothaer TU S.A., roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Gothaer TU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli Gothaer TU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Gothaer TU S.A.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody Gothaer TU S.A. zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody albo je ograniczył, Gothaer TU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania albo odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, wówczas Gothaer TU S.A. przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczonego całości albo części wypłaconego odszkodowania, wraz z niezbędnymi kosztami postępowania.
4. Nie przechodzą na Gothaer TU S.A. roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

§ 39. Reklamacje i spory

1. Reklamację w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia może zgłosić Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z tej umowy.
2. Reklamację można złożyć:
  - 1) w formie pisemnej – na adres wybranej jednostki Gothaer TU S.A. lub osobiście;
  - 2) w formie elektronicznej (e-mail: reklamacje@gothaer.pl, formularz na stronie internetowej Gothaer TU S.A.);
  - 3) ustnie (osobiście do protokołu lub telefonicznie).
3. Reklamacja powinna zawierać:
  - 1) imię, nazwisko (nazwę), adres i numer telefonu kontaktowego zgłaszającego reklamację;
  - 2) numer zgłoszenia szkody lub numer polisy;
  - 3) przedmiot reklamacji;
  - 4) uzasadnienie reklamacji, z podaniem ewentualnych dowodów.
4. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Jeżeli z uwagi na szczególnie skomplikowanie sprawy nie jest możliwe udzielenie odpowiedzi we wskazanym wyżej terminie, termin ten zostaje wydłużony do nie więcej niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. Zgłaszający reklamację zostaje poinformowany o:
  - 1) przyczynie opóźnienia;
  - 2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
5. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Gothaer TU S.A. powiadamia zgłaszającą reklamację w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, przy czym udzielenie przez Gothaer TU S.A. odpowiedzi na reklamację pocztą elektroniczną jest możliwe wyłącznie na wniosek Klienta.
6. Zgłaszający reklamację może wystąpić do Rzecznika Finansowego z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy.
7. Spór może zostać rozstrzygnięty przez Sąd Polubowny przy Rzeczniku Finansowym albo Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, w trybie wskazanym w regulaminach tych Sądów.

8. Zgłaszającemu reklamację przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

9. Gothaer TU S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 40. Wejście OWU w życie

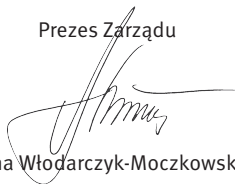
OWU zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu Gothaer TU S.A. nr 09/16 z dnia 29 stycznia 2016 r. wchodzi w życie z dniem 14 lutego 2016 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

Członek Zarządu

Adam Dwulecki

Prezes Zarządu

Anna Włodarczyk-Moczkowska

ZAŁĄCZNIK nr 1 do OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA

KLAUZULE DODATKOWE

Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II)

KLAUZULA NR 1

Cena zbytu za wyroby gotowe

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, przyjmuje się, że w odniesieniu do wyrobów gotowych, za wysokość szkody przyjmuje się udokumentowaną cenę sprzedaży wyrobu gotowego, nie wyższą jednak niż jego cena zakupu lub koszt wytworzenia powiększony o 20%, o ile przed wystąpieniem szkody został on sprzedany przez Ubezpieczonego osobie trzeciej, ale znajduje się jeszcze w pieczy Ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 2

Ubezpieczenie maszyn od awarii

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia urządzeń technicznych i maszyn ubezpieczonych w wybranym zakresie wskazanym w Dziale II OWU zostaje rozszerzony o awarie wewnętrzne.
2. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielona w odniesieniu do maszyn i urządzeń technicznych po jednoczesnym spełnieniu następujących warunków:
  - 1) wiek urządzenia technicznego lub maszyny nie przekracza 10 lat;
  - 2) wartość jednostkowa urządzenia technicznego lub maszyny nie jest wyższa niż 200 000 zł;
  - 3) zostały zainstalowane w miejscu ubezpieczenia,
  - 4) wymagane przepisami prawa lub wytycznymi producenta testy rozruchowe zostały zakończone z wynikiem pozytywnym, co oznacza, że ich normalne działanie zostało rozpoczęte lub w razie potrzeby może być rozpoczęte.
3. Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem wypadku ubezpieczeniowego powodującego konieczność naprawy lub wymiany uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu. Zakres ubezpieczenia obejmuje w szczególności szkody powstałe w wyniku:
  - 1) wad odlewniczych i materiałowych;
  - 2) błędów konstrukcyjnych, wadliwego wykonania;
  - 3) błędów warsztatowych lub montażowych;
  - 4) niezręczności, niedbalstwa;
  - 5) rozerwania z powodu działania siły odśrodkowej;
  - 6) zwarcia, przepięciaz wyjątkiem przyczyn wyłączonej w niniejszej Klauzuli.
4. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko.
5. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) elementów i materiałów, które ze względu na przeznaczenie i warunki pracy szybko zużywają się lub podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji, zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia lub maszyny i zaleceniami producenta, a w szczególności materiałów pomocniczych, wymiennych elementów i narzędzi, w tym wykładzin ogniotrwałych, części szklanych, porcelanowych lub ceramicznych, pasów i taśm przesyłowych, lin, drutów, opon gumowych, matryc, form, cylindrów, końcówek do kruszenia, sit, pasków i łańcuchów napędowych, wiertel, noży lub innego rodzaju ostrzy, brzeszczotów pił, bezpieczników oraz wszelkiego rodzaju materiałów i środków eksploatacyjnych, m.in. takich jak smary, paliwa, katalizatory. Powyższe nie ma zastosowania, gdy szkody w ww. elementach towarzyszą uszkodzeniu lub utracie ubezpieczonych przedmiotów wskutek ubezpieczonego wypadku ubezpieczeniowego;
  - 2) prototypów;
  - 3) sprzętu elektronicznego, chyba że stanowi on integralną część urządzenia lub maszyny;
  - 4) wymiennalnych narzędzi wszelkiego rodzaju, wymurówek oraz obudów i rusztów pieców oraz palenisk, a także dysz palników oraz innych elementów, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny;
  - 5) maszyn, urządzeń i oprzyrządowania, których wartość jednostkowa przekracza 200 000 zł;
  - 6) maszyn i urządzeń budowlanych, sprzętu, wyposażenia i przedmiotów stanowiących zaplecze budowy;

- 7) maszyn i urządzeń technicznych pracujących pod ziemią;
- 8) maszyn i urządzeń technicznych użytkowanych dłużej niż 10 lat od ich pierwszego uruchomienia.
6. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności wskazanych w § 3 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) spowodowane wadami lub usterkami istniejącymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub w chwili jej zawierania, o których Ubezpieczony lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność, wiedziały lub przy zachowaniu należytej staranności mogły się dowiedzieć;
  - 2) za które, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, odpowiedzialne są osoby trzecie: dostawcy, producenci, sprzedawcy, serwisanci, spedytorzy, przewoźnicy lub inni usługodawcy bądź podwykonawcy;
  - 3) będące efektem naturalnego zużycia lub starzenia się przedmiotów ubezpieczenia w związku z ich normalnym użytkowaniem, a także spowodowane przez korozję, kawitację, oksydację, osadzanie się kamienia kotłowego lub powstające podczas konserwacji, remontu okresowego urządzenia, maszyny lub oprzyrządowania oraz w okresie testów z nimi związanych;
  - 5) spowodowane ryzykami wskazanymi w § 5 OWU.
7. Gothaer TU S.A. nie zwraca również jakichkolwiek kosztów okresowych badań eksploatacyjnych, przeglądów i napraw konserwacyjnych.
8. Wysokość szkody ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania:
  - 1) według kosztów naprawy lub ceny nabycia nowego przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, gatunku i rodzaju wraz z kosztami transportu i montażu w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu w odniesieniu do urządzeń i maszyn, które w dniu szkody nie były starsze niż 5 lat od daty ich pierwszego uruchomienia;
  - 2) według zasad wskazanych w pkt 1), z potrąceniem zużycia technicznego w odniesieniu do urządzeń i maszyn, które w dniu szkody były starsze niż 5 lat od daty ich pierwszego uruchomienia.
9. Franszyza redukcyjna wynosi 1 000 zł.

KLAUZULA NR 3

Ubezpieczenie od szkód elektrycznych

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia maszyn elektrycznych ubezpieczonych w wybranym zakresie wskazanym w Dziale II OWU zostaje rozszerzony o szkody spowodowane działaniem prądu elektrycznego (szkody elektryczne).
2. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być czynne i zainstalowane na stanowiskach pracy maszyny elektryczne, do których stosuje się przepisy techniczne normujące ich eksploatację.
3. Przez szkodę elektryczną rozumie się uszkodzenie maszyny elektrycznej uniemożliwiające jej prawidłowe funkcjonowanie wskutek:
  - 1) niezadziałania zabezpieczeń zwarciovych, przeciążeniowych lub zamkowych;
  - 2) zmiany napięcia zasilania;
  - 3) zmiany wartości częstotliwości prądu elektrycznego, powstałej w wyniku awarii;
  - 4) uszkodzenia izolacji;
  - 5) zwarcia;
  - 6) zaniku napięcia jednej lub więcej faz.
4. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie na pierwsze ryzyko.
5. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) maszyn elektrycznych, których moc znamionowa nie przekracza 1 kW;
  - 2) sprzętu elektronicznego, chyba że stanowi on integralną część maszyny;
  - 3) napowietrznych i podziemnych elektroenergetycznych linii przesyłowych i rozdzielczych (obejmujących zespół urządzeń połączonych ze sobą mechanicznie i elektrycznie);
  - 4) maszyn nieposiadających aktualnych protokołów badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji maszyn elektrycznych, o ile niedopełnienie obowiązku badań było przyczyną szkody bądź spowodowało zwiększenie jej rozmiaru;
  - 5) odgromników, mierników, liczników, grzejnych urządzeń elektrycznych, wkładek topikowych, bezpieczników, styczników, czujników, żarówek, lamp oraz innych części i materiałów szybko zużywających się lub podlegających wielokrotnej lub okresowej wymianie w toku normalnego użytkowania;

- 6) maszyn i urządzeń budowlanych, sprzętu, wyposażenia i przedmiotów stanowiących zaplecze budowy;
- 7) maszyn i urządzeń technicznych pracujących pod ziemią.
6. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności wskazanych w § 3 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) spowodowane wadami wewnętrznymi maszyn elektrycznych oraz usterkami ujawnionymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
  - 2) spowodowane złą konserwacją lub brakiem konserwacji maszyn elektrycznych albo eksploatacją niezgodną z zaleceniami producenta;
  - 3) wynikające z naturalnego zużycia;
  - 4) powstałe podczas konserwacji, remontu okresowego maszyny oraz w okresie testów z nimi związanych, za wyjątkiem prób wykonywanych w związku z planowanymi okresowymi badaniami eksploatacyjnymi;
  - 5) w okresie gwarancji lub rękojmi w zakresie odpowiedzialności producenta lub dystrybutora.
7. Franszyza redukcyjna wynosi 500 zł.

KLAUZULA NR 4

Ubezpieczenie środków obrotowych od szkód powstałych wskutek rozmrożenia

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia środków obrotowych zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek rozmrożenia.
2. Przez rozmrożenie rozumie się utratę przydatności do użycia środków obrotowych w wyniku podwyższenia temperatury w urządzeniu chłodniczym w następstwie:
  - 1) przerwy w dostawie prądu elektrycznego trwającej ponad 2 godzin;
  - 2) awarii urządzeń chłodniczych, tj. gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzenia powodującego przerwę w jego działaniu lub utratę jego właściwości.
3. Warunkiem odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w przypadku przerwy w dostawie prądu jest potwierdzenie tego faktu przez zakład energetyczny dostarczający energię elektryczną Ubezpieczonemu.
4. Limit odpowiedzialności jest deklarowany przez Ubezpieczającego w systemie na pierwsze ryzyko.
5. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
  - 1) kurczenia się, wad naturalnych lub zakażenia bakteriami i wirusami, naturalnego gnicia lub rozkładu;
  - 2) niewłaściwego przechowywania, uszkodzenia opakowania, niewystarczającej cyrkulacji powietrza;
  - 3) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej lub przerw w dostawie energii elektrycznej spowodowanych przyczynami leżącymi po stronie Ubezpieczonego, np. niewywiązanie się z płatności wobec dostawcy prądu.
6. Franszyza redukcyjna wynosi 200 zł.

KLAUZULA NR 5

Ubezpieczenie maszyn i urządzeń poza miejscem ubezpieczenia

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, maszyny i urządzenia wykorzystywane przez Ubezpieczonego lub jego pracowników poza miejscem ubezpieczenia zostają ubezpieczone na warunkach wskazanych w ustępach poniższych.
2. Maszyny i urządzenia poza miejscem ubezpieczenia są objęte ochroną w takim zakresie, w jakim zostały ubezpieczone w miejscu ubezpieczenia, z włączeniem zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia na skutek wypadku środka transportu, którym podróżował Ubezpieczony lub jego pracownik wraz z ubezpieczonymi maszynami i urządzeniami.
3. Gothaer TU S.A. odpowiada za kradzież z włamaniem wyłącznie z budynku lub lokalu zabezpieczonego co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w § 34 OWU. W odniesieniu do pokoi hotelowych za wystarczające uznaje się zamknięcie drzwi na zamek i zamknięcie okien.
4. Suma ubezpieczenia maszyn i urządzeń ubezpieczonych poza miejscem ubezpieczenia jest deklarowana przez Ubezpieczającego w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko.
5. W ubezpieczeniu mają zastosowanie limity odpowiedzialności zadeklarowane przez Ubezpieczającego w odniesieniu do poszczególnych ryzyk, a także wynikające z zapisów OWU.
6. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) maszyn i urządzeń uszkodzonych, zdekompletowanych lub w trakcie naprawy;

- 2) maszyn i urządzeń budowlanych;
- 3) sprzętu, narzędzi i wyposażenia budowy.
7. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód w maszynach i urządzeniach znajdujących się poza budynkiem lub lokalem powstałych w następstwie zmian wilgotności atmosferycznej, opadów atmosferycznych i wahań temperatury, chyba że szkoda powstała na skutek wypadku środka transportu.
8. Franszyza redukcyjna wynosi 200 zł.

KLAUZULA NR 6

Klauzula ubezpieczenia kosztów dodatkowych w aptece

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ochrony ubezpieczeniowej środków obrotowych jest rozszerzony o:
  - 1) koszty utylizacji leków zniszczonych wskutek szkody spowodowanej ubezpieczonym wypadkiem ubezpieczeniowym, przy czym limit odpowiedzialności ustalony w systemie na pierwsze ryzyko wynosi 10 000 zł, jednak nie więcej niż suma ubezpieczenia środków obrotowych - łącznie na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia;
  - 2) poniesione przez Ubezpieczonego straty finansowe wynikłe z utraty dokumentów (receipt) niezbędnych do refundacji leków ze środków publicznych, pod warunkiem, że utrata dokumentów była spowodowana ubezpieczonym wypadkiem ubezpieczeniowym. Limit odpowiedzialności ustalany w systemie na pierwsze ryzyko wynosi 20 000 zł łącznie na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia.
2. Obowiązkiem Ubezpieczonego jest wykonywanie elektronicznych kopii dokumentacji niezbędnej do refundacji co najmniej raz w tygodniu i zabezpieczenie tych kopii przed kradzieżą, zniszczeniem lub zaginięciem w schowku ogniowodnym lub poza miejscem ubezpieczenia.
3. Wysokość szkody dla strat finansowych wynikłych z utraty dokumentów ustala się na podstawie średniej dziennej wartości kwot refundowanych, wyliczonej z sześciomiesięcznego okresu poprzedzającego szkodę w oparciu o dane o obrocie refundowanymi lekami i wyrobami medycznymi, które Ubezpieczony jest zobowiązany posiadać.
4. Franszyza redukcyjna wynosi 200 zł.

Klauzule dodatkowe mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem (Dział II) i do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V)

KLAUZULA NR 7

Klauzula automatycznego pokrycia

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem pkt 2, Gothaer TU S.A. uwzględni w zakresie ubezpieczenia wzrost wartości przedmiotów już ubezpieczonych wynikający z modernizacji lub ulepszeń dokonanych w trakcie trwania umowy ubezpieczenia oraz wartość przedmiotów nowo nabytych przyjętych do ewidencji środków trwałych w okresie trwania umowy ubezpieczenia, o ile przedmioty te należą do grupy mienia ubezpieczonej na dzień rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.
2. Gothaer TU S.A. uwzględni w ochronie ubezpieczeniowej wzrost sum ubezpieczenia wynikający z pkt 1 nie wyższy niż 20% sum ubezpieczenia przedmiotów, o których jest mowa w pkt 1, ustalonych na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
3. Jeżeli wzrost wartości przedmiotów już ubezpieczonych lub wartość nowych przedmiotów do objęcia ubezpieczeniem przekracza limit wskazany w pkt 2, to suma ubezpieczenia może być podwyższona na odrębny wniosek Ubezpieczającego w trybie doubezpieczenia. W takim przypadku Ubezpieczający składa wniosek o uwzględnienie w ubezpieczeniu całkowitej kwoty wzrostu sum ubezpieczenia.
4. Automatyczne objęcie ochroną, o którym mowa w niniejszej Klauzuli, dotyczy wyłącznie mienia ubezpieczonego w systemie sum stałych.

KLAUZULA NR 8

Klauzula automatycznego pokrycia nowych lokalizacji

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego, ochroną ubezpieczeniową zostają objęte budynki, rzeczy ruchome, nakłady inwestycyjne i sprzęt elektroniczny w nowej lokalizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w której Ubezpieczony rozpoczyna działalność tożsamą z zadeklarowaną w umowie ubezpieczenia, w okresie trwania odpowiedzialności Gothaer TU S.A., pod warunkiem, że fakt ten zostanie zgłoszony Gothaer TU S.A. w okresie 30 dni od daty przyjęcia nowej lokalizacji w użytkowanie.
2. Mienie w nowej lokalizacji jest ubezpieczone w takim zakresie, w jakim zostało ubezpieczone w miejscu ubezpie-

czenia, z zastosowaniem limitu odpowiedzialności w wysokości 20% sum ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności wskazanych w polisie, na jedną i wszystkie nowe lokalizacje.

3. Jeżeli fakt rozpoczęcia działalności w nowej lokalizacji nie zostanie zgłoszony Gothaer TU S.A., ochrona ubezpieczeniowa kończy się z upływem 30 dni od daty przyjęcia nowych lokalizacji w użytkowanie.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wzrostu sum ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 9

Ubezpieczenie dodatkowych kosztów działalności

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o dodatkowe koszty działalności.
2. Przedmiotem ubezpieczenia są dodatkowe i udokumentowane koszty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, które zostaną poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem szkody, za którą Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność na podstawie OWU i spowodowaną przez:
  - 1) huragan, lawinę, napór śniegu, osunięcie ziemi, pożar, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, upadek statku powietrznego, wybuch lub zapadnięcie się ziemi;
  - 2) powódź, o ile zakres ubezpieczenia został rozszerzony o powódź;
  - 3) akt terroru, o ile do umowy ubezpieczenia włączono Klauzulę nr 11 Włączenia aktów terroru.
3. Za dodatkowe koszty, o których mowa w ust. 1, uważa się koszty:
  - 1) wynikające z konieczności czasowego użytkowania budynków lub rzeczy ruchomych stanowiących własność osób trzecich,
  - 2) wynajęcia środków transportu w celu przewiezienia mienia do nowej lokalizacji oraz ponownego przeniesienia do miejsca ubezpieczenia po usunięciu skutków szkody;
  - 3) wynajęcia i pracy specjalistycznego sprzętu do załadowania mienia w miejscu ubezpieczenia, przeładowania i wyładowania tego mienia w nowej lokalizacji oraz ponownego przeniesienia do miejsca ubezpieczenia po usunięciu skutków szkody;
  - 4) pracy w godzinach nadliczbowych pracowników oddelegowanych do likwidacji skutków szkody;
  - 5) poinformowania klientów i podmiotów współpracujących o zmianach w prowadzonej działalności gospodarczej;
  - 6) odtworzenia dokumentacji niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej - uszkodzonej, zniszczonej lub utraconej w wyniku wystąpienia szkody.
4. Dokumentację, o której mowa w ust. 3 pkt 6), stanowią:
  - 1) dokumenty urzędowe związane z prowadzoną działalnością lub posiadanym mieniem: zezwolenia na działalność, licencje, certyfikaty, koncesje, wypisy z ksiąg wieczystych, umowy cywilnoprawne;
  - 2) księgi rachunkowe, faktury i rachunki;
  - 3) dokumentacja techniczna budynków i linii produkcyjnych.
5. Suma ubezpieczenia jest ustalana przez Ubezpieczającego w systemie na pierwsze ryzyko.
6. Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność za dodatkowe i udokumentowane koszty, o których mowa w ust. 3, w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia powstania szkody w mieniu.
7. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za koszty związane z:
  - 1) brakiem środków finansowych na odtworzenie mienia dotkniętego szkodą;
  - 2) decyzją właściwych organów państwowych lub samorządowych, które uniemożliwiają lub opóźniają dalsze prowadzenie działalności gospodarczej;
  - 3) innowacjami lub ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie odtwarzania zniszczonego lub uszkodzonego mienia;
  - 4) zakupem mienia, w tym z transportem i innymi pracami z tym związanymi;
  - 5) odtworzeniem dokumentacji, która nie jest niezbędna do kontynuowania działalności gospodarczej, dokumentacji uszkodzonej w takim stopniu, że możliwe jest jej odczytanie lub w stopniu niepowodującym jej unieważnienia.
8. Wysokość szkody ustala się w granicach sumy ubezpieczenia według udokumentowanych kosztów dodatkowych poniesionych przez Ubezpieczonego.
9. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za koszty, których wartość nie przekracza 200 zł.

KLAUZULA NR 10

Ubezpieczenia kosztów stałych działalności

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do umowy ubezpieczenia zostają włączone koszty stałe działalności.
2. Przez koszty stałe działalności należy rozumieć koszty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, które nie zależą od wielkości zakupów, produkcji lub sprzedaży, ponoszone przez Ubezpieczonego na:
  - 1) opłaty dzierżawne, czynsze;
  - 2) opłaty za pobór energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu;
  - 3) podstawowe wynagrodzenie pracowników z tytułu umów o pracę;
  - 4) raty kredytów i raty leasingowe.
3. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty, które Ubezpieczony będzie ponosił w czasie przerwania działalności gospodarczej w miejscu ubezpieczenia, w wyniku wystąpienia szkody, za którą Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność na podstawie OWU i spowodowanej przez:
  - 1) huragan, lawinę, napór śniegu, osunięcie ziemi, pożar, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, upadek statku powietrznego, wybuch lub zapadnięcie ziemi;
  - 2) powódź, o ile zakres ubezpieczenia został rozszerzony o powódź;
  - 3) akt terroru, o ile do umowy ubezpieczenia włączono Klauzulę nr 11 Włączenia aktów terroru.
4. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie na pierwsze ryzyko.
5. Wysokość odszkodowania jest ustalana na podstawie dokumentów (rachunków, umów) potwierdzających poniesienie kosztów przez Ubezpieczonego.
6. Gothaer TU S.A. wypłaca odszkodowanie przez okres od dnia powstania szkody w ubezpieczonym mieniu do dnia przywrócenia przedmiotu szkody do stanu pierwotnego, najpóźniej jednak do momentu zaistnienia technicznych możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzed szkody. Odszkodowanie wypłacane jest nie dłużej niż przez 6 miesięcy. Przy ustalaniu długości okresu odszkodowawczego nie jest brany pod uwagę brak kapitału niezbędnego do odtworzenia zniszczonego mienia ani decyzja Ubezpieczonego o zmianie rodzaju lub miejsca prowadzonej działalności.
7. Gothaer TU S.A. nie pokrywa kosztów przypadających na premie, dodatki specjalne do wynagrodzeń, wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach oraz wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych, w tym umów o dzieło i umów zleceń.
8. W ubezpieczeniu ma zastosowanie franszyza redukcyjna w kwocie równej średniej wartości kosztów stałych przypadających na jeden dzień roboczy przemnożonej przez 3.

KLAUZULA NR 11

Włączenia aktów terroru

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w wyniku pożaru, wybuchu, uderzenia pojazdu lub upadku statku powietrznego, spowodowane aktem terroru.
2. Limit odpowiedzialności ustala Ubezpieczający w systemie na pierwsze ryzyko łącznie dla budynków, rzeczy ruchomych, wartości pieniężnych, nakładów inwestycyjnych i sprzętu elektronicznego w granicach sum ubezpieczenia dla każdej z tych grup mienia zależnie od tego, które z nich zostały objęte ochroną ubezpieczeniową.
3. Franszyza redukcyjna wynosi 2 000 zł.

KLAUZULA NR 12

Włączenie prac budowlano-montażowych

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody spowodowane prowadzeniem prac budowlano-montażowych w miejscu ubezpieczenia przez lub na zlecenie Ubezpieczonego.
2. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana w zakresie ubezpieczonych ryzyk, z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do wariantu rozszerzonego i pełnego (§ 5 ust. 3 i 6 OWU) oraz w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (§ 11 OWU) ochrona jest udzielona w zakresie ryzyk wskazanych w wariantcie rozszerzonym (§ 5 ust. 3 OWU), z wyłączeniem katastrofy budowlanej.
3. Ubezpieczenie obejmuje zniszczenie lub uszkodzenie bezpośrednio w wyniku szkody spowodowanej prowadzeniem prac budowlano-montażowych:

- 1) wykonanych prac i materiałów będących własnością lub znajdujących się na ryzyku Ubezpieczonego – do limitu odpowiedzialności w wysokości 200 000 zł na jedno i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia;
  - 2) mienia istniejącego stanowiącego własność Ubezpieczonego lub znajdującego się na jego ryzyku, objętego ochroną ubezpieczeniową na mocy niniejszej umowy ubezpieczenia – do pełnych sum ubezpieczenia.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód wyrządzonych podczas prowadzenia prac wymagających wydania decyzji administracyjnej (pozwolenia), wiążących się z naruszeniem konstrukcji nośnej budynku albo ze zdjęciem pokrycia dachu.
5. Franszyza redukcyjna wynosi 500 zł.

KLAUZULA NR 13

Ubezpieczenie kosztów wynagrodzenia ekspertów

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o niezbędne i uzasadnione dodatkowe koszty wynagrodzenia inspektorów, inżynierów, konsultantów i innych ekspertów, do których poniesienia zobowiązany jest Ubezpieczony w celu odtworzenia lub zastąpienia przedmiotów, które uległy szkodzi.
2. Wysokość odszkodowania ustalana jest w oparciu o średnie stawki rynkowe stosowane przy ustalaniu wynagrodzenia danego eksperta.
3. Gothaer TU S.A. nie pokrywa kosztów poniesionych na wyliczenie i przygotowanie rozszczenia przez Ubezpieczonego.
4. Limit odpowiedzialności wynosi 25 000 zł na jedno i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 14

Ubezpieczenie urządzeń i elementów zamontowanych na zewnątrz budynku

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rozboju zostaje rozszerzony o ubezpieczenie kradzieży urządzeń i elementów budynku zamontowanych na zewnątrz budynku.
2. Za kradzież uznaje się zabór ubezpieczonych urządzeń lub elementów budynku zamontowanych na zewnątrz budynku w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez ich uszkodzenia lub bez użycia narzędzi.
3. Limit odpowiedzialności jest deklarowany przez Ubezpieczającego w systemie na pierwsze ryzyko.
4. W ubezpieczeniu ma zastosowanie franszyza redukcyjna w kwocie 5% szkody, nie mniej niż 500 zł.

Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (Dział V)

KLAUZULA 101

Ubezpieczenie sprzętu przenośnego

1. W niniejszej Klauzuli wskazuje się warunki szczegółowe, które, z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, mają zastosowanie w ubezpieczeniu przenośnego sprzętu elektronicznego.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach § 11 OWU zostaje rozszerzony o szkody w przenośnym sprzęcie elektronicznym zaistniałe podczas użytkowania go poza miejscem ubezpieczenia na terenie Unii Europejskiej oraz Islandii, Lichtensteinu, Norwegii, Szwajcarii, Monako, San Marino i Watykanu.
3. W razie kradzieży z włamaniem ubezpieczonego sprzętu z pojazdu, Gothaer TU S.A. odpowiada za szkodę wyłącznie po łącznym spełnieniu następujących warunków:
  - 1) dach pojazdu stanowi sztywny element nadwozia i pojazd został po zaparkowaniu zamknięty co najmniej na zamknięcia fabryczne;
  - 2) sprzęt został skradziony w godzinach od 6.00 do 22.00, przy czym zastrzeżenie to nie ma zastosowania, jeżeli pojazd był zaparkowany w zamkniętym garażu lub na parkingu strzeżonym;
  - 3) ubezpieczony sprzęt był przechowywany w bagażniku pojazdu lub innym schowku stanowiącym wyposażenie pojazdu i nie był widoczny z zewnątrz.
4. W ubezpieczeniu sprzętu przenośnego ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości:
  - 1) dla szkód w przenośnym sprzęcie elektronicznym będących skutkiem kradzieży z włamaniem i rozboju poza miejscem ubezpieczenia oraz szkód powstałych w wyniku upadku sprzętu – 10% wartości szkody, nie mniej niż 300 zł;
  - 2) dla pozostałych szkód - 200 zł.

KLAUZULA 101A

Postanowienia szczegółowe dotyczące ubezpieczenia sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego

w pojazdach

1. W niniejszej Klauzuli wskazuje się warunki szczegółowe, które, z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, mają zastosowanie w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojeździe.
2. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana w odniesieniu do sprzętu elektronicznego zainstalowanego w pojeździe posiadającym zamkniętą konstrukcję nadwozia i użytkowanego na terenie Unii Europejskiej oraz Islandii, Lichtensteinu, Norwegii, Szwajcarii, Monako, San Marino i Watykanu.
3. W razie kradzieży z włamaniem ubezpieczonego sprzętu z pojazdu, Gothaer TU S.A. odpowiada za szkodę wyłącznie po łącznym spełnieniu następujących warunków:
  - 1) dach pojazdu stanowi sztywny element nadwozia i pojazd został po zaparkowaniu zamknięty co najmniej na zamknięcia fabryczne;
  - 2) sprzęt został skradziony w godzinach od 6.00 do 22.00, przy czym zastrzeżenie to nie ma zastosowania, jeżeli pojazd był zaparkowany w zamkniętym garażu lub na parkingu strzeżonym.
4. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:
  - 1) powstałe lub zwiększone wskutek wypadku pojazdu należącego do Ubezpieczonego, jeżeli wypadek został spowodowany jego złym stanem technicznym;
  - 2) w pojeździe.
5. W ubezpieczeniu sprzętu ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości 10% wartości szkody, nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA 102

Rozszerzenie terytorialne na cały świat

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres terytorialny ochrony ubezpieczeniowej dla ubezpieczonego przenośnego sprzętu elektronicznego i sprzętu zainstalowanego na stałe w pojazdach zostaje rozszerzony na terytorium całego świata.

KLAUZULA 120

Ubezpieczenie nośników obrazu w urządzeniach fotokopiujących od wszystkich ryzyk

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody w nośnikach obrazu (bębnach selenowych) urządzeń fotokopiujących o inne ryzyka niż wymienione w § 11 ust. 10 OWU.
2. W odniesieniu do bębnow selenowych, odszkodowanie za szkody powstałe w wyniku innych wypadków ubezpieczeniowych niż wymienione w ust. 1 będzie zmniejszone o zużycie – w takiej proporcji, w jakiej pozostaje liczba kopii już wykonanych do maksymalnej liczby kopii przewidzianych przez producenta dla danego nośnika.

KLAUZULA 147

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od daty dostawy do uruchomienia

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, zakres ochrony ubezpieczeniowej sprzętu elektronicznego zostaje rozszerzony o szkody zaistniałe w miejscu ubezpieczenia od daty dostawy lub odbioru od dostawcy pod następującymi warunkami spełnionymi jednocześnie:
  - 1) sprzęt elektroniczny lub jego części są składowane w oryginalnych opakowaniach, w pomieszczeniach do tego przystosowanych, zgodnie z wymogami producenta;
  - 2) okres składowania od daty dostawy lub odbioru od dostawcy do zakończenia testów i uruchomienia nie przekracza 6 miesięcy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód, które zostały spowodowane przez osoby wykonujące dostawę, serwis, montaż lub uruchomienie ubezpieczonego sprzętu.
3. W celu przedłużenia okresu składowania wskazanego w ust. 1 pkt 2), Ubezpieczony jest zobowiązany do uzgodnienia z Gothaer TU S.A. warunków kontynuowania ochrony ubezpieczeniowej. W przeciwnym razie po upływie okresu składowania wskazanego powyżej zakres ubezpieczenia zostaje ograniczony do ryzyk wskazanych w § 5 ust. 3 OWU, z włączeniem kradzieży z włamaniem i rozboju.

Klauzule dodatkowe mające zastosowanie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej (Dział VI)

KLAUZULA NR 1

Wyłączenie odpowiedzialności za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem szkód powstałych na terytorium USA, Kanady i terenów pozostających pod ich jurysdykcją.
2. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 1 000 zł dla szkód rzeczowych.

KLAUZULA NR 2

Wyłączenie odpowiedzialności za szkody w budynkach i lokalach będących przedmiotem najmu lub użytkownika przez Ubezpieczonego na podstawie innej umowy o podobnym charakterze

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody spowodowane przez pożar, wybuch i zalanie w budynku lub lokalu wziętym w najem lub użytkowanym przez Ubezpieczonego na podstawie innej umowy o podobnym charakterze.
2. Z zachowaniem wyłączeń wskazanych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe w związku z prowadzeniem wszelkich prac remontowych i budowlanych w użytkowanych budynkach i lokalach;
  - 2) w budynkach i lokalach wykorzystywanych w celach mieszkalnych przez pracowników Ubezpieczonego.
3. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 3

Wyłączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu lub innej umowy o podobnym charakterze

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych wykorzystywanych w prowadzonej działalności i użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu lub innej umowy o podobnym charakterze.
2. Z zachowaniem wyłączeń wskazanych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone w przedmiotach posiadających wartość naukową, artystyczną, zabytkową lub kolekcjonerską;
  - 2) będące następstwem zwykłego zużycia lub nadmiernego obciążenia rzeczy;
  - 3) w wyrobach ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową rzeczy o których mowa w ust. 1;
  - 4) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, a także w rzeczach w nich pozostawionych.
3. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 4

Wyłączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone pracownikiem Ubezpieczonego (OC pracodawcy)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe z tytułu wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwanej dalej Ustawą.
2. Ochroną ubezpieczeniową są objęte wyłącznie roszczenia pracowników Ubezpieczonego wskazanego z imienia i nazwiska bądź nazwy w dokumencie ubezpieczenia.
3. Z zachowaniem wyłączeń wskazanych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) z tytułu zaistnienia chorób zawodowych, zawału serca lub udaru mózgu;

- 2) polegające na roszczeniach regresowych jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadku przy pracy oraz świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie przepisów Ustawy.
4. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 5

Włączenie odpowiedzialności za szkody w środkach transportu należących do osób trzecich powstałe podczas lub wskutek ich załadunku lub rozładunku

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w środkach transportu należących do osób trzecich, powstałe podczas lub wskutek ich załadunku lub rozładunku.
2. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 6

Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe bezpośrednio lub pośrednio z emisji, wycieku, uwalniania się lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu:
  - 1) szkód osobowych i rzeczowych powstałych bezpośrednio lub pośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych;
  - 2) kosztów usunięcia, neutralizacji lub oczyszczania gleby z substancji zanieczyszczających, poniesionych przez osoby trzecie.
2. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana na podstawie niniejszej Klauzuli, o ile szkody i koszty są spowodowane nagłym, możliwym do zidentyfikowania, nieprzewidywalnym, pojedynczym, niezamierzonym wypadkiem, który odbiega od prawidłowej pracy zakładu i który w całości zaistniał w określonym czasie i miejscu oraz został stwierdzony w ciągu 72 godzin od momentu zaistnienia.
3. Z zachowaniem wyłączeń określonych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody spowodowane działaniami podziemnymi i z powodu naruszenia, uszkodzenia lub zniszczenia substancji podziemnych (np. ropy naftowej, gazu).
4. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną:
  - 1) kosztów badania, monitorowania lub kontroli zanieczyszczenia środowiska i substancji szkodliwych dla środowiska;
  - 2) kosztów usuwania substancji szkodliwych dla środowiska z nieruchomości, która jest własnością, w posiadaniu, dzierżawie lub w inny sposób w pieczy Ubezpieczonego. Niniejsze wyłączenie nie będzie miało zastosowania w sytuacji, gdy koszty te były celowe dla zmniejszenia szkód pokrytych niniejszą Klauzulą.
5. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.
6. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 2 000 zł w każdej szkodzi rzeczowej.

KLAUZULA NR 8

Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez podwykonawców

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wyrządzone przez podwykonawców, którym Ubezpieczony powierzył wykonanie określonych czynności, prac lub usług.
2. Gothaer TU S.A. zachowuje względem podwykonawcy prawo do dochodzenia roszczeń regresowych z tytułu wypłaconego odszkodowania.
3. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 9

Włączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w rzeczach ruchomych:
  - 1) znajdujących się w pieczy Ubezpieczonego, pod jego dozorem lub kontrolą, które wystąpiły na skutek uszkodzenia tego mienia, zniszczenia oraz utraty wynikającej z kradzieży z włamaniem;
  - 2) stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności, wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego, które powstały w trakcie ich wykonywania.
2. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się w momencie przyjęcia rzeczy i trwa do chwili jej wydania.
3. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności określonych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone w przedmiotach posiadających wartość naukową, artystyczną, zabytkową lub kolekcjonerską;
  - 2) w wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach;
  - 3) w rzeczach użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innych umów o podobnym charakterze;
  - 4) w pojazdach mechanicznych i ich wyposażeniu, a także w rzeczach w nich pozostawionych;
  - 5) polegających na zaginięciu, podmianie, braku mienia wynikającym z poświadczenia nieprawdy, podstępny, wymuszenia, szantażu, przywłaszczenia, niszczenia, usuwania, ukrywania, przerabiania lub podrabiania dokumentów lub wprowadzania w błąd.
4. W razie utraty rzeczy w wyniku kradzieży z włamaniem, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 48 godzin, zawiadomić policję o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym.
5. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.
6. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 500 zł w każdej szkodzie rzeczowej.

KLAUZULA NR 10

Włączenie odpowiedzialności za szkody powodujące roszczenia pomiędzy ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (odpowiedzialność wzajemna)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną za szkody powodujące roszczenia pomiędzy Ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczenie obejmuje wyłącznie roszczenia między Ubezpieczonymi wymienionymi z imienia i nazwiska bądź nazwy w dokumencie ubezpieczenia.
3. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone pracownikom przez pracodawcę oraz za szkody wyrządzone pracodawcy przez pracowników, bez względu na formę prawną zatrudnienia.
4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w umowie ubezpieczenia.
5. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 500 zł w każdej szkodzie rzeczowej.

KLAUZULA NR 11

Włączenie odpowiedzialności cywilnej wspólnoty mieszkaniowej

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu szkód osobowych i rzeczowych powstałych w związku z posiadaniem i użytkowaniem części wspólnej nieruchomości.
2. Przez wspólnotę mieszkaniową należy rozumieć ogół właścicieli, których lokale wchodzi w skład określonej nieruchomości zgodnie z ustawą o własności lokali.
3. Przez części wspólne nieruchomości należy rozumieć w szczególności:
  - 1) budynki oraz wszelkiego rodzaju pomieszczenia przynależne (piwnice, garaże, suszarnie, wózkownie, pomieszczenia na rowery, schowki) niesłużące do celów mieszkalnych ani usługowych;

- 2) wszelkiego typu instalacje, w które wyposażona jest nieruchomość wspólna;
  - 3) parkingi, dziedzińce i ogrody znajdujące się na terenie nieruchomości wspólnej;
  - 4) urządzenia rekreacyjne i inne usytuowane na terenie nieruchomości wspólnej;
  - 5) drzewa i rośliny znajdujące się na terenie nieruchomości wspólnej.
4. Z zachowaniem wyłączeń określonych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za:
- 1) szkody polegające na uszkodzeniu, kradzieży lub rozboju pojazdów mechanicznych oraz mienia w nich pozostawionego;
  - 2) szkody, za które odpowiedzialność ponosi właściciel lokalu wchodzącego w skład wspólnoty z tytułu posiadania lub użytkowania tego lokalu.

KLAUZULA NR 17

Wyłączenie odpowiedzialności za czyste szkody majątkowe

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ubezpieczenia włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za czyste szkody majątkowe.
2. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności określonych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wynikające z:
    - a) odpowiedzialności za produkt i wykonane usługi;
    - b) działań związanych z transakcjami finansowymi, kredytowymi, ubezpieczeniowymi, leasingowymi lub w obrocie nieruchomościami;
    - c) prowadzenia kasy i wszelkiego rodzaju płatności, nadużycia zaufania oraz sprzeniewierzenia;
    - d) niedotrzymania terminów, przekroczenia zakładanych kosztów realizacji zamówienia oraz wszelkiego rodzaju kosztorysów;
    - e) błędów w oprogramowaniu, błędnej instalacji oprogramowania, racjonalizacji lub automatyzacji;
    - f) naruszenia przepisów zawartych w ustawie o ochronie danych osobowych oraz naruszenia praw autorskich i licencyjnych, prawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji lub prawa antymonopolowego;
    - g) działalności reklamowej;
  - 2) spowodowane przez stałe emisje (np. szумы, zapachy, wstrząsy);
  - 3) spowodowane w związku z działalnością w zakresie projektowania, doradztwa, kierowania budową lub montażem, polegającą w szczególności na kontroli lub ocenie;
  - 4) powstałe w wyniku utraty pieniędzy, książeczek oszczędnościowych, dokumentów i papierów wartościowych;
  - 5) związane ze stosunkiem pracy;
  - 6) powstałych w związku ze sprawowaniem funkcji członka władz spółki kapitałowej;
  - 7) powstałe w związku z pośrednictwem i organizowaniem podróży i turystyki;
  - 8) związane z niedostarczeniem energii;
  - 9) związane z koniecznością zapłaty kar umownych i innych podobnych należności;
  - 10) powstałe w wyniku udzielenia porad, zaleceń lub instrukcji powiązanym kapitałowo podmiotom bądź nieprzeprowadzenia albo niewłaściwego przeprowadzenia czynności kontrolnych w tych podmiotach.
3. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia..
4. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 1000 zł w każdej szkodzie.

KLAUZULA NR 21

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ubezpieczenia włącza się odpowiedzialność cywilną świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą, o którym mowa w art. 5 pkt 41) lit. d) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za szkody wyrządzone przy udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych na podstawie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną ww. świadczeniodawcy za szkody wyrządzone

- jego działaniem lub zaniechaniem w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.
3. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody:
    - 1) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie rzeczy;
    - 2) polegające na zapłacie kar umownych;
    - 3) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów, zamieszek i aktów terroru.
  4. Suma gwarancyjna wynosi równowartość w złotych 10 000 euro w odniesieniu do jednego wypadku oraz 50 000 euro w odniesieniu do wszystkich wypadków, których skutki są objęte umową ubezpieczenia OC świadczeniodawcy.
  5. Kwoty, o których mowa w ust. 4, są ustalane przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa OC została zawarta.
  6. W odniesieniu do zakresu ubezpieczenia wskazanego w niniejszej Klauzuli ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą, udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej.

KLAUZULA NR 22

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej farmaceuty

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu szkód rzeczowych i osobowych powstałych w związku z prowadzeniem działalności zawodowej farmaceuty lub technika farmacji.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody powstałe wskutek zastosowania leków recepturowych przygotowywanych w ramach działalności Ubezpieczonego lub wskutek wydania niewłaściwego lub przeterminowanego leku.
3. Z zachowaniem wyłączeń określonych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wynikające ze świadomego i nieuzasadnionego naruszenia przez Ubezpieczonego obowiązujących norm lub przepisów prawa, jak również z działania wykraczającego poza jego kompetencje;
  - 2) wyrządzone przez osoby nieposiadające uprawnień do wykonywania zawodu;
  - 3) powstałe wskutek zastosowania surowców lub materiałów, o których Ubezpieczony wiedział lub powinien był wiedzieć, że są szkodliwe lub niedopuszczone do stosowania;
  - 4) wynikające z niezabezpieczenia lub nienależytego zabezpieczenia substancji chemicznych, biologicznych lub radioaktywnych zgodnie z obowiązującymi normami.
4. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 23

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za pojazdy mechaniczne znajdujące się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub stanowiących przedmiot naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w pojazdach mechanicznych:
  - 1) znajdujących się w piecy Ubezpieczonego, pod jego dozorem lub kontrolą w związku z dokonywaniem naprawy, serwisu, przeglądu technicznego lub powierzeniem do sprzedaży, które wystąpiły na skutek uszkodzenia lub zniszczenia pojazdu, a także na skutek utraty pojazdu w wyniku kradzieży z włamaniem;
  - 2) stanowiących przedmiot naprawy, serwisu lub przeglądu technicznego, które powstały w trakcie ich wykonywania.
2. Do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włączone są również szkody powstałe podczas przemieszczania pojazdów mechanicznych w miejscu ubezpieczenia oraz podczas dokonywania jazd próbnych przez uprawnionych pracowników Ubezpieczonego w odległości do 10 km od miejsca ubezpieczenia.
3. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności określonych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone w pojazdach mechanicznych posiadających wartość naukową, artystyczną, zabytkową lub kolekcjonerską;
  - 2) polegające na zaginięciu, podmieianie, braku mienia wynikającego z poświadczenia nieprawdy, podstępny,

wymuszenia, szantażu, przywłaszczenia, niszczenia, usuwania, ukrywania, przerabiania lub podrabiania dokumentów lub wprowadzania w błąd;

- 3) w pojazdach mechanicznych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innych umów o podobnym charakterze;
  - 4) powstałe w rzeczach, wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach i danych pozostawionych w pojeździe mechanicznym;
  - 5) objęte zakresem obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego, choćby obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia nie został wypełniony.
4. Klauzula nie ma zastosowania w działalności polegającej na prowadzeniu parkingu.
5. W razie utraty pojazdu mechanicznego w wyniku kradzieży z włamaniem, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 48 godzin, zawiadomić policję o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym.
6. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.
7. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 1 000 zł w każdej szkodzie rzeczowej.

KLAUZULA NR 24

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w pojazdach mechanicznych znajdujących się pod dozorem Ubezpieczonego zaparkowanych na parkingu hotelowym

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki wskazanej w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włącza się odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody rzeczowe w pojazdach mechanicznych znajdujących się pod jego dozorem na parkingu strzeżonym lub monitorowanym należącym do Ubezpieczonego, którego działalność polega na świadczeniu usług hotelowych.
2. Na parkingu strzeżonym i monitorowanym Ubezpieczony ma obowiązek prowadzić stałą ewidencję pojazdów przyjmowanych i wyjeżdżających - według numeru rejestracyjnego, daty i godziny przyjęcia i wyjazdu.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody powstałe na skutek uszkodzenia lub zniszczenia pojazdu mechanicznego, a także na skutek utraty pojazdu w wyniku kradzieży z włamaniem.
4. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności określonych w § 14 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone w pojazdach mechanicznych posiadających wartość naukową, artystyczną, zabytkową lub kolekcjonerską;
  - 2) polegające na zaginięciu, podmięcie, braku mienia wynikającym z poświadczenia nieprawdy, podstęp, wymuszenia, szantażu, przywłaszczenia, niszczenia, usuwania, ukrywania, przerabiania lub podrabiania dokumentów lub wprowadzania w błąd;
  - 3) powstałe w pojazdach mechanicznych, z których Ubezpieczony korzysta na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia lub innej umowy o podobnym charakterze;
  - 4) powstałe w rzeczach, wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach i danych pozostawionych w pojeździe mechanicznym;
  - 5) objęte zakresem obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego, choćby obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia nie został wypełniony;
  - 6) w ładunku.
5. W razie utraty pojazdu mechanicznego w wyniku kradzieży z włamaniem, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 48 godzin, zawiadomić policję o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym
6. Górną granicą odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest podlimit sumy gwarancyjnej określony w dokumencie ubezpieczenia.
7. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 1 000 zł w każdej szkodzie rzeczowej.

Warunki szczegółowe ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju (Dział II) i odpowiedzialności cywilnej (Dział VI)

Warunki szczegółowe ubezpieczenia pojazdów od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju

1. Niniejsze warunki szczegółowe mają zastosowanie w ubezpieczeniu nowych i używanych pojazdów od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju, w działalności polegającej na sprzedaży i serwisie pojazdów.

2. Użyte w Klauzuli pojęcia mają następujące znaczenie:
  - 1) pojazd nowy – pojazd mechaniczny fabrycznie nowy, niezarejestrowany;
  - 2) pojazd używany – pojazd mechaniczny używany, zarejestrowany (o ile istnieje obowiązek rejestracji), będący własnością osoby trzeciej i powierzony do wykonania usługi lub sprzedaży lub będący własnością Ubezpieczonego i przeznaczony do sprzedaży;
  - 3) wartość rynkowa pojazdu - wartość pojazdu mechanicznego ustalona na podstawie aktualnych notowań cen rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji, z uwzględnieniem jego cech indywidualnych, wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego. Podstawę ustalenia wartości rynkowej pojazdu stanowią notowania zawarte w katalogach cen pojazdów. W przypadku braku notowań danego pojazdu, przyjmuje się średnią wartość rynkową podobnych typów pojazdów na rynku wtórnym.
3. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być pojazdy nowe i pojazdy używane zaparkowane w budynku lub na placu poza budynkiem w miejscu ubezpieczenia.
4. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową wraków pojazdów.
5. Suma ubezpieczenia pojazdów nowych powinna odpowiadać cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia, a pojazdów używanych wartości rynkowej.
6. Pojazdy nowe są ubezpieczone na sumy stałe, natomiast pojazdy używane są ubezpieczone w systemie na pierwsze ryzyko.
7. W ubezpieczeniu pojazdów nowych stosuje się limit odpowiedzialności w wysokości 15% sumy ubezpieczenia dla szkód wyrządzonych przez grad.
8. W odniesieniu do pojazdów używanych stosuje się limit odpowiedzialności w wysokości 15% sumy ubezpieczenia dla szkód spowodowanych huraganem.
9. Jeżeli Ubezpieczający wnioskuje o rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej o rozbój lub dewastację pojazdów zaparkowanych w miejscu ubezpieczenia poza budynkiem, wówczas rozszerzenie to dotyczy wyłącznie tych pojazdów, które są zaparkowane na placu spełniającym warunki zabezpieczeń wskazane w § 34 ust. 21 OWU.
10. Pojazdy nowe i pojazdy używane powinny być w czasie parkowania zamknięte na zamki fabryczne i mieć aktywne posiadane dodatkowe zabezpieczenia.
11. Dowody rejestracyjne i kluczyki do pojazdów będących przedmiotem ochrony ubezpieczeniowej powinny być w czasie parkowania pojazdu przechowywane w zamkniętym sejfie, w lokalu zabezpieczonym w sposób określony w § 34 ust. 10-19 OWU.
12. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
  - 1) spowodowanych przez grad w pojazdach używanych;
  - 2) objętych obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadacza pojazdu, również w razie gdy obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia nie został wypełniony;
  - 3) polegających na kradzieży pojazdów zaparkowanych poza budynkiem, ich części lub akcesoriów.
13. W umowie ubezpieczenia mają zastosowanie następujące franszyzy redukcyjne:
  - 1) 200 zł w odniesieniu do szkód w pojazdach nowych zaparkowanych w budynku;
  - 2) 10% szkody nie mniej niż 500 zł w odniesieniu do szkód w pojazdach nowych zaparkowanych poza budynkiem;
  - 3) 10% szkody nie mniej niż 1 000 zł w odniesieniu do szkód w pojazdach używanych.
14. W zakresie niezmienionym niniejszymi warunkami szczegółowymi stosuje się postanowienia OWU.

Warunki szczegółowe ubezpieczenia rzeczy gości hotelowych od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju

1. Niniejsze warunki szczegółowe mają zastosowanie w ubezpieczeniu rzeczy gości hotelowych ubezpieczonych zgodnie z Działem II jako rzeczy ruchome osób trzecich.
2. W ubezpieczeniu ma zastosowanie limit odpowiedzialności w wysokości 5 000 zł na pokój, maksymalnie 3 000 zł na jedną osobę, nie więcej niż suma ubezpieczenia zadeklarowana dla rzeczy ruchomych osób trzecich.
3. Wartości pieniężne, aparaty fotograficzne, sprzęt elektroniczny, w tym telefony komórkowe, komputery, tablety są ubezpieczone od kradzieży z włamaniem z sejfem (o ile ryzyko kradzieży z włamaniem jest włączone do zakresu ubezpieczenia).
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje pojazdów mechanicznych, kluczyków i sterowników do pojazdów.
5. W ubezpieczeniu rzeczy gości hotelowych nie stosuje się franszyzy redukcyjnej.
6. W pozostałym zakresie niezmienionym niniejszymi warunkami szczegółowymi stosuje się postanowienia OWU.

Warunki szczegółowe ubezpieczenia sprzętu budowlanego od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju

1. Niniejsze warunki szczegółowe mają zastosowanie w ubezpieczeniu maszyn i urządzeń budowlanych oraz sprzętu, narzędzi i wyposażenia budowy od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju w miejscu ubezpieczenia oraz na placach budów w terenie Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie są wykorzystywane przez Ubezpieczonego do realizacji robót budowlanych.
2. Użyte w klauzuli pojęcia mają następujące znaczenie:
  - 1) maszyna lub urządzenie budowlane - urządzenie lub zespół urządzeń stanowiących całość pod względem technicznym i funkcjonalnym, wyposażone we własny napęd, stacjonarne lub samobieżne, obsługiwane przez co najmniej jednego operatora, służące do prowadzenia robót budowlanych lub montażowych zgodnie z przyjętą do ich realizacji technologią;
  - 2) sprzęt, narzędzia i wyposażenie budowy - sprzęt, narzędzia i wyposażenie wykorzystywane przy realizacji robót budowlanych lub montażowych, inne niż maszyny lub urządzenia budowlane, w tym m.in. kontenery zaplecza budowy, rusztowania, ogrodzenie, zabezpieczenia ppoż. oraz antywłamaniowe terenu budowy, drobne narzędzia i inne przedmioty służące do realizacji robót.
3. Przedmiotem ubezpieczenia może być sprzęt, narzędzia i wyposażenie budowy oraz wyłącznie te maszyny i urządzenia budowlane, które zostały zgłoszone do ubezpieczenia, z wyszczególnieniem opisu, producenta, typu, numeru fabrycznego, roku produkcji, wartości i sumy ubezpieczenia odrębnie dla każdej maszyny i urządzenia.
4. Gothaer TU S.A. nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową maszyn, urządzeń budowlanych, sprzętu, narzędzi i wyposażenia wykorzystywanego pod ziemią oraz w zbiornikach wodnych i rzekach.
5. Jeżeli Ubezpieczający wnioskował o włączenie do ochrony ubezpieczeniowej kradzieży z włamaniem, wówczas rozszerzenie to dotyczy wyłącznie tych przedmiotów, które są przechowywane w budynkach lub w kontenerach budowlanych zabezpieczonych przed włamaniem zgodnie z § 34 ust. 10-19 OWU.
6. Jeżeli Ubezpieczający wnioskował o włączenie do ochrony ubezpieczeniowej rozboju, wówczas rozszerzenie to dotyczy przedmiotów przechowywanych zgodnie z ust. 5 powyżej oraz tych przedmiotów, które są przechowywane na placu, o ile zabezpieczenia placu odpowiadają warunkom wskazanym w § 34 ust. 21 OWU. W czasie postoju maszyny i urządzenia budowlane powinny być zamknięte na zamki fabryczne i mieć aktywne posiadane dodatkowe zabezpieczenia.
7. Suma ubezpieczenia maszyny lub urządzenia budowlanego, które w dniu zawierania umowy ubezpieczenia ma mniej niż 8 lat od daty produkcji, powinna odpowiadać jego wartości odtworzeniowej (nowej), a w odniesieniu do maszyny lub urządzenia starszego – wartości rzeczywistej.
8. Maszyny, urządzenia budowlane są ubezpieczone na sumy stałe. Sprzęt, narzędzia i wyposażenie budowy są ubezpieczone na pierwsze ryzyko.
9. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody:
  - 1) powstałe w przedmiocie ubezpieczenia:
    - a) w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów;
    - b) podczas ich obsługi przez operatorów nieposiadających stosownych uprawnień do obsługi, o ile miało to wpływ na powstanie szkody;
    - c) gdy operator był w stanie po użyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, o ile miało to wpływ na powstanie szkody;
    - d) powstałe wskutek użytkowania przedmiotu ubezpieczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem.
10. W razie szkody częściowej, kiedy uszkodzony przedmiot nadaje się do naprawy lub remontu, wysokość szkody ustala się według kosztów naprawy lub remontu koniecznych do przywrócenia uszkodzonemu przedmiotowi poprzedniego stanu, łącznie z kosztami demontażu poprzedzającego naprawę oraz ponownego montażu po naprawie oraz kosztami zwykłego transportu.
11. Jeżeli koszty naprawy lub remontu ustalone na podstawie postanowień ust. 10 są równe lub przekraczają wartość rzeczywistą ubezpieczonej maszyny, to szkodę uważa się za całkowitą. W takim przypadku wysokość szkody jest równa wartości rzeczywistej przedmiotu, który uległ szkodzie.
12. Jeżeli nie ma innej możliwości ustalenia stopnia zużycia (ze względu np. na niedostępność na rynku wtórnym maszyny lub urządzenia budowlanego o analogicznej jakości, przeznaczeniu, parametrach i roku produkcji), to wartość rzeczywistą dla tego mienia oblicza się według poniższej skali uzależnionej od wieku przedmiotu w latach, licząc od daty produkcji danej maszyny lub urządzenia:
  - 1) do 2 lat włącznie — bez uwzględnienia zużycia;
  - 2) powyżej 2 lat do 10 lat włącznie — zużycie w wysokości 10% za każdy kolejny rok począwszy od 3. roku;
  - 3) powyżej 10 lat — zużycie w wysokości 80%.

13. W razie rezygnacji z naprawy, remontu lub ponownego zakupu uszkodzonego albo utraconego przedmiotu, wysokość szkody ustala się w wartości rzeczywiście.
14. W razie braku możliwości naprawy, remontu lub ponownego zakupu zniszczonego, uszkodzonego lub utraconego przedmiotu z powodu niedostępności na rynku przedmiotu o identycznych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, wysokość szkody ustala się na podstawie postanowień ust. 12.
15. W ubezpieczeniu mają zastosowanie franszyzy redukcyjne:
  - 1) 3 000 zł - dla szkód w maszynach i urządzeniach budowlanych;
  - 2) 500 zł - dla szkód w sprzęcie, narzędziach i wyposażeniu budowy.
16. W pozostałym zakresie niezmiennym niniejszymi warunkami szczegółowymi stosuje się postanowienia OWU.

Warunki szczegółowe ubezpieczenia budynku wspólnoty mieszkaniowej od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju

1. Niniejsze warunki szczegółowe mają zastosowanie w ubezpieczeniu budynku wspólnoty mieszkaniowej od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju.
2. W ramach ubezpieczenia budynku ochroną ubezpieczeniową objęte są należące do wspólnoty mieszkaniowej części składowe budynku niebędące jednocześnie przedmiotem odrębnej własności poszczególnych członków wspólnoty.
3. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte elementy wykończeniowe w lokalach, do których poszczególni członkowie wspólnoty mieszkaniowej posiadają wyodrębnione prawo własności.
4. Elementami wykończeniowymi wskazanymi w ust. 3 są zainstalowane na stałe w lokalu:
  - 1) powłoki malarskie;
  - 2) okładziny podłóg, ścian i sufitów, sufity podwieszane, ścianki działowe;
  - 3) drzwi wewnętrzne wraz z ościeżnicami i zamknięciami, rolety, kraty itp.;
  - 4) meble wbudowane;
  - 5) piece, grzejniki, wkłady kominkowe, klimatyzatory, urządzenia zabezpieczające i czujki alarmu zainstalowane wewnątrz lokalu i inne urządzenia stanowiące osprzęt do instalacji.
5. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia są szyby ubezpieczone od stłuczenia, to ochroną ubezpieczeniową objęte są szyby należące do wspólnoty mieszkaniowej, w częściach składowych budynku niebędących jednocześnie przedmiotem odrębnej własności poszczególnych członków wspólnoty.
6. W pozostałym zakresie niezmiennym niniejszymi warunkami szczegółowymi stosuje się postanowienia OWU.

Warunki szczegółowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy budowlanego

1. Niniejsze warunki szczegółowe stosuje się w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego w związku z prowadzeniem działalności budowlanej.
2. Do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włączona jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody wynikłe z posiadania i użytkowania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innego sprzętu wywołującego drgania lub wibracje, z zastosowaniem następujących warunków:
  - 1) ochrona ubezpieczeniowa jest ograniczona do podlimitu w wysokości 50% sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia, nie więcej niż 500 000 zł;
  - 2) zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód polegających na uszkodzeniach powierzchniowych, które nie pogarszają stateczności mienia ani nie zagrażają ich użytkownikom.
3. Do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włączona jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody wynikłe z prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych, z zastosowaniem następujących warunków:
  - 1) ochrona ubezpieczeniowa jest ograniczona do podlimitu w wysokości 50% sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia, nie więcej niż 500 000 zł;
  - 2) ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód związanych z prowadzonymi pracami w okręgu o promieniu nieprzekraczającym wysokości wyburzanego obiektu, a w odniesieniu do prac prowadzonych z użyciem materiałów wybuchowych – w promieniu nieprzekraczającym 100 m.
4. W razie utraty, zaginięcia lub zniszczenia dokumentów powierzonych Ubezpieczonemu w związku z prowadzeniem prac budowlanych, montażowych lub remontowych, Gothaer TU S.A. pokryje jedynie faktyczne koszty ich odtworzenia. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody i straty będące następstwem utraty, zniszczenia lub zagubienia dokumentów.
5. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody w przewodach, kablach, rurach i innych obiektach podziemnych, chyba że przed rozpoczęciem prac Ubezpieczony uzyskał u odpowiednich władz informacje oraz zgromadził stosowne dokumenty o położeniu tych obiektów pod ziemią.
6. Franszyza redukcyjna wynosi 10% odszkodowania, nie mniej niż 1 000 zł w każdej szkodzi rzeczowej.
7. W pozostałym zakresie, niezmiennym niniejszymi warunkami szczegółowymi, stosuje się postanowienia OWU.

